

VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK

Srečko Katanec
o slovenskem
nogometu
str. 17

Komitentom banke ponujamo:

- nove spodbudne obrestne mere za sredstva na vpogled in depozite,
- prodaja deviz podjetjem po ugodnem tečaju,
- SKB prodaja v vseh svojih enotah potovalne čeke v hrvaških dinarjih, ki so vnovčljivi na vseh poštah v republiki Hrvaški.

SKB BANKA D.D.

VEČ KOT PARTNERJI VEČ KOT BANKA

VESTNIK

Murska Sobota, 9. julija 1992 • Leto XLIV • Št. 27 • Cena 60 SLT

Konkurenca in trgovci

Nedavno smo lahko slišali zahtevo največjega pomurskega trgovca za zaščito slovenskih obmejnih trgovcev pred dampinškimi hrvaškimi cenami. S to zahtevo se je načelno mogoče strinjati, če pa ji pogledamo globlje pod kožo, pa ne. V tem trenutku kupci izkoriščajo ugodno menjavo deviz tako pri nas kot na Hrvaškem, pa tudi hiperinflacijo v sosednji republiki. Skratka, nakupi v sosednji Hrvaški se splačajo. Jamranja pomurskih trgovskih monopolistov na račun nižjih cen in bega kupcev v sosednje republike (prej v Avstrijo, sedaj na Hrvaško) smo že vajeni. Vendar samo jamranja!

Do sedaj monopolisti niso naredili še nič, da bi se s cenami in ponudbo prilagodili konkurenci v sosednjih republikah. V našem primeru se srečujemo s svojevrstnim paradoksom, saj je znano, da proizvodnja praviloma financira trgovino, ob tem si le-ta v svoje marže vračuna pričakovano inflacijo in potem nastopa s cenami, kakršnimi pač nastopa — nekonkurenčnimi. Za zgled navajam izdelek, za katerega vem, da stane pri proizvajalcu 2.500 SIT, v prodaji na drobno pa je ta cena 5.200 SIT. Podobnih izdelkov bi lahko našli celo vrsto. Navsezadnje smo ob tem priča, še enemu paradoksu, namreč da pri nas proizvodnja financira trgovino, namesto da bi bilo obratno.

Nekaj več so si kupci obetali z odpiranjem zasebnih trgovin, kjer naj bi bilo glede na stroške cenejše kot pri monopolistih. Toda tu so se očitno ušeli, in to ne zaradi dobrih namenov zasebnih trgovcev, ampak zaradi prevelike odvisnosti le-teh od trgovskih monopolistov. Ti namreč zaradi svoje majhnosti in razdrobljenosti za izdelovalce blaga niso zanimivi. Če pa so, z nakupljenimi količinami ne dosejajo takšnih ugodnosti kot monopolni veletrgovci.

Mali trgovci torej niso resna konkurenca monopolistom, ampak jih prej razbremenjujejo in zmanjšujejo njihov riziko. Dejstvo namreč je, da so mali prodajalci pretežno odvisni od prej omenjenih monopolistov. Preprosteje povedano, zmanjšanje obsega drobnoprodajnega prometa znotraj svoje mreže prenesejo na zasebne trgovce z neugodnimi grosističnimi pogoji nabave. Posledica je, da se cene med trgovinami monopolistov in zasebniki bistveno ne razlikujejo. Že to zgovorno potrjuje, da sedanje jamranje trgovcev ni upravičeno. Vprašanje, ki se odpira, je, do kdaj bodo trgovci le jamrali ob konkurenčni ponudbi v sosednjih državah. Ob vsem tem se postavlja še vprašanje, do kdaj bodo zasebni trgovci pristajali na diktat monopolistov, kajti konkurenca sosednjih držav zmanjšuje promet tudi pri njih. Nelogično ob vsem tem je, da se zasebniki še zmeraj niso organizirali in ustanovili lastnega grosističnega podjetja ali konzorcija, ki bi konkuriral veletrgovskim monopolistom. Šele takrat bo prišlo do prave konkurence in boja za kupca na domačem trgu.

J. VOTEK

Negometno srečanje med reprezentancama Vestnika in Pomurja, ki ga je organiziralo uredništvo Vestnika v sodelovanju z NK Nafta v Lendavi, je pokazalo, kaj premore pomurski nogomet. Podobna srečanja namerava Vestnik organizirati tudi v prihodnje.

Foto: N. Juhnov

Reportaža iz Romunije

INTERMARKET s.p.o.
Trg E. Kvaternika 5
42300 Čakovec
telefon: 042/815-267, 813-056

OBIŠČITE MEDŽIMURJE
OBIŠČITE ČAKOVEC
Največja zasebna veleblagovnica

N° 1
vas vabi na zelo ugodne nakupe.
Delovni čas od 7.00 do 24.00, tudi ob nedeljah in praznikih.

1,7 milijonov šilingov pomoči še v Avstriji

str. 5

Zaščitna cena pšenice je prenizka Bo Pomurje oškodovano?

V Pomurju, ki velja za žitnico Slovenije, vlada tačas velik nemir, saj zaščitna odkupna cena pšenice — 18 tolarjev za kilogram prvega kakovostnega razreda in 17 tolarjev za drugega — ne pokrije stroškov pridelave, kaj šele, da bi ustvarila akumulacijo. Pomurski kmetijci tako v zasebnem kot družbenem sektorju pravijo, da je realna cena najmanj 23,5 tolarja za kilogram, kar so podkrepili tudi na torkovem sestanku Slovenske ljudske stranke — Kmečke zveze v Murski Soboti, ko so se »pripravljali« na srečanje s predsednikom vlade republike Slovenije Janezom Drnovškom. Rečeno je bilo, da bi bilo, če bi obveljala cena, kot jo je določila vlada RS, naše kmetijsko območje prikrajšano za okrog 272 milijonov tolarjev. Tolikšna je namreč razlika v ceni pšenice, ki jo je določila vlada, in v ceni, ki je realna, torej 23,5 tolarja za kilogram. Pomurski pridelovalci prodajo letno okrog 50 tisoč ton pšenice. Na sestanku v Murski Soboti so sklenili, da bodo s traktorji in drugimi delovnimi stroji zaprli magistralne ceste in meddržavne mejne prehode, če vlada ne bo povišala odkupne cene pšenice. Dohodki s polj postajajo vse pomembnejši ne le za čiste kmete, ampak tudi za mešane kmetije, saj je malo možnosti, da bi se kmalu zaposlilo 7.500 trenutno nezaposlenih in 1.600 mladih, ki so letošnji končali katero od oblik izobraževanja. Sicer pa so še menili, da zaščitna cena lahko ostane, kot jo je določila vlada, pomembno je, da bo odkupna višja (minimalno 22 tolarjev za kilogram). Razliko naj pokrije ustrezen republiški sklad oziroma proračun.

S. S.

Vlada in Kmečka zveza

V torek sta se za zaprtimi vrati srečala slovenska vlada s predsednikom dr. Janezom Drnovškom in Slovenska kmečka zveza, ki deluje znotraj Slovenske ljudske stranke. Po sestanku so predstavniki Kmečke zveze povedali, da so se s premierom in kmetijskim ministrom Jožetom Protnerjem pogovarjali o vseh problemih kmetijstva, največ pa je bilo besed o odkupni ceni pšenice in mleka. Kmetje so se zavzemali, da vlada prizna vsaj 85 odstotkov pridelovalnih stroškov in da dobijo denar za oddano pšenico takoj. Spodnja meja cene pšenice, ki jo zagovarja Kmečka zveza, je 20 tolarjev za kilogram, po modelni kalkulaciji Franca Potočnika in magistric Tine Grobelnik s Kmetijskega inštituta pa znašajo stroški pridelave 23,50 tolarja. Pri odkupu mleka pa je največji problem spet denar, saj nekateri kmetje že tudi 3 mesece zanj niso dobili plačila. Država bo skušala pomagati s posojili, o izvozu in subvencijah zanj pa ni vladnih zagotovil. Do konca tedna bo slovenska vlada morala odgovoriti Kmečki zvezi o morebitni novi ceni pšenice in boljšem urejanju odkupa mleka, jeseni pa naj bi se lotili dolgoročnejšega urejanja razmer v kmetijstvu.

Kmečka zveza in predsednik slovenske ljudske stranke Marjan Podobnik so v primeru neuspešnih dogovorov z vlado napovedali bojkot in stavko v obliki neprodaje izdelkov ter blokiranja cest in mejnih prehodov.

Murska Sobota le 59 milijonov sredstev za demografsko ogrožene

Pšenica spet v jaslih

str. 3

POLJOOPSKABA

Trgovina MARIBOR,
tel.: (062) 303-984
Trgovina M. SOBOTA,
tel.: (069) 21-048

- nahrbtni škroplilnice SOLO
- nahrbtni in vrtni kosilnice JONERED po zelo ugodnih cenah

VREME

Po predhodnem izboljšanju sredi tedna bo ob koncu tedna zopet nestalno vreme.

Pregovora
Ako je Lovrenca in ruskega Antona (10. julij) lepo, bo še jeseni tako.
Če je tega meseca presuho, ostane grozdje prav suho.

- VESTNIKOV KOLEDAR**
- 9. julij, četrtek, Veronika
 - 10. julij, petek, Amalija
 - 11. julij, sobota, Olga
 - 12. julij, nedelja, Mohor
 - 13. julij, ponedeljek, Henrik
 - 14. julij, torek, Kamil
 - 15. julij, sredo, Vladimir

Politični barometer

Ameriški predsednik Bush je na tiskovni konferenci izjavil, da ZDA ne nameravajo prevzeti vodstva pri reševanju krize na ozemlju nekdanje Jugoslavije, pri čemer niso izključile možnosti za vojaško posredovanje, kanadske čete, ki so v sestavi mirovnih sil v Sarajevu, pa lahko računajo na takojšnjo ameriško pomoč, če bi zašle v težave. Niti ZDA niti pakt Nato po besedah ameriškega predsednika ne bosta posredovala v vseh krizah, pa naj bodo še tako hude.

Eden od razlogov za veliko previdnost v primeru BiH je tudi v tem, da so možnosti na tem območju več kot odlične za gverilsko vojskovanje, kar pomeni, da bi bile izgube v primeru vojaškega posredovanja verjetno zelo velike. Tega pa si predsednik Bush v času pred volitvami ne more privoščiti, še posebej, ker so mu ankete o razpoloženju javnega mnenja vse manj naklonjene.

ZDA dajejo torej še naprej prednost političnim akcijam. V ta okvir sodi tudi soglasje, ki so ga dali v Washingtonu ameriškega milijonarja srbskega porekla Milanu Paniću, ki je v ZDA prišel leta 1956, da prevzame mesto predsednika vlade Zvezne republike Jugoslavije. Panić, ki je lastnik približno pol milijarde dolarjev vredne farmacevtske tovarne ICN, je predsednik Bush izrazil odloka o uvedbi sankcij proti Srbiji in Črni gori. Panić bo torej mesto predsednika vlade tretje Jugoslavije prevzel z ameriškim blagoslovom.

Politika ne pozna meja

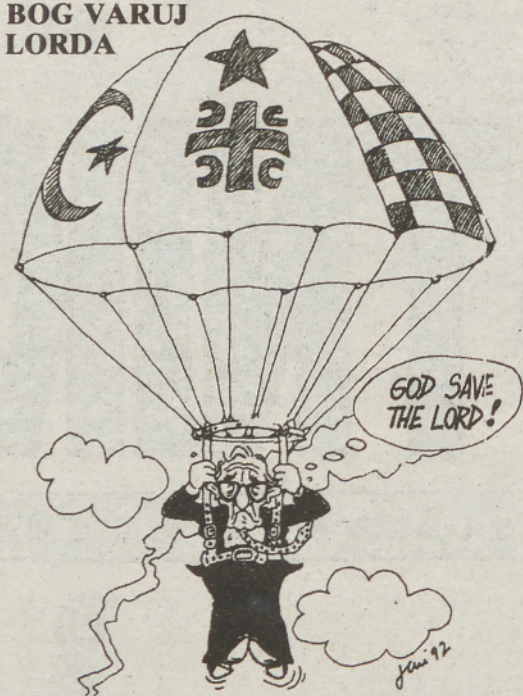
Ko je pred približno letom dni hrvaški predsednik dr. Franjo Tuđman poskušal imenovati bivšega guvernerja Minnesote Rudija Prpića, ki je hrvaškega porekla, za zunanjega ministra Hrvaške, so Prpiću v Washingtonu sporočili, da bo v tem primeru izgubil ameriško državljanstvo. Že samo to kaže, da Panićevo imenovanje za predsednika vlade ustreza ameriški politiki. Panić je sicer pred približno tremi tedni po posvetovanju v State Departmentu zavrnil mandatarstvo vlade, dokler bodo na oblasti v Srbiji in Črni gori Milošević in komunisti, vendar pa je sedaj očitno spremenil svoje mnenje. Do tega zasuka je prišlo po tednu posvetovanj, ki jih je imel Panić tako v Washingtonu kot na sedežu združenih narodov v New Yorku.

Zanimivo je, da je podpredsednik Panićeve farmacevtske tovarne nekdanji ameriški veleposlanik v Beogradu John Scanlon, delnice v tem podjetju pa naj bi imel po pisanju ameriškega tiska tudi Henry Kissinger in nekateri visoki ameriški politiki. Poslovni in politični interesi ameriškega vrha v nekdanji Jugoslaviji so torej v tem primeru več kot jasni. Kot ocenjujejo nekateri dobri poznavalci razmer, so na imenovanje Panića za premiera ZRJ pristali zato, ker ameriška politika v Srbiji v tem trenutku ne vidi nobene druge politične osebnosti, ki bi lahko v tem delu Balkana obnovila demokracijo in odstranila Miloševića.

Ali je to res srbski milijonar Milan Panić in ali mu bo to uspelo, pa bomo seveda še videli. Srbski režim pod vodstvom Slobodana Miloševića namreč za zdaj dokaj uspešno izkorišča nespособnost opozicije za karkoli koli politične spremembe v Srbiji. To pa bi lahko imenovali neslutene posledice za podaljšanje agonije. Tudi prihod princa Aleksandra je zgovoren dokaz, da v Srbiji ni osebnosti, ki bi lahko bila politična alternativa Miloševiću. Prihod Debrice Cosića na čelo ZRJ je jasen poskus omrtvičenja opozicije, kar bi Miloševiću omogočilo miren odhod s politične scene. Ali bo prihod Panića priznal svetlobo na koncu predora in sprožil demokratske spremembe v Srbiji? Toda dvom, da bi ta režim lahko spremenil kaj bistvenega, se zdi povsem umesten.

MILAN JERŠE

BOG VARUJ LORDA

Karikatura: Franco Juri

Vnovično razočaranje Carringtona

Lord Carrington je po končanih pogovorih v Sarajevu s predstavni ki Muslimanov, Srbov in Hrvatov na kraji tiskovni konferenci novinarjem povedal, da ni dosegel nobenega napredka v pogajanjih za mirno rešitev spopadov v Bosni in Hercegovini. Največ odgovornosti za prelivanje krvi v BiH je po njegovem prepričanju na strani srbskega predsednika Slobodana Miloševića in tukajšnjih lokalnih srbskih vodij. Po Carringtonovem mnenju bi se najprej morali zavzeti za federalizacijo BiH, ki bi omogočala sobivanje vsem trem narodom, toda tam živeči Srbi pristajajo kvečjemu na konfederacijo. Močna ovira je tudi Krajina, ome njal pa je tudi Kosovo in Makedonijo. Priznal je tudi, da so ZDA in ES storili napako, ker so predolgo vztrajali pri ohranitvi enotne Jugoslavije, češ da bi s tem preprečili vojno.

Visoki priznanji Genscherju in Mocku

Bolje in prej od drugih so razumeli znamenja časa, ki je z vrto glavo naglo neustavljivo spreminjal podobo stare celine in tudi naše nekdanje skupne države. Ni jim manjkalo poguma, da so stvari imenovali s pravim imenom in

poskušali pridobiti sogovornike v evropski diplomaciji za nov realističen pogled na jugoslovansko krizo in njeno rešitev. To je predsednik slovenskega predsedstva Milan Kučan med drugim dejal v svojem nagovoru ob podelitvi najvišjega slovenskega državnega odlikovanja, zlatega častnega znaka svobode Republike Slovenije, nekdanjemu nemškemu zunanjemu ministru Hansu-Dietrichu Genscherju in avstrijskemu zunanjemu ministru Aloisu Mocku. Dosedanji italijanski zunanji minister Gianni De Michelis pa se zaradi službenih obveznosti ni mogel udeležiti podelitve priznanja.

Srbija ne bo naslednica Jugoslavije

Položaj na ozemlju nekdanje Jugoslavije je bil osrednja tema dnevnega zasedanja skupščine Konference o evropski varnosti in sodelovanju v Budimpešti. Udeleženci so sprejeli posebno deklaracijo o Jugoslaviji, v kateri obsojajo nasilje in agresijo Beograda. Jugoslavija niso izključili iz konference, vendar so sprejeli sklep, da Srbija in Črna gora ne moreta biti naslednici nekdanje Jugoslavije v tem procesu.

Španija odrekla gostoljubje ZRJ

Španska vlada je odrekla gostoljubje predstavnikom Zvezne republike Jugoslavije na svetovni razstavi Expo 92 v Sevilji. Sklep vlade je podprt tudi kolegij svetovne razstave, le-ta pa je v skladu z ukrepi varnostnega sveta OZN proti Srbiji in Črni gori. Organizatorji so olo povedali jugoslovanski dan in tudi sneli jugoslovansko zastavo.

Panić sprejel položaj

Milan Panić, ki mu je predsednik ZRJ Dobrica Čović ponudil položaj premiera, je ponudbo sprejel. To pa šele potem, ko je od ameriškega finančnega ministrstva dobil zagotovilo, da zanj ne bodo uvedle sankcije, ki jih je Bushova administracija sprejela proti Srbiji in Črni gori. Ker prevzema uradno dolžnost v tuji državi, bi se moral Panić bržkone odpovedati ameriškega državljanstva, prav tako pa bi vodenju svoje farmacevtske firme ICN. Toda tudi to se ni gotovo, saj je domiselni Panić za podpredsednika družbe imenoval nekdanji ameriškega veleposlanika v Beogradu Johna Scanlona, pred katerim pa je pomemben položaj v ICN-u dobil tudi nekdanji uradni agent pa je Tanjug Mihajlo Šaranović.

Z dialogom do rešitve

Portugalska upa, da bo problem Makedonije — njeno prisluškovanje in blokiranje Atene — odpravljen še pred iztekom portugalskega sedenja v Evropski skupnosti. Portugalski premier Silva pričakuje mednarodnem priznanju Makedonije v Atenah. Varjal z grškim ministrskim predsednikom Miotakismom. Po srečanju je Silva dejal, da bi z dialogom lahko našli rešitev, sprejmljivo za obe strani.

»Hrvaška se nagiba k ustaštvu

»Po tem, kako Tuđman obravnava preteklost svoje države, lahko domnevali, da se Hrvaška znova nagiba k ustaštvu,« je za dunajski Profil izjavil vodja židovskega dokumentarnega centra na Dunaju Simon Wiesenthal. Hrvaška je namreč sodelovala, da bodo v Jasenovcu skupaj pokopali posmrtni ostanke njihovih žrtev. Dunajski tednik Profil pa med drugim poroča, da »strogo nadzorovana hrvaška televizija 26. marca predstavi filma škega Goebbelsa — Danijela Crljena, propagandnega ministra fašističnega režima.« Kot piše omenjeni tednik, se v medijih nenehno pojavlja tudi Pavelićeva hči Mirjana. Ta je na novo ustanovila Hrvatsko osvobodilno gibanje (HOP), ki ga je Ante Pavelić sklenil leta 1955 v izgnanstvu v Argentini. Od maja letos pa je HOP pripravljen strikan kot stranka na Hrvaškem.

Havlov poraz

Českoslovaški parlament je zavrnil kandidato Vladimira Havla, da bi se tretjič postal predsednik države. Zanj so namreč glasovali samo češki poslanci, kar pa je bilo seveda premalo za doseglo večino. V vsakem od treh delov zveznega parlamenta Vladimira Havla ni presenečenje, saj je slovaški voditelj vlade čiar takoj po volitvah obljubil, da bo preprečil Havlovo kandidato.

V ŽARIŠČU

Desni so prehiteli leve — po levi

Kdaj se začne predvolilni boj, je seveda zapleteno vprašanje. V utečenih parlamentarnih sistemih se za volilne štabe »permanentnih« kandidatov, torej tistih, ki so na prejšnjih volitvah sicer izgubili, nameravajo pa kandidirati na naslednjih, začneja takoj po volitvah.

Za volilni štab zmagovalca se začneja v drugi polovici mandata. Medtem ko se za prvo polovico pravi, da je zgolj uvajanje. Dejansko pa je tako, da se razmeroma dosledno, ne glede na javnomnenjske učinke, vlada prav v tej prvi polovici. Dokler se še računa na dobrodejno lastnost človeškega spomina, ki je pozabljiv. Druga polovica mandata je že bolj ali manj prisilno prilagajanje določenemu delu volilnega telesa. Pač tistemu, na katerega se pri volitvah računa.

V našem neutručenem parlamentarnem sistemu se je — z nekim dogodkom definiran — predvolilni boj za (pričakovane) letošnje volitve začel s predstavitvijo prvih kandidat(ov) za predsednika republike. Kajpada: tudi na vse druge poteze in geste političnih strank, ki so jih te dale od sebe v zavesti, da so blizu volitve, je mogoče gledati kot na vabljenje državljanov, da pri volilni skrinjici oddajo svoj glas tej ali oni stranki. Toda predstavitev kandidata »na ogled« in s tem izpostavljanje povečanemu javnomnenjskemu motrenju, ki skupaj s političnimi konkurenti dosledno beleži ter komentira

vsako njegovo potezo, je razviden poudarek, ki kaže, da bo poslej šlo zares.

Svoje kandidate so v preteklem tednu predstavile desne stranke. Prav te stranke, med njimi posebej Narodno demokratska stranka (NDS), so veljale za tiste, ki so s svojimi stališči v dogovarjanju o volilni zakonodaji v manjšini, in da potemtakem z volitvami zavlačujejo.

Po eni strani je mogoče iz tega izpeljevati, da so na tak način želele igrati obrtni in s tem manevrom pokazati na tiste, ki so z volitvami v resnici zavlačujejo. Njihov silogizem pravi: za volitve morajo biti stranke pripravljene, imeti morajo svoje kandidate; mi jih imamo, tukaj so; torej mi nismo tisti, ki zavlačujemo z volitvami.

Prvi predstavljeni kandidat Stanko Buser, predstavljen je bil na kongresu SLS, je v izjavi, ki jo je dal po uradni predstavitvi, priznal, da je vse skupaj »tudi del predvolilne taktike«. Stranka, ki ima svojega predsedniškega kandidata, bolj potegne, kakor so pokazale zadnje volitve, ko so prenovitelji dobili glasove tudi zaradi Kučanovega diskretno indiskretnega deponiranja partijske knjižice.

Po drugi strani pa je v tako rekoč množičnem prigaševanju kandidatov desnice, ki je sledilo najavi Buserjeve kandidature, mogoče videti resen poizkus, da se v prvem krogu vo-

globus

STOCKHOLM — Na Švedskem je trenutno 50.000 beguncev iz nekdanje Jugoslavije, do 15. septembra pa naj bi uredili bivališča še za nadaljnjih 30.000 ljudi. Kaže pa, da bodo nordijske države prisiljene poostri nadzor na mejah.

SIDON — V libanonskem pristaniškem mestu Sidonu so ubili Anvarja Madija, ki ga je vodja PLO Jaser Arafat pred nekaj tedni imenoval za poveljnika milice El Fataha v Libanonu.

DAKAR — Senegalskega predsednika Abdouja Dioufa so na konferenci organizacije afriške enotnosti, ki ima 51 članic, soglasno izvolili za novega predsednika te organizacije.

MANILA — Bivši filipinski obrmbni minister 64-letni Fidel Ramos, je prisegel kot osmi filipinski predsednik po drugi svetovni vojni. Nasledil je predsednico Corazon Aquino, ki ga je podpirala na zadnjih predsedniških volitvah.

KIŠINJEV — Moldovski zunanji minister Nicolae Tiuhin odpravnik poslov ameriškega veleposlaništva Howard Steers sta podpisala sporazum, s katerim je Moldova v trgovanju z ZDA dobila status države s posebnimi olajšavami. Gre tudi za politično podporo.

VARŠAVA — Predsednik Poljske Lech Walensa ni sprejel odstopa premiera Waldemarja Pawlaka, ker mu ni uspelo sestaviti koalicijske vlade.

LJUBLJANA — Parlamentarna skupščina Sveta Evrope je zadovoljna z doseženo stopnjo varstva človekovih pravic in svobod in v Republiki Sloveniji, je med obiskom pri nas izjavila generalna sekretarka Sveta Evrope Catherine Lalumiere, vendar pa zaradi dolgotrajnosti procesa lahko računamo na sprejeto še letno.

Alžirija po atentatu

Večmesečni nemiri in izredno stanje so se za Alžirijo, kjer so bile v začetku leta prekinjene prve večstrankarske volitve, končali z atentatom na predsednika Mohameda Budiafa; po vsej verjetnosti gre za akcijo skrajnih islamskih fundamentalistov. V državi, ki bi morala praznovati 30. obletnico neodvisnosti, izbojevano po 130 letih francoskega kolonializma, je po socialističnih začetkih v zgodnjih šestdesetih letih — ti so v začetku osemdesetih let pripeljali do hude gospodarske krize — zaznati čedalje izrazitejši fundamentalistični prebujanje. Alžirski provojski vrhovni državni svet je za naslednika ubitega predsednika imenoval veterana osvobodilne vojne Alija Kafija.

Brezvladje na Poljskem

Obdobje brezvladja na Poljskem podaljšujejo strankarski prepiri, ki se zaostrojujejo že tako hudo gospodarsko in socialno krizo. V javnosti je slišati čedalje glasnejše zahteve, naj bi z razpustitvijo parlamenta in razpisom novih volitev naredili konec tej neodgovorni politični igri. Predstavniki Konfederacije za neodvisno Poljsko so se odrekli sodelovanju v vladi premiera Waldemarja Pawlaka in tako ogrozili sestavo novega kabineta. Hkrati si premierovi nasprotniki in nasprotniki predsednika Walensa, voditelji štirih krščanskodemokratskih strank, prizadevajo ustanoviti veliko koalicio, ki bi onemogočila izvolitev Pawlakovega kabineta in sama sestavila vlado. Poljski škofje pa so v pismu vernikom opozorili, da pot iz totalitarizma v demokracijo zavirajo »številni boleči pojavi in družbena napetost.«

Vsak svojo vlado

Vladimir Mečiar, predsednik gibanja za demokratično Slovaško, ki ima 74 od 150 sedežev v slovaškem parlamentu, je prisegel kot predsednik slovaške vlade in predstavil svoj kabinet. Svoje vodstvo je izvolil tudi slovaški parlament, njegov predsednik pa je postal bivši češkoslovaški javni tožilec Ivan Gašparovič, ki ga je predsednik ČSFR Vaclav Havel odsvolil ob zapletih pri postopkih proti bivšim komunističnim funkcionarjem. Medtem je znana tudi že češka vlada pod vodstvom predsednika Državlanske demokratične stranke Vaclava Klausea.

Kdo bo sodil teroristoma?

Uradni Washington je kot neustrezno zavrnil libijski ponudbo, da terorista, obtožena, da sta v PanAmovo letalo, ki je strmoglavilo pri Lockerbieju na Škotskem, podtaknila bombo, preda »pravničnemu in nepristranskemu« sodišču. Libijska ponudba naj bi bila daleč od zahtev resolucije varnostnega sveta OZN, v kateri je izrecno rečeno, da mora Libija terorista izročiti Škotski ali OZN. Libijski parlament je namreč sklenil, da lahko država izroči dvojico le sodišču, ki ga bosta ob soglasju Libije izbrala OZN ali Arabska liga.

PREBLISKI

Z vso gotovostjo vam lahko zatrdim, da na naslednjih volitvah — ko se bo iztekel moj mandat — ne bom več kandidiral.

Boris Jelcin, ruski predsednik

Če bi bil Enver Hoxha danes še živ, bi odločneje izvajal demokratske reforme v Albaniji — in že zdavnaj bi bili v Evropski skupnosti.

Nexhmije Hoxha, vdova albanskega diktatorja

Zakaj je ostalo 1,7 milijona šilingov v avstrijski banki

SDK natančno preverjal Gornjo Radgono

Slab je, če je denarja premalo, še slabše, če ga je preveč. Dokler se v gornjeradgonski občini ni vedelo, koliko je na voljo denarja, so bili vsi zadovoljni. Ko pa je nekako pricurljala informacija, da so izplačali že vse vojne odškodovance, denarja pa je še vedno dovolj, so se začele pojavljati pritožbe. Ker so tudi člani komisije za ocenitev škod priznali, da v začetku niso natančno vedeli, kako ocenjevati nastalo škodo, so nekaj zapisnikov napisali na novo — skupna škoda se je z 200 povečala na 291 milijonov tolarjev. Prav gotovo so so zadevo dodatno razpihnili medstrankarski boji; stranke v opoziciji se bojijo, da bo vladajoča koalicija presežek denarja porabila za predvolilni boj. To sumničenje se je še posebej okrepilo, ko so izvedeli, da je v sedanjih avstrijski banki še vedno nedotaknjenih čez 1,7 milijona šilingov, ki sta jih v skupni akciji zbirala mariborski Večer in grški Kleine Zeitung.

Člani ostajajo predvsem tri vprašanja: kaj si mislijo Avstrijci, ki so zbirali denar v dobi veri, da uslednje mesto nujno potrebuje pomoč, nato pa ta denar skoraj eno leto leži na računu njihove banke, zakaj teh sredstev, če jih že niso namenjavali takoj porabiti, niso porabili na katero od pomurških bank, ki bi ji le-ta pomagala premagovati likvidnostne težave; zakaj so začeli govoriti o razdeljevanju teh sredstev šele po preverjanju inšpektorjev SDK-ja?

SDK nemočen pred mejo

Etelka Kompič, direktorica službe družbenega knjigovodstva v Murski Soboti, je povedala, da so se odločili za preverjanje delitve zbranih sredstev za odpravljanje vojne nesreče v občini Gornja Radgona na pohodu delavcev Unrave za notranje zadeve. Je nekaj primerov precej? »Nadomestilo za UNZ je stalno; naše pristojnosti segajo le do meje, naprej pa so že drugi. Lahko rečem, da se en del pokriva, pri drugem pa oni nadomestijo tam, kjer mi končamo. Tako je bilo tudi tokrat. Mi preverimo le knjigovodsko dokumentacijo, ki jo imajo podpa pristojnosti, da bi šli te ljudi zaslišati; tudi tukaj smo pre-

verjali le prihodke in odhodke, ne pa tudi tega, če se je denar tudi v resnici porabil za to, kar je bilo napisano, če so v resnici kupili toliko opeke... to je stvar UNZ-ja, da to preveri, lahko naredi tudi hišno preiskavo. Mi v glavnem kontroliramo finančno-računovodske zadeve in seveda vso dokumentacijo.«

In kakšno je sodelovanje s sosednjimi državami pri preverjanju finančnih nepravilnosti?

»Vsaka država ima svoj nadzor in ne pusti drugim državam, da bi kaj preverjale. Naša podjetja — v tem primeru občina — so dolžna voditi evidenco o tem, koliko sredstev imajo v tujini ali na računu banke. Problem pa je bil ravno v tem, ker občina teh sredstev ni imela knjiženih. Vsi pa so vedeli, da so ta sredstva naložena v radgonski banki.«

»Pozabili so prenakazati denar...«

V minulih tednih sta se podrobne pregleda dokumentacije o razdeljevanju sredstev lotili inšpektorici SDK-ja Brigita Sršen in Darinka Sapač.

Inšpektorica Sapačeva je pojasnila končne ugotovitve. Dejstvo je, da so v občini Gornja Radgona zbirali sredstva za odpravljanje posledic vojaške agresije na več načinov, tako v obliki gradbenega materiala,

opreme in denarja. Denar (tolari) se je zbiral na treh žiroračunih: za sprejemanje republiških sredstev (teh je bilo največ, vendar so večino sredstev prejeli zelo pozno) so imeli žiroračun solidarnosti (655), ki ga ima vsaka občina. Inšpektorji so morali najprej ta sredstva preveriti in ločiti od drugih, kajti tukaj se zbirajo tudi sredstva za odpravljanje posledic toče, neurij in plazov itd. Na računu občine (743) so se zbirala sredstva, ki so jih nakazovali občani, ter razna namenska sredstva, pridobljena s prodajo videokaset, razglednic... Povsem ločeno pa so se zbirala sredstva humanitarne pomoči pri Rdečem križu. Tega SDK ni preverjal, saj te naloge niti niso imeli, kljub temu pa so prejeli spisek, kako in kje so se ta sredstva delila.

Kaj pa je s sredstvi in pomočjo, ki se je delila »na roko« posameznikom ali družinam?

Darinka Sapač je odgovorila:

»Nekaj od tega se da preveriti tudi s tega spiska, saj se vidi, koliko denarja so posamezniki dobili od Rdečega križa v gotovini ali na račun. Če si je na primer sam kaj kupil, je moral nesti račun na občino in tam so mu potem na osnovi računa nakazali denar. Računi so bili potrjeni in overjeni s podpisom enega od članov komisije.«

In kakšna je splošna ugotovitev inšpektorjev po končani preiskavi: so ugotovljene nepravilnosti ali ne?

»Veste, kako je: našli smo določene nepravilnosti pri knjiženju. Sredstva so se prenašala; enkrat so bila na enem žiroračunu, z drugega pa je bilo potrebno izplačati denar in potem so to prenašali. Tako je prišlo do prenosa sredstev s tega žiroračuna preko občinskega na proračunski. Šlo je za 4 milijone tolarjev. Z našim nadzorom je bilo

to ponovno prenakazano skupaj z obrestmi, ki jih je izračunala banka, kot če bi bila ta sredstva tisti čas vezana v banki. Ker so potrebovali denar, so ga vzeli na drugem računu, kajti vedeli so, da bodo na račun 655 zagotovo dobili nakazan denar, zato so ga vmes prenesli. Vendar pa banka ni vrnila denarja na račun 655, ampak na proračun. Ta prenos ni bil opravljen, zato smo mi zahtevali, da se to stori in prenese skupno 4 milijone tolarjev in 948 tisoč obrestí. Kaj se je tu vse gradilo s temi sredstvi, to pa več ni naša stvar.«

Drugače pa je verjetno z denarjem, ki se je zbiral v Avstriji in je ležal na avstrijski banki v Radgoni nedotaknjen vse do pred kratkim?

»Drugo je zadeva z deviznimi sredstvi v avstrijski banki in nekaj v naši banki, ki so bila depozitirana, ni pa jih bilo nikjer knjiženih. V času našega nadzora so to tudi naredili...«

To je verjetno najbolj boleče: dokler ni nihče drezal v to, so bili tiho?

»Mi smo jih prosili, da naj priložijo dokazila, da ta sredstva v tujini res imajo. Nas je najbolj motilo, da ta sredstva niso bila koriščena. Če bi bila že porabljena, bi nam morali dati o tem potrebno dokumentacijo, v kakšne namene so jih porabili. Toda, če nam spiska iz Avstrije ne bi dali, jim tudi mi ne bi mogli nič! Dobili smo seznam nakazanega denarja vse od prvih 800 tisoč do zadnjih 130 tisoč šilingov, ki so bila nakazana še 19. maja letos.«

Čisti računi — dobri prijatelji. Vsekakor je bolje pokazati dokaze prej, preden kdo od tebe to zahteva. Pa vseeno: kaj bi bilo, če SDK ne bi preverjal njihove »poštenosti«?

BERNARDA B. PEČEK

O pšenici, ženskah in PIP-šovu

Vsak kmetič ima svoje veselje, vsak kmetič ima svojo žalost...

Oblast moramo prevzeti ženske...

je pač rodil v napačnem času. Zaradi česar so ga imeli ljudje za komunističnega priganjalca. V resnici pa je, tako Kolarič, on že takrat ravnal po kapitalistično-tržni logiki.

Kar pa najbolj razlikuje naše morebitne današnje in nekdanje menedžerje od tujih, je odsonost vroče sape konkurentov za vratom. Kakor je rekel šef IBM-a v Nemčiji Hans/Olaf Henkel: »Vroč sapo Japoncev čutim za vratom že zjutraj, ko vstanem.«

Kuharič se tega zaveda. Zaveda se tudi, da je »agresiven nastop z lastno znamko na zahodu finančno prevelik zalogaj. Stran reklame v francoski reviji Paris Match stane 100 tisoč dolarjev, dvojna stran v malo bolj znanem modnem časopisu 150 tisoč DEM.«

Zato se Mura vskrava v zahodni trg po kapilah. To je tako, da je na površju ni, če pa te ni tam, te ni nikjer. Na žalost. Koliko zasluži menedžer pri nas, ni znano. Prikrivanje plač sodi tukaj v »poslovno strategijo«. Po pisanju revije za gospodarstvo Forbes v Nemčiji vrhunski menedžerji ne zdrknejo pod milijon mark letno.

Stil in navade

Vse antropološke okoliščine govori, da menedžerji v sodobni družbi dejansko zavzemajo položaj, ki so ga nekoč plemenski poglavarji. To se vidi tudi po njihovih življenjskih stilih, želji po tem, da so povsod prvi, po poudarjanju rodovne pripadnosti.

Kar se slednjega tiče, je na primer znano, da je Volkswagen kupil češko škodo zato, ker je njegov šef Hahn po rodu iz Češke. Kuharič v intervjuju, ki ga je dal za revijo Menežer, poudarja zasluge Pomurcev. »To so delavci in poslovneži, kot jih ni,« pravi. Čeprav je doma iz Ormoža. Zaveda se, da kri ni voda.

Porschejev šef je prepričan, da noben njegov podrejen menedžer ne sme nastopati v javnosti brez suknjiča. Mnogi menedžerji se radi dajo fotografirati pri »tridih« moških opraviilih, ki je sečnja drv. Spet drugi se predstavljajo kot ekološko osveščeni. Direktor soboškega Markerja Bojnec se je na primer začel voziti naokrog s kolesom. Direktor zavarovalnice Triglav Cipot je znan zagovornik ekološkega kmetovanja.

Toda brez njih ne gre

Predavateljica na harvardski Business School Rosabeth Moss Kanter je sicer prišla do ugotovitve, da je skoraj vseeno, kdo je najvišji šef. Ko gre do posli dobro, je to pač nepomembno. V slabem položaju pa ne morejo pomagati niti več najboljši.

Vendar pa brez njih ne gre. Prav zato ne, ker skupnosti, pa naj bodo pridobitne, kot so podjetja, ali vsakdanje, kot so države, regije, občine, funkcionirajo samo s svojimi poglavarji.

ŠTEFAN SMEJ

Menedžerji

V suknjičih?

Ko sem začel pisati ta poletni članek, da bi z njim na nov način mistificiral gospodarske in politične spremembe (mimogrede naj pripomnim nekaj neprofesionalnega: to je obenem krasen način, da se zaradi pomanjkljive domišljije komu zameriš, toda tudi to je, zaradi sprememb, potrebno vzeti v zakup) sem se spomnil, da sem na neki pisalni mizi v neki podjetniški pisarni videl junijsko številko revije Manager, na naslovnici katere je direktor Mure Božo Kuharič. Posrečilo se mi je spomniti, v kateri pisarni je to bilo. Poklical sem tja in s tajnico, ki je dvignila slušalko, sva imela takšen pogovor. »Ali nima, spoštovana tajnica, vaš šef na mizi revije Menežer?« »Da, ima jo.« Je to tista številka, na naslovnici katere je direktor Mure Kuharič? »Počakajte, da pogledam...« premor. »Halo, kaj pa vam, obleka na njem je Murina, moškega pa ne poznam!«

vino. Kajti pogosto se jih, na primer, primerja z grškimi božanstvi, češ sposobni morajo biti tako, da v nekem danem položaju ravnajo enako, kakor bi v tem položaju ravnal kateri koli bog. Tako pravi vodja menedžerskih seminarjev in profesor na London Business School Charles Handy.

Angleški antropolog Martin Page pravi, da se jih od takrat, ko zavzamejo svoj menedžerski položaj, spušče kot predstavnike plemenskih duhov v človeški podobi. Ševeda velja to predvsem za uspešne menedžerje, za neuspešne bi prej veljalo, da poosebljajo zle duhove plemena.

Neznanci in njihovi zaslužki

Kljub temu da so tako skovani v zvezde, jih ljudje premalo poznajo. »Več vemo o tipičnem obnašanju gor-

je pač rodil v napačnem času. Zaradi česar so ga imeli ljudje za komunističnega priganjalca. V resnici pa je, tako Kolarič, on že takrat ravnal po kapitalistično-tržni logiki.

Kar pa najbolj razlikuje naše morebitne današnje in nekdanje menedžerje od tujih, je odsonost vroče sape konkurentov za vratom. Kakor je rekel šef IBM-a v Nemčiji Hans/Olaf Henkel: »Vroč sapo Japoncev čutim za vratom že zjutraj, ko vstanem.«

Kuharič se tega zaveda. Zaveda se tudi, da je »agresiven nastop z lastno znamko na zahodu finančno prevelik zalogaj. Stran reklame v francoski reviji Paris Match stane 100 tisoč dolarjev, dvojna stran v malo bolj znanem modnem časopisu 150 tisoč DEM.«

Zato se Mura vskrava v zahodni trg po kapilah. To je tako, da je na površju ni, če pa te ni tam, te ni nikjer. Na žalost. Koliko zasluži menedžer pri nas, ni znano. Prikrivanje plač sodi tukaj v »poslovno strategijo«. Po pisanju revije za gospodarstvo Forbes v Nemčiji vrhunski menedžerji ne zdrknejo pod milijon mark letno.

Stil in navade

Vse antropološke okoliščine govori, da menedžerji v sodobni družbi dejansko zavzemajo položaj, ki so ga nekoč plemenski poglavarji. To se vidi tudi po njihovih življenjskih stilih, želji po tem, da so povsod prvi, po poudarjanju rodovne pripadnosti.

Kar se slednjega tiče, je na primer znano, da je Volkswagen kupil češko škodo zato, ker je njegov šef Hahn po rodu iz Češke. Kuharič v intervjuju, ki ga je dal za revijo Menežer, poudarja zasluge Pomurcev. »To so delavci in poslovneži, kot jih ni,« pravi. Čeprav je doma iz Ormoža. Zaveda se, da kri ni voda.

Porschejev šef je prepričan, da noben njegov podrejen menedžer ne sme nastopati v javnosti brez suknjiča. Mnogi menedžerji se radi dajo fotografirati pri »tridih« moških opraviilih, ki je sečnja drv. Spet drugi se predstavljajo kot ekološko osveščeni. Direktor soboškega Markerja Bojnec se je na primer začel voziti naokrog s kolesom. Direktor zavarovalnice Triglav Cipot je znan zagovornik ekološkega kmetovanja.

Toda brez njih ne gre

Predavateljica na harvardski Business School Rosabeth Moss Kanter je sicer prišla do ugotovitve, da je skoraj vseeno, kdo je najvišji šef. Ko gre do posli dobro, je to pač nepomembno. V slabem položaju pa ne morejo pomagati niti več najboljši.

Vendar pa brez njih ne gre. Prav zato ne, ker skupnosti, pa naj bodo pridobitne, kot so podjetja, ali vsakdanje, kot so države, regije, občine, funkcionirajo samo s svojimi poglavarji.

ŠTEFAN SMEJ

Prespati do boljših časov...

Obal Obalu: »Pip-šova ne dovolim, kaj pa misliš ti?«

Prepričevanja ne zaležejo.

fototi: N. Juhnov

Prekmurci na peščeni obali Črnega morja in delti Donave Razkošje mest — beda podeželja

Škoda je te dežele, kjer lahko občudujemo geografsko pestrost in neverjetno bogato zgodovino. Prostor, kjer so začitane meje sedanje Romunije, je bil v pre-

Bukarešta je prav gotovo eno najlepših vzhodnoevropskih mest, ki mu pravijo tudi: Pariz na vzhodu, mesto zelenih vrtov ali mesto vrtnic. Neopopravljivo škodo je povzročil diktator Ceausescu (Čaušesku), ki je porušil velik del starega mesta in začel graditi sodobno mesto z megalomanskimi stolpnici in palačami. Svojega dela ni uspel dokončati, toda večina zgradb je še danes praznih in nedograjenih. Ena takih je tudi na posnetku.

klosti svojevrstno križišče narodov, zato je narodna umetnost in folklor Romunije zelo pestra. Industrialci porečejo, da je Romunija evropska Kalifornija, saj

so že v 19. stoletju na južnih obrobjih Karpatov začeli črpati nafto (naftni izviri so bili znani že v rimskem času, ljudstvo pa je »pacuro« uporabljalo kot zdr-

So tudi ti svatje, ki smo jih srečali na ulici Brasova, peli romunske svadbene pesmi, ki slovijo po izjemni pesniški vrednosti? Čeprav sta romunska kultura in folklor zelo bogati in originalni, pa se mladi ta čas raje ozirajo po svetovni modi.

Od 22. decembra 1989 je minilo že precej časa, toda izgovoriti besedo Ceausescu (Čaušesku) je za večino Romuncev še vedno enako kot klicati hudiča. Velikega diktatorja, ki je izkoriščal ljudstvo in rodovita romunska polja, da si je lahko gradil palače in spomenike, ni več. Toda Romuni, kakor da si ne morejo opomoči od šoka, ne vedo prav, kaj bi, v katero smer, s kom... In medtem: s polj še vedno pobirajo bogate pridelke, ljudje pa zamažajo v vrstah na kruh; plače so tako nizke, da si lahko kupijo pralni stroj šele s petimi boljimi (!) plačami po 18 tisoč lejev; na zelo slabih cestah se vozijo v še vedno zelo slabih avtomobilih, domačini skoraj obvezno vozijo le dacio (dačijo); vse več industrijskih objektov, tovarn, pa tudi govejih farm je opuščeni... Očitno dokaz, da Romunci niso zadovoljni s sedanjimi razmerami, je nekajkilometrski vrsta pred mednarodnim mejnim prehodom z Madžarsko in veliko število ilegalnih prestopov meje.

vilo ali za razsvetljavo. O Romuniji govorijo tudi, da je »romanski otok srednjeevropskega slovanskega morja«. Če govorite italijanski ali francoski jezik, v Romuniji ne boste imeli težav v sporazumevanjem; v večjih mestih in turističnih središčih prav gotovo ne

Transilvaniji, hriboviti pokrajini sredi Karpatov, ki se je zadnja priključila Romuniji, saj živijo tam večji del od 2 milijona pripadnikov madžarske manjšine ter Nemci. Madžari živijo tudi v Krišani (meji z Madžarsko), v Banatu (meji s Srbijo) pa Nemci,

Prvotno prebivalstvo na ozemlju Romunije so bila dačanska plemena, ki so v prvem stoletju pred našim štetjem tvorila prvo sužnjeposelstniško državo Dacio; s severozahoda so jih ogrožali Kelti, z juga Rimljani. Čeprav so se Dačani dolgo uspešno borili proti rimskim osvajačcem, so jih ti v začetku 2. stoletja s Trojanom na čelu le podjarmili. To bogato pokrajino, ki je privlačila razne narode še dolgo stoletja, so povsem kolonizirali s prebivalci s celotnega rimskega imperija. Že v 3. stoletju so se morali Rimljani zaradi močnih pritiskov Gotov umakniti južno od Donave, prebivalstvo pa je ostalo. Od 3. do 14. stoletja so jih nenehno napadali mnogi narodi: Huni, Gepidi, Avari, Slovani in Madžari. V 13. in 14. stoletju sta se razvili dve močni kneževini Vlaška in Moldavija; po osvojitvi Turkov (1417. leta) sta dobili vazalni položaj, kar je bilo politično in gospodarsko zelo ugodno. Iz teh časov je najsvetlejši lik Stefana Velikega (Stefan Cel Mare). Drugo pomembno ime iz 19. stoletja je Aleksander Joan Kuz, ki je 24. januarja 1859. leta uspel združiti Vlaško in Moldavijo, končno neodvisnost pa so dobili 1877. leta. 1918. leta se jim je pridružila tudi Transilvanija.

BERNARDA B. PEČEK

bo težav niti z angleščino in nemščino. In na vasi? Ponekod se boste lahko pogovarjali tudi v madžarskem, ruskem ali srbohrvaškem jeziku, kajti v Romuniji sta etnično čisti pokrajini le Vlaška (osnova združene Romunije na levem bregu Donave) in Moldavija, ki meji na podobno Basarabijo v sosednji Ukrajini. Najbolj pestro prebivalstvo je v

Srbi in Slovaki. V Maramurešu (meji z Ukrajino) živijo Ukrajinci, prav tako pa jih lahko odkrijete sredi trstičja delte Donave, kjer so našli dom tudi izgnani Rusi.

V zadnjih desetletjih je preživljala Romunija enako usodo kot druge socialistične države vzhodnega bloka. Njena naravna bogatstva, rude in polja so izko-

Romunske vasi so pravo nasprotje velikim mest. Slabe ceste, slabe mere za bivanje, pašniki z ovcami, konjske vprege in ribiči... radi so ženice držijo ob bregovih številnih voda v rokav ribiške palice.

riščali in prodajali, prebivalstvo pa je životnilo; zasebne lastnine skorajda niso poznali. Kot največja negativna osebnost bo v zgodovini Romunije prav gotovo zapisan diktator Ceausescu s svojo družino. Na nekakšen način je bil podoben rimskemu imperatorju Neronu, le da on Bukarešto ni dal požgati, ampak porušiti. O njegovih »dobrih name-

vati prav v Romuniji. Tudi danes je ta dežela nekaj posebnega, medtem ko druge vzhodnoevropske države z odprtimi rokami sprejmejo tuji kapital, se ga v Romuniji otresejo. Vse tisto, kar se je diti sami! In kako dolgo so stvo vzdržalo to pomembno misli, da živijo v eni najbolj bogatih držav in da bi lahko bili tudi drugače.

Brasov (Braşov) je središče Transilvanije; čeprav leži sredi Karpatov, stičišče pomembnih trgovskih poti. Zato je v tem mestu bolj čutila zahodni piš kot pa v glavnem romunskem mestu na jugu države.

Potrošniške informacije

Vestnikov novinar si je skrbno zapisal cene v hrvaških dinarjih in jih pretvoril v tolarje. Tako dobljene cene je primerjal s cenami v naših trgovinah. In kaj je ugotovil?

Moram povedati, da strašno nerad potujem čez mejo. In med Slovenijo in Hrvaško je prava meddržavna meja, čeprav zadostuje za prehod osebna izkaznica. Povsem drugačni so mnogi drugi, ki radi potujejo v druge države in nakupujejo, četudi je včasih, denimo v Avstriji, dražje kot doma. Ravnavo se pač po zmotnem prepričanju, da je tuje boljše. Zdaj naj bi bilo za nas zanimivo predvsem nakupovanje na Madžarskem in na Hrvaškem.

NAJEZDA SLOVENACA

Pod naslovom Najezda Slovenaca je čakovski Medžimurški tjednik te dni zapisal: Dan državnosti Slovenije, 25. junij, so mnogi prebivalci ljudske dežele izkoristili za obisk Hrvaške. To je bila priložnost, da pokupi- jo mnoge stvari, ki so nam vse manj dosegljive, a njim, kot kaže, vse bolj dostopne. Pravega navala smo bili deležni tudi v Čakovcu. A kje je veliko ljudi, so problemi z njimi in okrog njih. Svoje, tako in tako precenjene tolarje, so menjavali na črno, zahtevajoč za 1 tolar tri naše dinarje. Bila je to velika nevarnost nakupa ponarejenih tolarjev. Probleme so izzvali tudi s svojimi avtomobili, ki so jih parkirali vsepovsod, a največkrat tam, kjer je parkiranje strogo prepovedano. Ne meneč se za avtomobile, so v tem času kupovali po trgovinah vsemogoče blago, tudi tako, ki se ne sme iznesti. Največ pa so pokupili prehrabnih izdelkov, obleke, obutve, pa tudi tehniko in gradbeni material. Dobro je, da se kaj kupuje pri nas, saj tako prodira kapital na naše tržišče, očitno pa je, da je treba narediti malo reda. Red je bil tudi v Avstriji in na Madžarskem, kamor smo mi v boljših časih in z boljšo kupno močjo lahko odhajali nakupovati...

Tako je v Medžimurškem tjedniku zapisal B. K. Najbrž ima prav. Dejstvo je namreč, da so tisti, ki niso bili na Hrvaško, odkar je vzpostavljen mejni režim, tedaj šli prvič čez mejo. Malo nerodno je, ker so jo čezno inahotni ravno na dan državnosti. Tako je marsikdo, ki ne pozna razmer, mislil, da so dobili ljudje za ta dan posebno dovoljenje, da smejo čez mejo, kot se je to dogajalo nekoč na Madžarskem ob dnevu oktobrske revolucije, ko so ljudje »navahili« k nam. K

sreči pa je drugače, saj lahko gremo čez mejo kadarkoli; na sam dan državnosti pa so se zgrinjale kolone zato, ker so si tudi mnogi taki, ki ne praznuje ne državnih ne cerkvenih praznikov, tokrat vzeli prosti čas, saj je bilo lepo vreme, na kmetih ni bilo ravno veliko dela, pa še glas o cenenih nakupih je segel v sleherno vas.

NOVINAR GRE ČEZ MEJO

Na mejnem prehodu Petišovci—Mursko Središče sem pokazal osebno izkaznico in že bi lahko smuknil čezenj, a sem postopek malo zapletel, saj sem prijavil fotoaparat, za katerega so mi potem izdali potrdilo o začasnem iznosu. Gre za enak

Na čakovskem sejmu je bila predzadnja sredo izredno velika ponudba pujskov. Za par so prodajalci zahtevali 23.000 hrvaških dinarjev, kar je 9.000 slovenskih tolarjev.

obrazec kot ga uporabljajo na prehodih z Madžarsko in Avstrijo. Na naši strani je pravi mejni objekt, na hrvaški pa sta le dva zabojnika. Bila je sredi, in to še prav v mesecu, ko je v Čakovcu semanjil dan, zato sem jo mahnil tja. Zanimalo me je, ali so med

prodajalci tudi ljudje iz naših krajev. Našel sem le enega izdelovalca suhe robe — vil, grabelj in kosišč — iz Male Polane, ki je potožil, da dobi za svoje izdelke premalo, zato najbrž ne bo šel več. Pred vzpostavitvijo mejnih režimov pa je na sejmiščih in prošenjih prodajalo na Hrvaškem veliko naših domačih obrtnikov. Sicer pa je bilo (medžimurških) prodajalcev in kupcev veliko. Iskral sem medicino, po prekmursko »vire«, a je ni bilo, čeprav je bila gostinska ponudba velika. Steklenica piva je stala, preračunano v naš denar, 59 tolarjev. »Biršlini«, ki na sejmiščih gredo najbolj v prodajo, pa so bili po 117 tolarjev za par. Spricer pa je stal 19 tolarjev, na sejmu sem si še ogledal pujske in povprašal za ceno: par 9.000 tolarjev. Od tam me je pot vodila v čakovsko blagovnico, kjer sem si zapisal cene množice izdelkov, zlasti živilskih, doma pa sem jih preračunal v tolarje, in sicer tako, da sem znesek v hrvaških dinarjih delil z 2,561, torej po kratkem

je boljše uradna menjava, saj na carini včasih zahtevajo potrdilo.

CENE SO RESNIČNO NIZKE

Predpostavljam, da vas zanimajo primerjave hrvaških in na-

V blagovnici Medžimurka v Čakovcu je vse manj slovenskega blaga. Radensko sicer imajo, tudi Pomurke mesne izdelke, ni pa več laškega piva, ki ga imajo Medžimurci zelo radi.

ših cen! Zdaj imate edinstveno priložnost, da zveste, kako je s to rečjo. Morda so zdaj, ko to bere-te, drugačna razmerja, ampak na Gospodov dan 1. julija, oziroma 1. srpnja, kakor se reče po hrvaško, je bilo takole, kot boste imeli zdaj priložnost prebrati in primerjati. Pojasnim naj, da je prva cifra cena na Hrvaškem, preračunana v naše tolarje, druga številka (v oklepaju) pa je cena enakega blaga pri nas. Jasno? Torej: sladkor 63 (86), pšenična moka 23 (55), sol 36 (55), jedilno olje 88 (125), piščanci 178 (331), svinjsko meso brez kosti 527 (708), kare 490 (618), sveže gobice 195 (350), paradižnik 113 (125), orehi 1.106 (990), sveže zelje 25 (80), beli grah 95 (120), krompir 40 (50), mlada jabolka 98 (100), stara jabolka 164 (139), kumarice 61 (117), paprika 143 (220), pepsi 1,5 litra 144 (138), bita 1,5 litra 120 (120), frutek 41 (41), mleko v tetrapaku 50 (87), pašteta kekek 66 (66), mesni narezek 131 (124), radenska 36 (36), sving 67 (68), piva od 32 do 42 (38), siri od 430 do 470 (500 do 700), svinjska mast 106 (216),

margarina 34 (46), piščančje peruti 174 (323), želodčki 187 (274), jetra 160 (281), hrenovke 540 (658), moravska salama 350 (320), poljska salama 702 (630), posebna salama 401 (385), tirolska 447 (498), čips 27 (46), palč-

ker jim tako morda postrejemljem »šeft«. Si želite še cenovnih primerjav? Reklamo! Pa nadaljujmo! Najbrž da! Pa moške! Na vrsti so 360 (425), enčijan 471 (531), mizno vino 66 (95), grafskim poreklom. Nadaljujem 1.131 (800), ni prašek persil 1.131 (800), 98 (124), cet 218 (226). Bil sem velik nakupovalec, in pil pa skoraj nič. Navsezadnje čez mejo sem šel službeno in ne nakupovat. V tem, da je tam neje, ne vidim nič drugega, kot nizke cene utegnjenega blaga, da gre pogledat k... in kaj, drugače bi bili ti ko samo doma. Povsem pa je bilo, ko ni bilo meje, saj bila tedaj mobilnost prebivalstva veliko večja. Zdaj pa so k zapornice (bunkere) in razstrelili, mejno postroji, policijski... Sicer je naj bi bila meja med Slovenijo in Hrvaško »zlahna« in je zaenkrat le na neuradnih hodih, ki naj bi jih uporabljali prebivalstvo tik ob meji, se je na takih mestih že ustilo tihotapstvo.

ŠE NEKAJ CEN, KER STE TAKO ŽELELI

Sem vas navdušil za kupovanje čez mejo pri Medžimurcih? Opravičujem se našim trgovcem,

vse za keramično industrijo

MAR-KER d.o.o.
Kopališča 1
Murska Sobota
faks, tel.: (069) 31-418

- glazure vseh vrst
- masa za keramiko (bela, rdeča, tudi porcelanske)
- vse vrste glpse
- peči za žganje keramike
- stroji za predelavo mase
- hidravlične stiskalnice
- stroji za obdelavo različnih vrst keramike

mar KER

VESTNIK 9. JULIA

BODISLAVCI

Prijetno in koristno

Čprav so Bodislavci skoraj na robu ljubljanske občine, je kraj dokaj primerno mesto

za zbiranje mladih na taborje-nju, raziskovalnih taborih in ob drugih priložnostih. Tako

so se minuli teden preselili tja tudi taborniki odreda Vedri Prelek z OŠ Ivana Cankarja Ljutomer — bilo jih je 45 — in skupina 15 naravoslovcev (učenci 7. razredov) z vseh osemletk v občini. Kaj so počeli in kako so se imeli?

Taborniki so se seveda porabili največ časa za pridobivanje taborniških veščin ter za športne in družabne igre. Hodili so se tudi kopat v bližnje Moravske toplice. Kot so nam skoraj vsi v en glas zatrjevali, so se imeli lepo, da le kaj. Zadovoljni so bili tudi s hrano in pijačo, za kar je skrbela kuharica Kristina z OŠ Mala Nedelja. Pred-

zadnji dan so pripravili posebno prireditev za starše. 6 dni jim je prehitro minilo.

Učenci 7. razredov pa so imeli 1. naravoslovni tabor. To je bil predvsem izživ nadarjenim za naravoslovje. Njihova osrednja naloga je bila spoznavanje in praktična uporaba zdravilnih rastlin, izdelovali pa so tudi herbarij, splav in se urali (v Gajševskem jezeru) v plavalnih veščinah. Tako so obenem spoznavali tudi projektni način dela. Takšen tabor se je zdel koristen tudi izvršnemu svetu občinske skupščine v Ljutomeru, zato je prevzel pokroviteljstvo nad njim. Na pomoč pa so enim in drugim priskočila tudi nekatera podjetja.

Lepo in koristno bi bilo, če bi tudi v prihodnjih letih nadaljevali z raziskovalnimi tabori, ki so lahko velika spodbuda za učence in učitelje.

Taborniki so ob našem obisku v Bodislavcih urejali stenski časopis.

(Foto: JOG)

JOŽE GRAJ

Kdo bo dobil štipendijo?

Čprav so se počitnice komaj začele, je že potrebno misliti na novo šolsko leto. Še zlasti tistim, ki nameravajo po končani osemletki ali srednji šoli nadaljevati izobraževanje, pa bodo to težko storili brez štipendije. V lanskem šolskem letu so morali nekateri zaradi gmotnih težav opustiti šolanje. Štipendijski kriteriji so se namreč močno zaostri. Tudi med pomurskimi prosilci (skupaj je bilo prošelj 4.512) je bilo odklonjenih kar 1.868 prosilcev za republiško štipendijo (iz združenih sredstev ali solidarnostno). Slovenska vlada je kasneje kriterije nekoliko omilila.

Enote Republiškega zavoda za zaposlovanje bodo od 15. julija do 5. septembra (za srednješolce) oziroma do 30. septembra (za študente) sprejemale vloge za novo šolsko leto. Kdo bo imel pravico do štipendije?

Osnovni kriterij za dijake in študente, ki se bodo šolali v kraju stalnega bivališča, je, da dohodek na družinskega člana v drugem trimesečju leta 1992 (maj, april, junij) ne bo presegal 80 odstotkov zamenjenega osebnega dohodka po zakonu (14.800,00 SLT bruto); za tiste, ki se bodo vpisali v šolo zunaj kraja svojega bivališča, pa dohodek na družinskega člana ne bo smel presegati 110 odstotkov zamenjenega osebnega dohodka po zakonu (20.350,00 SLT bruto). Srednješolci in študenti, ki so prejeli štipendijo v minulem šolskem letu oziroma jim je republiška štipendija mirovala, pa ne bodo smeli presegati omenjenega cenusa za več kot 20 odstotkov. Pri učencih in študentih iz kmečkih družin in tistih, ki izkazujejo dohodek tudi iz kmetijstva, se kot dohodek šteje dohodek od poseke lesa, katastrski dohodek od negozdovnih površin in drugi dohodki, ki niso zajeti v katastrskem dohodku.

Zal se lahko zgodi, da bo nekdo izpolnjeval vse našete pogoje, pa bo kljub temu ostal brez štipendije, in sicer če ne bo dovolj sredstev. Tedaj bodo imeli prednost pri podelitvi dijaki in študenti, ki imajo nižji dohodek na družinskega člana, živijo na demografsko ogroženih območjih (v Pomurju je več takih območij), imajo boljši učni uspeh, in tisti, katerih sposobnosti ter interesi omogočajo uspešnejše delo v izbranem programu oziroma poklicu.

JOŽE GRAJ

Muslimani iz Bosne v katoliškem župnijskem domu v Beltincih
V raju Beltinec s peklom Brčkega

mesto na meji s Hrvaško in v neposredni bližini Srbije, je surov simbol bosansko-hercegovaške vojne trpljenja. V Beltincih, toda po tragiki in zverinstvu agresorja nima tekmeča. Kaj o muslimanih in kako se med nami počutijo prebivalci tega mesta, ki v prebivajo od začetka vsega tega kaosa v njihovem rojstnem

mušlmani iz Bosne v katoliškem župnijskem domu v Beltincih trideset naših novih somesčancev, ki so prišli iz Bosne in Hercegovine, da bi se vrnili v svoj dom. V Beltincih, ki je bilo pred leti, ko je bilo mesto v raju, je bilo mnogo muslimanov, ki so se vrnili v svoj dom. V Beltincih, ki je bilo pred leti, ko je bilo mesto v raju, je bilo mnogo muslimanov, ki so se vrnili v svoj dom.

zato jim s plamenom iz vžigalnice sežigajo stranske dike in potem ta plamen prinaša v odprtine njihovih spolnih organov... pripoveduje Ago Djedović iz Brčkega, ki je te dni prišel na kratek oddih v Beltince, da bi videl družino, vendar se bo takoj vrnil v Županjo, od koder se bo po obvoznici napotil v Rahić.

Rahić je vas pri Brčkem, ki skupaj s sosednjim Maočem šteje okrog 40 tisoč prebivalcev. 15-letna deklica Lejla Čenanović je šele prišla iz Rahića v Beltince. Ni doživela ničesar tistega, kar se dogaja v njenem mestu, ker je pravočasno pobegnila na svobodno ozemlje, toda tudi njena pričevanja so okrutna. V eni hiši jih spi tudi 60. Pravzaprav so hiše spremenjene v spalnice lačnih in obupanih. »Če se kaj poj- je, je dobro, kajti drugi dan se bo morda dobil kosček kruha,« pravi deklica Lejla. A ta del Bosne, ta Posavina, je najbogatejše območje v Bosni in Hercegovini, to je bosanska žitnica. In če celo tam primanjkuje moke, kako je potem šele po bosanskih globačih in na hercegovskih kamnitih tleh?

Tako postaja Brčko otožni simbol bosanskega trpljenja. Zato lepa prebivalka Brčkega Muriša Zulfićarpišić, katere črte na obrazu je skalilo trpljenje ljubečega mesta, skrušeno odgovarja na vprašanje, kdaj upa, da se bo vrnila domov: »Ni več upanja, ker smo ga izgubili. Ni hiše, ni Brčkega. Mislimo, da bo v najslabšem primeru vse to trajalo teden dni, a traja že 78 dni. In kdo ve, koliko bo še.«

Zatem, da bi prekinili nelo- godno tišino, deklica Mirela recitira dolgo pesem z naslovom Žarki v slovenskem jeziku. Pesem govori o soncu. Tu so še majhni otroci Amina, Haris, Nermina, Šejla, Edina, Dino, Lejla, Mahir, Amin in Dalila. Amina ima 3 leta, Dalila pa šele leto in pol. Obe nimata pojma, kaj se je zgodilo z njunimi živali- mi. Pri drugih otrocih pa se še kako opaža, da jim je odvzeto otroštvo. Kdo ve, kako dolgo bo še trajal ta kaos? In ali bodo ti otroci imeli čas, da nadomestijo izgubljenost? In ali je sploh mogoče nadomestiti vse tisto, kar jim je nenadoma odvzeto?

Zatem nam zapoje staro bosansko pesem »Ko sem se odpravil na Bentbašo, na Bentbašo na vodi, sem povedel s sabo milo jagjnek. Bentbaša je del Sarajeva, kjer je bilo staro kopališče, ki je

spet prenovljeno. Ta pesem pa ni tako žalostna, kakršne so lahko prekmurske pesmi, čeprav so otroci v zboru zajokali. To je zato, ker sedaj ni veselih bosanskih pesmi. Zdaj so namreč vse bosanske pesmi otožnejše od najbolj žalostnih prekmurskih pesmi. Bosna je najbolj žalostna dežela na svetu. Nikoli v zgodovini ni bilo dežele ali države, ki bi bila otožnejša od današnje Bosne. Od Bosne ponosno, ker so prišli četniki in ji vzeli ponos.

»V Brčkem so štiri vrste četnikov: arkanovci, dinarci, šešeljevi in beli orli. Oni izvajajo strahovladno v mestu, ki je imelo 55 tisoč prebivalcev oziroma 85 tisoč v vsej občini. Že pred 1. majem so trdili, da jih je bilo tisoč ubitih. Zdaj se to računa v tisočih. Tu je živelo 44 odstotkov Musli-

usahnilo. Kljub temu pa se v očeh prikazujejo iskre radosti in med begunci zažuborijo besede, ko se omenjajo Beltinci, zlasti župnijski dom, župnik Jože Hozjan, medicinska sestra Milka Kavaš, njihov rojak dr. Mensur Salihović, zdajle specialist v soboški bolnišnici... In kako dolg bi bil spisek vseh teh dobrih ljudi iz občine Murska Sobota, ki so jim priskočili na pomoč! Vse so storili za nesrečne pregnance iz Brčkega, dali so jim streho nad glavo, čisto posteljnino, prave udobne postelje, najraznovrstnejšo hrano, obleko, obutev, zdravila, da bi pregnali dolčas, vežejo in šivajo ter gledajo TV-program. Najkrajše rečeno: ponudili so jim pravo priložnost, da zares živijo! A kako se ta možnost razlikuje od tiste, ki jo četniki ponujajo darovalcem krvi, ki morajo preplaviti Savo, ali pa tistim, ki jih vso noč preganja- jo z vilicarji!

Otroci so hodili v šolo. Dobili so tudi potrdilo o končanem šolanju. Organizirali so celo prireditve. Pomagala jim je naša Danijela Matičić. Recitirali so, poskušali prepevati in pripovedovati o tem, zakaj so ljubili Brčko in zakaj imajo radi Beltince, a otroci iz Beltincev so k temu pripomogli s svojimi pesmimi in glasbo. V župnijskem domu je bila polna dvorana!

V glavnem že 78 dni v Beltincih, nedaleč od Murske Sobote, živijo Šabići, Abadžići, Džajići, Djedović, Zulfićarpišić, Šahović, Smajić, Muminović, Mihmić, Čenanović in Prić iz Brčkega. Vse to so muslimanski primik. Vsi oni so muslimani, razen njihove someščanke Danijele Matičić, 19-letne Hrvatice, ki jim je zares prava prijateljica. V nadstropju pod podstrešjem, kjer so nameščeni, ni razpela z Jezusom Kristusom, niti slik svetnikov. Verjetno zato, da se ne bi užalilo duše teh Muslimanov iz Bosne. Tragika življenja je taka, da so oni svojo rešitev in svoj dom našli v Sloveniji, v župnijskem domu v Beltincih, kjer so se v prvi polovici junija spomnili tudi svojega velikega praznika — bajrama.

Za prvi bajram, ki je bil tega leta v začetku aprila, so se imeli vsega v izobilju v svojem Brčkem, ne da bi slutili, kaj se bo zgodilo z njimi, in da bo v Brčkem vsega primanjkovalo — tudi kruha in svobode — ter da bodo svoj dom našli v beltinskem župnijskem domu.

»Hvala Sloveniji!« pravijo, izgovarjajoč te besede z vso toplino svojega ranjenega srca. In na koncu, kaj bi še dodali, ko smo zapuščali naše gostitelje v Beltincih? Do njih je prišla še ena od strahotnih novic iz rojstnega kraja. Tam v njihovem Brčkem, v delih mesta, ki so jih uspele osvoboditi slabo oborožene obrambne sile, v četrtih Klanac in Rijek, so srbski jezdeci apokaliipse opravili še hušje zverinstvo — na ljudstvo in branilce so odmetavali bojne strupe!

P. Ašik
Foto: N. Juhnov

Ukiniti srbohrvaščino?

V zadnjem času se je spet razplamtela polemika zaradi srbohrvaščine (bolje bi bilo zapisati srbsčine oziroma hrvaščine, ker to ni enoten jezik) v 5. razredu osnovne šole. Večinsko mnenje se nagiba k temu, da bi bilo potrebno ta predmet ukiniti, ker da ne sodi med svetovne jezike, poučevanje samo v 5. razredu pa itak ne more dati zadovoljivih rezultatov. Zakaj neki bi naše otroke mučili tudi s cirilico in slovnicno arhaičnega srbskega jezika, ki je poln turcizmov? Sedaj, ko imamo svojo državo, je čas, da se otresemo podrejenega položaja slovenskega jezika, ki ga je imel v povojni Jugoslaviji. Veliko koristneje bi bilo, če bi namesto srbohrvaščine uvedli učenje še enega svetovnega jezika, in to že v novem šolskem letu.

To so osnovni argumenti tistih, ki si prizadevajo za ukinitve omenjenega predmeta. V njih je precej resnice. Vseeno pa bi kazalo to vprašanje temeljiteje proučiti. Med drugim se bo pokazalo, da je lahko znanje jezika naših sosedov še kako koristno, denimo pri uporabi strokovne literature, saj smo Slovenci majhen narod in marsičesa si enostavno ne bomo mogli privoščiti. Če pa smo sposobni organizirati poučevanje angleščine ali nemščine na takšni ravni, da se ju bodo otroci naučili že v osnovni ali pa vsaj v srednji šoli, potem dilema skoraj odpade.

Najbolj narobe pa bi bilo, če bi na to vprašanje gledali zgolj iz trenutnih političnih nagibov, češ zakaj bi se učili srbsčine, ko pa je to jezik agresorjev razpadle Jugoslavije. Potem bi že zdavnaj morali ukiniti tudi nemščino in jezike drugih narodov, ki so se priključili Hitlerjevi osvajalni 2. svetovni vojni.

JOŽE GRAJ

Z begunci so tudi »čudni« problemi

Centra za begunce v Vidoncih in Domanjševcih sta, kot kaže, najcenejša v Sloveniji (stroški oskrbnega dne na osebo znašajo nekaj manj kot 480 tolarjev, drugje pa 500 in več), kljub temu pa je bila doslej oskrba nad republiškim povprečjem.

Begunci (v Vidoncih jih je bilo 2. julija 117, v Domanjševcih pa 145, poleg tega pa jih je 218 pri družinah) dobijo po tri tople obroke dnevno, s tem da si zajtrk in večerjo pripravljajo sami, kosilo pa jim pripeljejo iz gostilne. Povsod je poskrbljeno tudi za primerna ležišča, vodo za kopanje in druge najnujnejše stvari za življenje. Da to drži, je potrdila tudi ena od begunk, ki se je preselila v drug zbirni center, kjer je bila manj zadovoljna.

In da je tako, se trudijo Centra za socialno delo, Rdeči križ, Zdravstveni dom, odbor za sprejem beguncev pri izvršnem svetu občinske skupščine, civilna zaščita, vodstvo zbirnega centra in drugi.

Zal smo lahko slišali na četrtkovni izredni seji odbora tudi nekaj neprijetnih ugotovitev. Tako se dogaja, da begunci odklanjajo mleko v prahu oziroma konzervirano mleko, pa tudi druga konzervirana živila. Zgodilo se je, da je vodja centra Stanislav Wolf moral sam spiti skoraj 2 litra takšnega mleka, da je begunce prepričal o užitnosti. Skrbno morajo tudi paziti, da med hrano ni svinjine, čeprav med begunci niso samo muslimani, ampak tudi pripadniki drugih ver. Posebne probleme — nepotrebne prevozne stroške — povzročajo tudi tisti, ki zapustijo zbirni center, češ da bodo šli domov, v resnici pa potem skušajo dobiti mesto v kakšnem drugem begunskem centru. Takšni bi morali praviloma izgubiti status begunca. Precej kritik je tudi na račun telefoniranja. Račun za prvih 17 dni je znašal kar 140.000,00 tolarjev, zdaj je mesečni znesek okrog 34.000,00 SIT. nekateri so namreč tudi po

nepotrebnem izkoriščali gostoljubje. Zaman je bilo prizadevanje, da bi organizirali vsaj krajšje obliko izobraževanja otrok, ki bi ga vodili za to usposobljeni begunci.

Pokazalo se je, da jih je večina prišla v Slovenijo s preživetnim idealističnim pričeanjem o bratstvu in enostnosti, mi pa smo jim ponudili sleh veliko humanitarno pomoč. Seveda je potrebno te ljudi tudi razumeti. Doma so morali pustiti skoraj vse in zbežati neznanu kam. Nekaterim so pobili svoje, požgali domačije...

»Nekateri so napisali knjigo o vojni, mi pa smo še v vojni,« je končal svoje poročilo o pomoči beguncem iz BiH in Hrvaške JANEZ SREŠ, vodja Centra za socialno delo Murska Sobota. To pa je bila njegova reakcija na govornice o zlorabah, ki jih je odločno zanihal. Obenem je podal dokaj obširno poročilo o delu njihove službe za begunce (doslej niso prešli še nobenega plačila) in materialni pomoči, ki so jo prispevala podjetja iz občine ter skupina albanskih prodajalcev sadja in zelenjave na soboški tržnici. Daleč največ je prispevala Mura (podjetje 350.000,00 in sindikat 220.000,00 tolarjev).

Stroški za begunce so znašali od 27. aprila do 2. julija nekaj čez 12,8 milijona tolarjev. Republika Slovenija je doslej dokaj redno poravnava račune.

Čprav je predsednica odbora za begunce Brigita Bavcar nameravala odstopiti s te funkcije, pa bo o tem morala odločiti občinska vlada, ki jo je imenovala za predsednico odbora.

JOŽE GRAJ

Prekmurske in prleške »naj kmetije« kmalu ocenjene

Zdaj že lahko zapišemo, da je ocenjevanje prijavljenih domačij za »naj kmetijo« tik pred koncem. Okrog 50 kmetij smo si morali ogledati; tokrat jih je bilo nekaj več tudi z goriškega dela, precej prijav pa smo prejeli tudi iz občine Lenart. Poleg starih dobro ohranjenih kmetij ocenjujemo letos tudi nove kmetije — tiste stanovanjske hiše na vasi, ki so jih zgradili povsem na novo, vendar s pridihom krajevnih značilnosti. Arhitekt Štefan Baler, Melita Varga, ki je ocenjevala ureditev okolice, Štefan Sobočan in kmetijski svetovalec so vse prijavljene nove kmetije že obiskali. Druga ocenjevalna skupina, ki jo sestavljajo stare znanke (ocenjevale so že lani) Stanka Dešnik, Angelca Dokl-Mir, Jana Kovač in Bernarda B. Peček, pa smo starejše in obnovljene kmetije obiskale v minulih dveh tednih.

Vsem nam je v veselje voziti se po lepi pokrajini ob reki Muri, občudovati prave vaške lepote, bisere arhitekture, se pogovarjati s prijaznimi domačini. Kar nekaj kandidatov za »naj« smo že videli, torej bo izbira tudi letos zelo težka. Z veseljem so opazovali nekatere pozitivne spremembe — nove lesene ograje, mizo in klopi v senci lipe, nove lesene naoknice namesto plastičnih rolet, okusno urejene cvetlične grede, za katere ne velja več pravilo — čim več, in še bi lahko naštevali.

V juliju in avgustu boste na tej

PANONSKA HIŠA

Panonska ali vzhodnoslovenska hiša je od vseh starih hiš na Slovenskem po obsegu najmanjša. Posebno za Prekmurje je značilna njena ožina, povprečno od 4 do 5 metrov, ki od tal do vrha strehe običajno ne presega 5,5 metra. Narejena je iz lesa ali ilovnate zemlje, od preloma stoletja pa vedno bolj iz doma izdelane opeke. V zadnjih letih se les in zemlja za zidavo hiš v splošnem ne uporabljata več. Tudi slamnate strehe so le še redke. Nekoč je bila slama edina vrsta kritine. Na Goriškem so poznali celo dva načina pokrivanja s slamo: omlateno klasje je bilo obrnjeno navzdol in je bilo na strehi vidno (starejši način); streha je morala biti zelo debela. Način pokrivanja s slamo, ki je na Slovenskem splošno znan, je mlajši: na Goriškem se je uveljavil kot »štajerski način«. Najlepši poudarek stare panonske hiše je izrezljan lesen opaz na čelni strani, imenovan »švisle« (na posnetku iz Paričjaka in Očeslavca).

strani in pod tem zaščitnim znakom »naj kmetije« lahko našli prispevke različnih avtorjev, ki bodo pisali o arhitekturi, urejanju okolja, ohranjanju tradicije in življenju na kmetiji. Veseli bomo tudi vašega sodelovanja. Pišite nam, kaj vas zanima o urejenosti kmetij, gradbenih materialov ali kmetovanja, naši strokovnjaki vam bodo odgovorili.

Julija in avgusta bomo v našem tedniku Vestniku objavljali

S pomočjo Vestnikove akcije Išče-mo »naj kmetije« odkrivamo na starih prekmurskih in prleških kmetijah zlahke skrivnosti ljudske umetnosti. bhp

prispevke s koristnimi nasveti, fotografije, ki smo jih posneli med ocenjevanjem, ter odgovore na vaša vprašanja. 3. septembra načrtujemo izid posebne Vestnikove priloge »NAJ KMETIJE«, v kateri bodo predstavljene vse najbolj ocenjene prleške in prekmurske kmetije. Sklepan prireditelj naj bi bila na »naj kmetiji« (ali v vasi, kjer je ta kmetija) 6. septembra.

Bernarda B. Peček

Gallovi v Radmožcih se lahko pohvalijo, da obvladajo številne obrti. Gospodinja z veseljem pokaže ročno tkano preprogo, ki jo izdelajo iz koruznega ličja. bhp

Dobrovnik Po 200 letih novomašnik

Dobrovnik je bil v nedeljo praznično odet kot že davno. Množica vernikov in drugih je prišla od blizu in daleč, da bi se udeležila nevsakdanjega dogodka — nove maše, ki jo je pred tem krajem po 200 letih novomašnik Tomislav Šan ak. Kot na prazniški od devetih otrok v družini Santak se je odločil za duhovni poklic in tako pripravil največje veselje svoji družini, ki je kot zelo verna, saj je oče zvonar, brat pa mežnar v dobrotorski župnijski cerkvi. Novomašniku so ob navzočnosti mariborskega pomožnega škofa Jožeta Smeja, novomašnika Alojza Benke in Bogojine, nekdanjih in sedanjih dušnih pastirjev v Dobrovniku župniji ter množice ljudi izrekli veliko lepih besed. Zanimi so ga zaželeli, da bi v vsej polnosti živel svoje posvečeno življenje. Foto: F. M.

velikim veseljem opravljal svoje poslanstvo.

Turistično kmetijsko in trgovsko podjetje, d.o.o.
Ključarčevci 19
69242 Križevci pri Ljutomeru
telefon: 069/87-731

od 12. do 19. julija VELIK HIŠNI SEJEM

Nakup kmetijske mehanizacije po najnižjih cenah:

- tračni obračalniki že od 53.000 SLT
- sadilniki koruze že za 199.000 SLT
- stiskalnice za seno in slamo 540.000 SLT
- traktorji: UNIVERSAL, ZETOR, TORPEDO
- motokultivatorji
- Tehnostroj program:
- 2-osne prikolice 405.000 SLT
- 1-osne prikolice 220.000 SLT
- žitne sejalnice 127.000 SLT
- rotacijske kose po 150.000 SLT
- trosilniki hlevskega gnoja 250.000 SLT

Gradbeni material:

- vreča cementa 400 SLT
- vreča apna 370 SLT
- vreča malta 420 SLT
- armaturne mreže, betonsko železo, opeka modul, strešniki Bramac, salonitne plošče in bobrovec

CENE SO ŽE Z DAVKOM!

Vse to dobite tudi v trgovini VESELE GORIČANKE v Radovcih, telefon: 069/53-016

DOBER IN POCENI NAKUP,
NAKUP V TRGOVINI SLAVIČ
SE PRIPOROČAMO!

VISA

Preprosto na vrhu.

ABANKA D.D. LJUBLJANA

VISA CENTER

V svetu in pri nas uporabljajo VISA kartice že 280 milijonov ljudi. Z njo lahko plačujete na 9,5 milijonih mestih.

Na katerikoli od 100.000 VISA avtomatov po svetu se boste 24 ur na dan lahko oskrbeli z manjšimi vsotami denarja, primerna pa je tudi za plačevanje velikih nakupov in storitev, pa tudi za drobna, vsakdanja plačila doma ali v tujini. Razpolagajte s svojim denarjem brez gotovine. Bodite na vrhu!

INFORMACIJE V VSEH POSLOVNIH ENOTAH ABANKE

Razstava goveje živine lisaste pasme v Lipi Ob starih tudi mladi rejci

Čprav je beltinsko območje na ravnini in torej takorekoč idealno za rastlinsko pridelavo. Je to doma tudi živinoreja. Prvo selekcijsko društvo so ustanovili leta 1930. leta, dve leti pozneje pa so že imeli prvo razstavo goveje živine. Za leto 1939 obstoji podatek o tedanji mlečnosti: 170 litrov pri kmečkih in 2.032 litrov pri grofičinah kravah. Oboje je v primerjavi s sedanjimi količinami seveda malo. Je pa treba upoštevati, da so imeli v tistih časih krave ne le zaradi molže, ampak tudi kot vlečno žival.

Na pobudo rejcev goveda lisaste pasme in strokovnih služb živilorejskega društva Murska Sobota so v začetku leta 1991 ustanovili rejško društvo za lisasto pasmo v občini

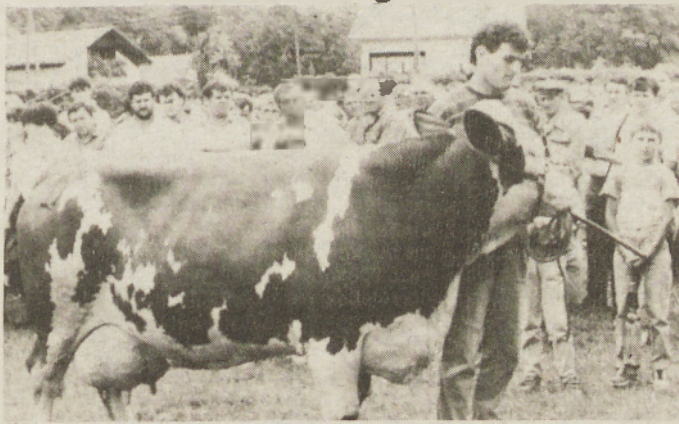

Na razstavi goveda lisaste pasme v Lipi je bila tudi razstava dobrot domačih kmetij: ovčjake, gibanice, črni, belci, krompirjeve krompirje.

Foto: S. S.

Murska Sobota, ki ima 6 podružnic. Beltinska zajema Dokležovje, Izakovce, Melince, Beltince, Lipo, Bratonce, Lipovce, Gančane, Ivance, Bogojino, Filovce in Bukovnico. Sklenili so, da bodo prirejali tudi razstave goveje živine, da bi prikazali dosežke. Sicer pa ima ustanovitev rejških društev osnovni cilj, da rejcu-kmetu omogoča perspektivno proizvodnjo v govedoreji: prodajo mleka in mesa.

V nedeljo je bila razstava goveje živine lisaste pasme v Lipi. V katalogu, kiso ga izdali za to priložnost, je navedenih 44 rejcev in njihovih živali, žal pa niso prišli vsi. Komisija za ocenjevanje, katere predsednik je bil mag. Milan Erjavec, je razglasila rezultate, čez katere pa ni bilo pripomb. Pa jih zapišimo! KOLEKCIJA STARIH KRAV: 1. Zinka, letnik 1977, rejca Štefana Zvera. KOLEKCIJA STAREJŠIH KRAV: 1. Bimba, letnik 1983, rejca Pavla Gutmana iz Bogojine; 2. Vima, letnik 1984, rejca Stanka Srake iz Lipovca. KOLEKCIJA BIKOVSKIH MATER: 1. Sara, letnik 1988, rejca Jožeta Gjerkeša iz Lipe; 2. Bre-

Največji rejci goveda na beltinskem območju so Gjerkeševi iz Lipe. Njihova Sara je bila v kolekciji bikovskih mater ocenjena kot najboljša.

Foto: S. S.

za, letnik 1989, rejke Matilde Puhar iz Ivanec; 3. Šeka, letnik 1983, rejca Janeza Novaka iz Bratonce. KOLEKCIJA MLAJŠIH KRAV: 1. Vidra, letnik 1987, rejca Štefana Balazica iz Gančan; 2. Rumpa, letnik 1987, rejca Stanka Srake iz Beltince; 3. Zofka, letnik 1987, rejca Štefana Zvera iz Lipe. KOLEKCIJA KRAV PRVESNIC: 1. Vira, letnik 1988, rejca Jožeta Gjerkeša iz Lipe; 2. Cifra, letnik 1988, rejca Štefana Balazica iz Gančan in Danica, letnik 1989, rejca Stanka Glavača iz Beltince; 3. Cilka, letnik 1988, rejke Ane Olaj iz Lipe.

KOLEKCIJA BREJH PLEMENSKIH TELIC: 1. Popa, letnik 1990, rejca Martina Berdena iz Filovca.

Rejci najbolješe uvrščenih živali so dobili priznanja, ki bodo spodbuda za še boljše delo.

Mag. Milana Erjavec je v priložnostnem nagovoru še posebej poudaril, da od živinoreje na beltinskem območju lahko pričakujemo še boljše rezultate, saj se vse bolj uveljavljajo tudi mladi rejci. Za nekatere živali je rekel, da se jim pozna slabša prehrana. Še so možnosti za izboljšanje.

S. SOBOČAN

Žetev 1992 obvestilo kombajnarmem

Kot vsako leto je Sekretariat za gospodarstvo in družbene dejavnosti občine Lendava tudi letos sklical vse kombajniste, ki opravljajo storitev žetve in baliranja slame, zaradi poenotenja cene.

Na sestanku dne 29. 6. 1992, katerega se je udeležilo 35 kombajnistov so bile dogovorjene naslednje enotne cene;

1. Če bo cena pšenice 20,00 SLT/kg je:
 - žetev 1 ha 10.000 SLT
 - žetev 1 ha z baliranjem 15.000 SLT
 - samo baliranje 16,00 SLT/bala
2. Če bo cena pšenice 24,00 SLT/kg je:
 - žetev 1 ha 12.000 SLT
 - žetev 1 ha z baliranjem 18.000 SLT
 - samo baliranje 18,00 SLT/bala.

Kombajnistom priporočamo, da se enotno dogovorjene cene žetve in baliranja na območju občine Lendava pridržujejo in da vsakemu koristniku storitve izdajo blok o plačilu, kajti žetev bodo nadzorovale inšpekcijske službe in kršitelje dogovora kaznovali.

Sekretariat za gospodarstvo in družbene dejavnosti občine Lendava

Odkupne cene živine

	POMURKA	PANONKA	MTR
BIK			
metra	225,00	225,00	225,00
1:	203,00	203,00	215,00
11:	180,00	180,00	205,00
KRAVA			
1:	150,00	150,00	150,00
11:	140,00	140,00	140,00
PRAVCI			
do 150 kg	145,00	145,00	145,00
nad 150 kg	142,00	142,00	140,00
izločeni	125,00	125,00	130,00

Letno 13.408 kg rib

Ribiška družina Murska Sobota, ki je bila ustanovljena leta 1959, je v preteklem obdobju naredila precej pri realizaciji ribiško-gojitvene načrta. V obdobju 1985—1989 je vložila blizu 20 tisoč kilogramov rib, kar je okrog 96 odstotkov načrtovanega. Do največjega izpada je prišlo v Lendavskem jezeru, kjer so izpolnili le 42 odstotkov predvidenega. Poglavitni razlog je v tem, ker se je zaradi komercialnega ribolova zmanjšalo zanimanje ribičev za ulov rib, naravna drst krapov pa je bila izredno dobra. Poleg tega sta močno onesnažena Ledava in Puconski potok, kar seveda v precejšnji meri vpliva na prirast rib.

Zaradi takega stanja ima Ribiška družina Murska Sobota velike načrte v petletnem obdobju 1992—1996, ko naj bi večjo pozornost namenili varstvu voda, vlaganju avtohtonih vrst rib, med katerimi prevladujejo krap, gradnji gojitvenih objektov in usposabljanju ribičev. Skupaj bodo gospodarili s 336,5 hektarji vodnih površin, in sicer od reke Mure do številnih potokov in gramoznic. Tako načrtujejo, da bodo povprečno letno vložili 2.500 kilogramov rib v posamezne vodne tokove, povprečni letni ulov pa naj bi znašal 13.408 kilogramov rib.

M. JERSE

Dosevki v kolobarju

V Pomurju je vsako leto zasejana dobra polovica njivskih površin s koruzo, več kot tretjina pa jih je pod žiti, v manjšem obsegu so zastopane industrijske poljščine (sladkorna pesa, krompir) in krmne koševine. Slika kolobarja (vrstjenja poljščin) v Pomurju je v povprečju približno taka: koruza—koruza—pšenica—okopavine (krmne in industrijske). Oženje kolobarja, t.j. setev le dveh ali treh kultur, ki se na isti površini pogosto pridelujejo ali pa sejejo celo kot monokulture (koruza več let na isti površini), pripelje do utrjenosti tal in postopnega upadanja pridelka, kar že opažamo tudi na nekaterih pomurskih njivah. Pri pogostem enostranskem izkoriščanju tal črpa poljščine hranilne rudninske snovi iz iste globine tal v enakem količinskem in kakovostnem razmerju. Zato tudi prej poidejo do nevarne skrajnosti določena hranila (predvsem mikroelementi), medtem ko druge snovi ostajajo neizkoriščene. Kopičenje organskih ostankov ene vrste povzroči razmnožitev specifičnih drobnorazlič, ki lahko zavro razvoj drugih koristnih organizmov v tleh. Bolezni, plevel in škodljivci imajo v neprekinjenem pridelovanju več možnosti, da se razmnože do nevarne epidemije in podražijo ali celo onemogočijo uspešno varstvo posevkov.

Glede na poljedelsko-živilorejsko usmerjenost pomurskih kmetij, se njivski kolobar ne more bistveno spremeniti, s prehodom na tržni način pridelave se bo kvečjemu še bolj ožil. Nezaželjene posledice ozkega kolobarja, kot so: utrjenost tal, erozija (odnašanje tal po vetru in vodi), upadanje rodovitnosti tal, bomo morali začeti odpravljati s pravilno agrotehniko (obdelavo tal, ciljnim gnojenjem, bilanco humusa, apnjenjem, sortnim izborom, strokovnim varstvom posevkov) in uvajanjem vmesnih posevkov in dosevkov v kolobar.

POMEN DOSEVKOV

Njivske površine naj ne bi bile nikoli prazne (gole), ampak vse leto pod rastlinsko odejo. Z zasejanimi površinami preprečimo odnašanje zemlje z vetrom in vodo, izgubljanje vlage iz tal, škodljive vplive sevanja sončnih žarkov, udarcev dežnih kapljic, ki kvarno vplivajo na strukturo in s tem na rodovitnost tal. Prav zaradi ohranjanja vedno zelenih njivskih površin in popestritve kolobarja so strnišni dosevki zelo pomembni. Dosevki, ki jih sejemo po spravilu žit (strnišni dosevki), so vir organske snovi v tleh, razplevelijo njivo, zmanjšujejo širjenje bolezni in škodljivcev glavne poljščine, izboljšujejo rodovitnost tal in posledno vplivajo na povečanje pridelka in s tem na splošno produktivnost in gospodarnost. Na zemljiščih slabih fizikalnih lastnosti z dosevki izboljšamo obstojnost strukturnih agregatov in vplivamo na boljšo mikrobiološko aktivnost tal in efektivno povečamo koriščenje poletno-jesenskih padavin, preprečujemo odnašanje zemlje in izpiranje lahkotopnih hranil iz območja korenin v globlje plasti tal.

VRSTE DOSEVKOV

Pri izbiri dosevkov upoštevamo predvsem namen rabe dosevka, vegetacijsko dobo in čas setve.

Po spravilu poljščin ali krmnih koševin do konca junija (inkarnatka, mnogocvetna ljujka, oljna ogrščica, rani krompir... lahko sejemo dosevke kot so: rani hibridi koruze, krmni serek, proso, ajda ali vrtnine (zelje, cvetača, rdeča pesa, redkev, radič, endivija).

Strnišne dosevke sejemo po spravilu žit. Primerne vrste rastlin za setev so: krmni bob, facelija, krmni serek, oljna redkev, krmna repica in ogrščica, proso, ajda, kitajski kapus, koleraba, redkev, radič...

Zelo pomembni v kolobarju so ozimni dosevki, poleg tega da so nenadomestljiv vir krmne v zelenem krmnem traku zgodaj spomladi, imajo svoj pomen pri izboljšanju rodovitnosti tal in kar je v zadnjem času vendar bolj potrebno naglasiti, preprečujejo izpiranje hranil, predvsem dušika, v obliki nitratov v globlje plasti tal in s tem preprečujejo onesnaževanje pitne vode z nitrati, kar se lahko pojavi, če njivske površine zunaj vegetacije (pozimi) niso pod zeleno odejo. Kot ozimne dosevke lahko sejemo: ozimno grašico, grašljinko, mnogocvetno ljujko, ozimno krmno ogrščico ali repico, ozimno rž, inkarnatko...

Njivske površine naj nikoli ne bi bile prazne. Čeprav izbira vrst semen dosevkov na slovenskem trgu ni velika in so količine semen dostikrat omejene, priporočamo poljedelcem, da glede na namen rabe (za krmo ali zeleno gnojenje) vključijo v kolobar dosevke. Za lažjo izbiro navajam vrste in sorte, ki so na slovenskem trgu, in priporočila glede namena rabe.

Za setev krmnih dosevkov so primerne naslednje vrste: ozimna grašica, inkarnatka cv. (kultivar, sorta) inkara, mnogocvetna ljujka cv. tetraflorum, krmna repica cv. petranova, krmna ogrščica cv. starška, pre (krmni bob in krmni serek).

Na poljedelskih površinah z manjšo obremenitvijo živine po hektarju ali v čistem poljedelstvu pa priporočamo setev dosevkov za zeleno gnojenje, kot so: facelija, oljna redkev cv. siletina ali cv. raula, krmna repica cv. petranova, krmna ogrščica starška ozimna grašica.

Kmetijska svetovalna služba Zita FLISAR-NOVAK, dipl. inž. agr.

Na podlagi 3. člena Pravilnika o postopku, pravilih in pogojih za pridobivanje in uporabo sredstev za gospodarski razvoj občine Ljutomer z dne 19. 3. 1991 je izvršni svet skupščine občine Ljutomer razpisal

NATEČAJ

za pridobivanje in uporabo sredstev za gospodarski razvoj občine Ljutomer.

1. NAMEN NATEČAJA

Natečaj je namenjen pospeševanju gospodarskega razvoja občine Ljutomer. Z natečajem želimo izvršni svet SO Ljutomer spodbuditi nosilce novih proizvodnih programov in jim skupaj z drugimi zagotoviti možnosti za uresničitev njihovih nalog.

2. VIŠINA RAZPISANIH SREDSTEV

V natečaj so vključena:

- sredstva občinskega proračuna v znesku 6.000.000 SLT
- sredstva LB — Pomurske banke v znesku 6.000.000 SLT

Skupaj: 12.000.000 SLT

3. POGOJI ZA SODELOVANJE

Na natečaju lahko sodelujejo fizične ali pravne osebe, ki nameravajo ustanoviti podjetje ali odpreti obrt oziroma uvajati nove proizvodne programe. Sredstva se dodeljujejo kot posojilo zlasti tistim prasilcem, ki:

- ustanavljajo nove proizvodne in storitvene zmogljivosti in ustvarjajo možnosti zaposlitve za nedoločen čas,
- uvajajo nove proizvodne programe in zagotavljajo nova delovna mesta in večjo donosnost programov,
- uvajajo proizvodnjo, ki varuje okolje,
- zagotavljajo udeležbo tujih in domačih sovlagateljev.

Za posojilo lahko zaprosijo stalni prebivalci občine oziroma nosilci dejavnosti, ki imajo sedež obratovalnice ali podjetja v občini Ljutomer.

4. OBLIKA DODELENEGA POSOJILA

Sredstva za pospeševanje gospodarskega razvoja občine Ljutomer bodo dodeljena kot brezobrestno posojilo z devizno klavzulo za dobo največ 5 let z enoletnim moratorijem. S prejemnikom sredstev bo sklenjena ustrezna pogodba.

5. NAVODILA ZA SODELOVANJE NA NATEČAJU

Prijava na razpis mora vsebovati:

- osnovne podatke prasilca z oznako firme in naslovom obratovalnice oziroma podjetja, opisom in predračunsko vrednostjo investicije, višino lastne udeležbe, druge vire in višino zagotovljenega posojila,
- dokumentacijo oziroma informacijo o naložbi, ki vsebuje predstavitev naložbe s potrebnimi deli in vlaganji in utemeljitev z vidika pričakovanih ekonomskih učinkov, novih zaposlitev, možnosti redne proizvodnje in prodaje in vpliva na okolje.

6. NATEČAJNI ROK

Vloge z zahtevano dokumentacijo bo sprejemal izvršni svet skupščine občine Ljutomer 15 dni po objavi.

Podrobnejše informacije, odlok o zagotavljanju in uporabi sredstev, namenjenih za pospeševanje gospodarskega razvoja občine Ljutomer in Pravilnik o postopku, merilih in pogojih za pridobivanje in uporabo sredstev dobi natečajni udeleženci na sedežu Izvršnega sveta SO Ljutomer.

Turnišče Cene pujskov

Minul četrtek so rejci na sejmu v Turnišču ponujali 56 pujskov, ki so se gibale od 8000,00 do 12000,00 tolarjev za par, pri čemer pa je bilo 45 živali.

Svet se res spreminja! Nekoč so za nekaj več pšenice želi in mlátili po Slavoniji vse poletje, sedaj pa to povprečen židar zasluži že v nekaj dneh.

O profesorjih in kleparjih

V začetku petdesetih let je mladi profesor zemljepisa Rafael Juta prišel poučevati na naši nižji gimnaziji. Bil je mlad, zdrav, dobro izobražen in ambiciozen. Zavedal se je, da ima veliko znanja in možnosti, da uči mlado generacijo, ki jo bo razvijajoča se družba kmalu tako zelo potrebovala. Imel je poleg naštetih še številne dobre lastnosti in mogoče le eno manjšo napako, ki pa v bistvu niti ni bila napaka. Pri svojem vsakdanjem delu se je namreč pogosto zatekal k humorju. Vsi, ki smo ga poznali, smo se zavedali, da je to prej prednost kot napaka.

V primerjavi s togimi in neživljenjskimi vzgojitelji je bil Rafael pravo nasprotje. Predavanja, pa tudi suhoparna izpraševanja je znal zabeliti z duhovitostmi in šalami. Sošolec Kristjan je bil malo bolj trde buče, vsi tisti kraji in ljudje mu nikakor niso šli v glavo. Španijo je iskal v Skandinaviji, Alpe v Afriki, Alžirija je bila zanj bogata z gozdovi, Finska pa pušavska dežela, ki jo je kamele pomagale iz revščine. Profesor Rafael je dostikrat obupal zaradi Kristjanovih domislic. Nekega dne pa mu je rekel: »Kristjan, Kristjan, vi ste cepec, iz vas ne bo nikoli nič, kvečjemu za kleparja boste lahko šli.«

Dobri človek seveda ni hotel žaliti kleparjev, v tistih časih, ko se še ni pričela avtomobilistična revolucija, je bil klepar preprost, nič kaj ugleden poklic.

Petintrideset let pozneje sem

srečal v avtobusu starejšega gosпода, ki se mi je zdel nenavadno znan. Kmalu sem se spomnil, da je to profesor Juta. Bil je malo upognjen, že precej siv, nekoliko utrjen, malo pomečkan, z oguljeno aktovko v naročju. Pozdravil sem ga, pričela sva se pogovarjati. Seveda me ni spoznal. Po našem razredu jih je dal skozi še kakšnih 35 generacij tumpastih, lenih in malomarnih pobalnikov. Večina teh je bila komaj malo boljnih od proslulega Kristjana.

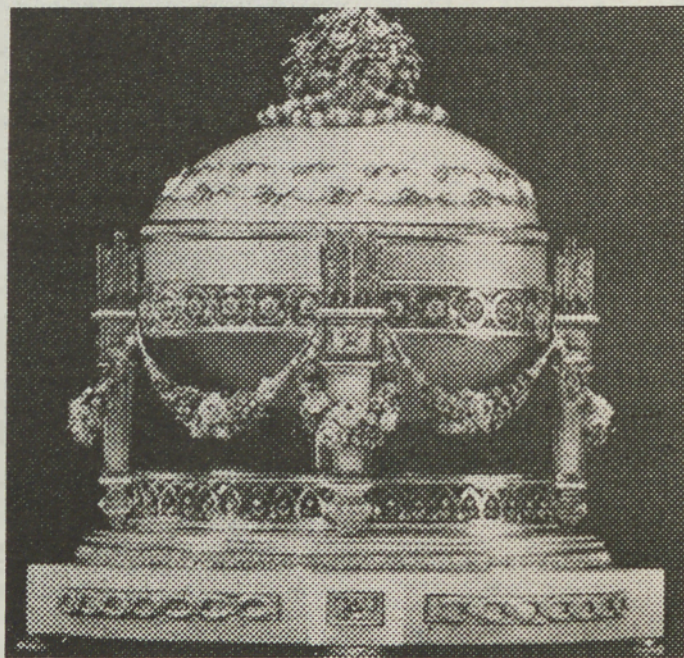
»Seveda se me ne morete spomniti,« sem rekel. »Kdo vse je bil z vami v razredu?« je vprašal, da bi si osvežil spomin.

Ko sem omenil Kristjana, sem videl, da mu to ime ne pomeni nič. Končno se je spomnil našega razreda po sošolcu, ki se je nekaj let za tem ponesečil v hribih. Malo sva še pokramljala o tistih časih, potem sva se poslovala, ker sem moral izstopiti. Bil sem vesel srečanja s starim profesorjem, enim redkih, ki je tako meni kot tudi večini drugih ostal v dobrem spominu.

Pot sem nadaljeval peš. Razmišljal sem o profesorju Juti, o mrtvem sošolcu Franciju, o Kristjanu. V zgodbi, ki bi bila fikcija, torej plod domišljije, bi srečal nekaj dni zatem še Kristjana. Če bi bila zgodba romantična, bi bil Kristjan potepuh in pijanec. Naš profesor Juta pa bi bil v tej zgodbi ugledna akademska osebnost, ki bi prejela številna družbena priznanja.

Obstoji še druga vrsta zgodbe. V realistični zgodbi bi srečal Kristjana kot uglednega poslovneža. Na prehodu za pešce bi me za las zgrešil nov mercedes. Izstopil bi jezen velmož in me nadrl, potem pa bi iznenada rekel: Kaj hudiča, saj to si vendar ti?! Potem bi me večkratni milijonar Kristjan peljal v najboljši lokal in mi ponudil francoski konjak. V pogovoru bi se vrnila na stare čase, govorila bi tudi o dobrem profesorju Juti. Kristjan bi ga hvalil na vsa usta, povzdigoval bi ga nad vse. Končno bi rekel: Žal, stari, mudi se mi, zame je vsaka minuta denar, na kupe denarja. Obiščite me kaj v Portorožu, ko boste imeli obletnico. Ko se pripelješ tja, tista največja vila na levi, z bazenom, vsa v marmorju je moja. Pa pripeljite še profesorja Juto. Njemu se imam zahvaliti za vse to. Če me ne bi takrat vrgele, ne bi bil danes to, kar sem. Bil bi kakšna uboga akademska para... Tako bi govoril stari multimilijonar Kristjan.

Žal ima življenje druge zakonitosti. Ni mu mar literarnih zapletov. Kristjana nisem srečal in ga ne bom. Kljub vsemu pa se nagibam k temu, da verjamem, da je njegovo življenje bolj podobno realistični zgodbi, seveda če je poslušal dobrega Rafaela. Še dolgo pa mi je ostala pred očmi slika oguljene torbe starega profesorja. Mogoče so mu jo starši kupili za diplomu, z njo je vsekakor dočkal tudi upokojeve. Borivoj Repe

Karl Gustavovič Faberge je bil znameniti ruski zlatar in draguljar. Bil je hugenotskega rodu, njegov oče pa je leta 1842 v Sankt Petersburgu odprl zlatarno, ki jo je leta 1870 podedoval Karl. Začel je izdelovati dekorativne predmete in jih leta 1882 predstavil na vsruski razstavi v Moskvi. Kmalu si je pridobil mednarodni ugled in začel izdelovati dragocenosti za mnoge evropske kronane glave. Bil je strokovnjak za obdelavo zlata, srebra, malahita, žada in dragih kamnov. Svoje delavnice je odprl tudi v Moskvi, Londonu in Kijevu. Fabergejeva delavnica je kmalu postala znana po izbranih in spretno izdelanih mojstrovinah: cvetlicah, figuricah, živalcah in predvsem po carskih velikonočnih jajcih, ki so postala priljubljena pri članih carske družine in kraljevskih hišah po Evropi. Prvo takšno jajce je naročil car Aleksander III. za svojo ženo leta 1884, njegov naslednik Nikolaj pa je to tradicijo nadaljeval. V Fabergejevih delavnicah so nastajala izjemno lepa dela vse do revolucije leta 1917. Faberge je umrl v izgnanstvu v Švici. Enega od dragocenih Fabergejevih »pirhov« so pred kratkim prodali na dražbi v newyorškem Sothebyju za 3,19 milijona dolarjev, kar je rekordna vsota za tovrstni Fabergejev izdelek in za rusko umetnino nasploh.

Lindbergova drama

Natančno pred 60 leti se slavnemu letalcu, ki je prvi preletel ZDA ter iz New Yorka v enem zamahu dosegel Pariz, ugrabil stari Ugrabitelj nemškega rodu, ki je vzel 50.000 dolarjev odkupnine, a 19-mesečnega otroka vseeno umoril, odkrili šele čez nekaj let.

V teh dneh pred 60 leti se je tragično končala drama takrat najslavnejšega letalca na svetu — Charlesa A. Lindberga: našli so truplo njegovega umorjenega otroka, starega komaj tri mesecev. Lindberg, ameriški pilot, je bil takrat na vrhu svoje slave. Leta 1927 je upraviteljski dvorci v Parizu, o katerih je govoril svet. Preletel je Zdrženjske države Amerike, od atenske do tihomorske obale, 21 urah in 20 minutah. Je bolj spektakularen je njegov polet iz New Yorka v Pariz. Letel je sam in sva toma ni pristal. Polet z krilnim enomotornim letalom Ryan je trajal 33 ur, 29 minut. Letel je brez prenočitve, pomagal si je le s kompasom in zemljevidom.

Kaj je bil motiv ugrabitve? Večina je takrat prala, da se je ugrabitelj pometil denarja, ki ga je Lindberg gotovo imel pri pretek, saj je za svoje prejemal nemajhnalo. Po ugrabitvi leta 1932 je ugrabitelj zahteval 200.000 dolarjev in jih dobil, otroka ni vrnil, temveč ga najbrž zaradi strahu, da ga ujeli, umoril. Ves svet je takrat napeto spremljal razplet tega zločina, ki je Anber sedno pretresel Ameriko in Evropo. Kasneje so govorili in dokazovali, da je bil ugrabitelj polnična. Lindberg je bil naklonjen prav tisti, ki je prav takrat nastajala nacistična. Tudi Lindberg je bil kasneje v vojni, med drugo svetovno vojno, Nemčije ni grajal. Lindberg — domnevno — je bil, kakor so kasneje ugotovili, nemškega rodu Bruno Lindhard Hauptmann. Odkrili so ga nekaj let kasneje in njemu našli 15.000 dolarjev vsote, ki jo je Lindberg poslal ugrabitelju. Lindberga pravijo, da je ostal nesikaj s to ugrabitvijo nerazjasnjeno.

Ledena gora

V čilskem paviljonu na svetovni razstavi v Sevilji si obiskovalci lahko ogledajo ledeno goro, ki tehta 60 ton. Po kosih so jo prepeljali iz Antarktike, jo znova sestavili, zdaj pa posebno hladilni sistem skrbi za to, da se ne raztopi.

Mini humoreska

Viteška zgodba

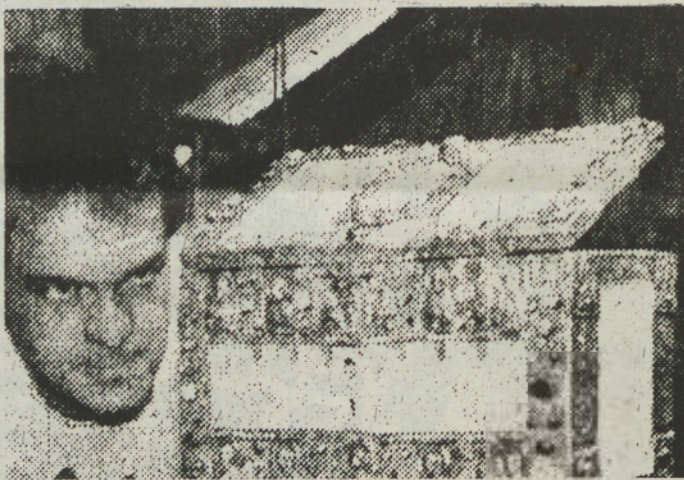
V starih časih so vitezi nosili oklepe, značilno za njih pa je bilo viteško obnašanje do slabotnih in nezaščitenih.

Danes ni več vitezov, so pa njihovi potomci. To so vitezi sinjih višav, pravimo jim piloti. Upravlajo najpopolnejše tehnične izdelke sodobnosti, vojna letala. Vsako letalo je vredno več deset vrtecev, šol in bolnišnic.

Potem se novodobni vitez udeležuje v takšno letalo in svobodno kot ptič poleti v sinje višave. Iz višav pa se spet spusti in mitraljira vrte, raketira šole in bombardira bolnišnice.

Borivoj Repe

Zaklad iz Quedlinburga

Dragocena skrinjica, okrašena z dragulji, je del tako imenovanega »zaklada iz Quedlinburga«, ki so ga razstavili v Berlinu. Dragocenosti so po drugi svetovni vojni izginile, leta 1990 pa so jih našli v Whitewrightu v ameriški državi Teksas. Iz Berlina bodo zaklad vrnil v quedinburško katedralo.

Rimski kolosej v nevarnosti

Rimske mestne oblasti opozarjajo, da utegnejo biti velika onesnaženost, vibracije, ki jih povzroča promet, in starost skoraj dva tisoč let usodne za rimski kolosej. Obnova tega spomenika bi stala 50 milijard lir. Pristojni rimski uradnik Adriano la Regian je v časopisu opozoril na

nevarnost, ki nenehno grozi obiskovalcem koloseja, saj utegnejo nanje pasti deli zidu. V enem letu naj bi izdelali temeljit popis vseh »kriznih« točk, za obnovo pa bodo zagotovili sredstva iz prispevkov podjetij, ker so državna sredstva premajhna.

ZVEZDE VAM MEŽIKAJO

OVEN

Ona: Nekdo komaj čaka, da narediš kakšno napako, zato bo di skrajno previdna. Konec tedna boš dobila neprijeten obisk, vendar se nikakor ne razburjaj, saj ti prepri ne bo prav nič koristil. Zadevo skušaj urediti na miren način, manj boleče bo!

On: Na poslovnem področju te čaka precej težak teden, zato pazi, da ne narediš kakšne neumnosti, ki bi jo kasneje obžaloval. Prijateljica ti bo zaupala svoje težave, potrudi se in ji skušaj pomagati.

Ona: Se vedno se ti ponuja zanimiva avantura, vendar nikar ne čakaj predolgo, sicer boš ostala prazni rok. Malce zabave ti nikakor ne bo škodovalo, zato sprejmi ponudbo in uživaj, dokler se lahko!

On: Naredil boš precej neumnosti, vendar se bo tokrat vse skupaj kar dobro končalo. Naslednjič pa boš previdnejši, saj se ti takšno početje lahko kaj hitro maščuje. Nekdo bi ti pripravil prijetno presenečenje.

Ona: V ljubezni boš doživela precejšnje razočaranje, vendar se ti bo prav hitro uspelo pobrati. Dober prijatelj ti bo ponudil pomoč pri zadevi, ki ti lahko precej izboljša finančno stanje, zato ga nikar ne zavrni.

On: Nekdo te bo stisnil v kot in prav hitro se boš moral odločiti, kako naprej. Prijatelj ti bo dal dragocen nasvet, vendar ga ne boš upošteval, kasneje pa ti bo žal. Vsaka šola nekaj stane, zapomni si to!

Ona: Dobro razmisli, preden boš naredila naslednji korak, saj ti bo prinajala odločitve prinčesa same težave, tako na poslovnem kot tudi na čustvenem področju. Nepričakovan obisk te bo zelo razveselil, še posebej, ker boš dobila dragoceno informacijo.

On: Zanimiva oseba, ki ti že dolgo ne da miru, te bo povabila na zabavo, zato se nikar ne obojavljaj. Izkoristi priložnost in ji zaupaj svoja čustva, ne bo ti žal. Obeta se ti čudovit konec tedna!

LEV

Ona: Presenečenje, ki si ga dalj časa pripravljala, se ti bo popolnoma posrečilo in to te bo navdalo z neizmernim zadovoljstvom. Sedaj pa se posveti opravilom, ki si jih dalj časa odlasala, drugače boš imela še velike probleme.

On: Naporno delo te bo močno izčrpal, zato si privošči krajši odih in si dobro odpocij. Poskrbi tudi za svoje zdravje, ki zadnje čase precej peša. Povabljen boš na zabavo, kjer boš srečal očarljivo osebo in...

Ona: Nikar se ne spuščaj v nepomembne avanture, saj tvoj partner postaja vse bolj sumnjičav. Nikar ne izzivaj usode, prav hitro se ti bo maščevalo. Raje pomiri partnerja in mu izkaži svojo naklonjenost, znal se ti bo oddolžiti.

On: Nepričakovan obisk bo precej spremenil tvoje dosedanje življenje, kar ti bo vsestransko koristilo. Poskrbi tudi za finančne zadeve, saj le-te niso najbolj bleščeče. Torej brez velikih izdatkov!

Ona: Prijatelj te bo prosil za uslugo, zato mu skušaj pomagati po svojih najboljših močeh, saj boš prav hitro tudi ti potrebovala njegovo pomoč. Končno boš dobila odgovor na davno postavljeno vprašanje in prijetno boš presenečena!

On: Tvoje vsakdanje življenje postaja vse bolj dolgočasno, zato poskrbi za kakšno manjšo spremembo, ki ti bo samo koristila. Razveseliš se boš obiska starega prijatelja, ki ti bo prinesel zanimive novice!

Ona: Zanimiv pogovor ti bo razkril stvari, o katerih se ti ni niti sanjalo. Dobljene informacije boš lahko prav hitro pametno uporabila, vendar pazi, komu boš zaupala svoje skrivnosti, da ne bi prišle na napačna ušesa.

On: Odnosi s tvojo okolico se čedalje bolj slabšajo, zato se potrudi, da jih boš čimprej izboljšal, sicer boš imel velike težave. Z nepremišljeno potezo si prizadel ljubljeno osebo, torej popravi napako in se ji opraviči!

STRELEC

Ona: V začetku tedna se ti bodo dogajale precej zanimive stvari, vendar se nikar ne vznemirjaj, saj ne moreš ničesar spremeniti. Bo pa za konec tedna toliko lepši, saj te partner pripravi prijetno presenečenje.

On: Na poslovnem področju se ti obeta velik uspeh, če boš le znal izkoristiti priložnost, ki se ti bo ponudila. Torej se potrudi, da je ne spustiš iz rok, saj se zlepa ne bo ponovila. Najbližje ne pozabi!

Ona: Izpolnila se ti bo skrita želja, saj se boš znašel v obdobju nekega, ki ga že dalj časa obožuješ. Nikar ne zavri sva, ne preloži, temveč mu razkrij srce in spoznaš, da rudi on podoben čustva.

On: Prijatelj ti bo ponudil sodelovanje pri poslu, ki ti bo izredno izdatno napolni bančni račun, zato se nikar ne obojavljaj. Umestnimi izjavami si močno prizadel nekoga, ki ti je stal ob strani, torej si mu dolžan opravičilo!

Ona: Vso svojo energijo vložijo v izpolnitev želje, kar se ti bo dolgo časa, in uspeh ne bo izostal. Torej nikar ne zavri sva, ne preloži, temveč mu razkrij srce in spoznaš, da rudi on podoben čustva.

On: Na delovnem mestu boš naletel na precej težko stvar, ki ti bo dolgo časa, in uspeh ne bo izostal. Torej nikar ne zavri sva, ne preloži, temveč mu razkrij srce in spoznaš, da rudi on podoben čustva.

Ona: Zaradi lastne neumnosti si se znašel v zapleteni situaciji, vendar ti bo na pomoč priskočila prijateljica in z njo boš uspešno izvele iz težav. Drugič pa boš malce previdnejši, saj se ti takšno početje lahko kaj hitro maščuje. Nekdo bi ti pripravil prijetno presenečenje.

On: Zanimiva oseba, ki ti že dolgo ne da miru, te bo povabila na zabavo, zato se nikar ne obojavljaj. Izkoristi priložnost in ji zaupaj svoja čustva, ne bo ti žal. Obeta se ti čudovit konec tedna!

BIK

DVOJČEK

RAK

DEVICA

TEHTNICA

SKORPIJON

KOZOROG

VODNAR

RIBI

Skrivnost vaših dlani

Sifra: Romantika

razmišljanja in globlji smisli stvari. V bistvu po svoji naravi je pametno dekle, ki vse svoje prednosti ne ve prav izkoristiti in uveljaviti. Hodi v šolo, ki si jo je sama izbrala. Nemirna in večkrat obotavljiva bo podvomila o svoji poklicni odločitvi in službo kar nekajkrat zamenjala. Vseeno pa ji uspeh ne bo izostal. Potrebujete bolj trdno in usmerjevalno vzgojo, ki vam bo vlila samozaupanje in vero. Tudi sami morate bolj poskrbeti zase. Čeprav ste radovedni, vedno želite zvedeti kaj novega, pri tem pa ne vztrajate preveč dolgo, saj svoja mnenja prepogosto spreminjate. To vam lahko povzroča težave v komuniciranju z okoljem, nekaj konfliktov in sovražnikov. Sami sebi bi morala priznati svoje napake. Zaradi obotavljivosti ste večkrat v zadregi, ki vas potem neupravičeno drži v ozadju, kar je seveda samo vam v škodo. Morate se znati uveljaviti.

Pri fantih boste imeli sicer več uspeha, radi se bodo vrteli okrog vas, mnogim boste ustregli, saj ljubite telesne užitke vseh vrst, a vseeno boste ostali sami. Poroke in družine najverjetneje ne bo. Nekoliko manj krepite svoj razum, razmišljajte o lepih rečeh in sanjajte.

Vaše nemirno življenje bi vam lahko v starosti povzročalo zdravstvene težave. Urite se v sprejemanju odločitev in različnih odgovornosti, tako boste vedno znali naloge opraviti sami in ne pod vodstvom drugih. Čez nekaj let naredite rekapitulacijo, kaj ste naredili v tej smeri.

Naj vam nikoli ne zmanjka poguma, ker nosite v sebi dosti sposobnosti in dobrih lastnosti, ki morajo samo privreti na dan. Če ne boste dovolj pametni, boste preveč razočarani nad fanti in moškimi. Torej, pamet v glavo!

NAŠI LJUBIMCI

Ukaz »leži — stoj«

To povelje je povsem logično nadaljevanje prejšnjega, zato ne bi smelo predstavljati nobenih težav. Pes že ve, kaj pomeni ukaz »stoj«, pa tudi ležeč položaj je povsem naraven. Povodec uporabimo na povsem enak način kot pri vaji »sedi-stoj«, ko smo hodili okrog psa in preprečili vsak njegov poskus premikanja. Ko smo prepričani, da bo naš varovanec ostal v ležečem položaju, odstranimo povodec ter se počasi odmikamo tako daleč, da nas ne vidi več. Ko se vrnemo, ga nagradimo s pohvalo, vendar le, če je res ostal v istem položaju. Če ob naši vrnitvi skoči kvišku, ga ne pohvalimo. Prisilimo ga nazaj v ležeči položaj in spet odidemo brez kakršne koli pohvale. Pes se bo hitro naučil, da je pohvale deležen le, ko ostane na mestu v istem položaju. Na ta način bo kaj kmalu zvedel, kaj želimo od njega.

In še beseda o navajanju na čistočo. Čistoča je eden pomembnejših faktorjev pri socializaciji našega psa. Z navajanjem na čistočo je treba začeti že pri zelo mladem psičku. Ne glede na to, ali imamo vrt ali ne, moramo poskrbeti, da ima psiček svoj prostor, kjer opravlja svojo potrebo.

1. slovensko tekmovanje floristov v Cekinovem gradu

Uživanje ob cvetju

Prvo državno prvenstvo cvetličarjev je bilo v Cekinovem gradu v Ljubljani. Te edinstvene in prve prireditve se je udeležilo 24 tekmovalcev iz Slovenije in Hrvaške. Sodelovala je tudi Olga Koroša iz Vrtarstva Murska Sobota.

Pokrovitelj državnega tekmovanja je bila Interflora-Fleurop iz Zürich. Tekmovanje je potekalo po evropskih merilih. Floristi so tekmovali v disciplinah: šopek Fleurop-Interflora, poročni šopek, presenečenje, fantazijski aranžma, pogrinjek za 2 osebi.

Šopek Fleurop-Interflora je bil prva tema, kjer so tekmovalci morali upoštevati pravila vezanja šopka, in sicer je šopek moral biti čvrsto zložen; mesto, kjer je bil zvezan, je moralo biti najo-

Vsak izdelek je bil posebej ocenjen. Upoštevalo se je: konstrukcija in oblika izdelka, barvna skladnost, originalnost izbranega materiala, tehnika izdelave in splošen vtis.

Ob slovesni razglasitvi rezultatov tekmovanja je bil tudi pred-

Naša pomurska floristka Olga Koroša je dosegla solidno šesto mesto z 291 točkami, kar je za 48 točk manj od zmagovalca Francija Lendekerja iz Ljubljane.

Doslej je bilo tekmovanje floristov vsako leto v Zagrebu, po osamosvojitvi Slovenije pa je bi-

že in pečli so morali biti zloženi v smeri gibanja. Vsi cvetovi in zelenje so morali imeti dovolj vode. Zelo pomembno je bilo, da je bil tisti del pečla, ki sega od mesta vezanja šopka do najnižje točke šopka, brez listov in trnja. Za poročni šopek si je stil izbral tekmovalce sam.

Prav zanimiva je bila fantazijska tema, kjer je bilo vpleteno poleg rož tudi sadje.

Tekmovanje je spremljala mednarodna strokovna komisija, v kateri so bili predstavniki Holandske cvetlične borze in Avstrije ter gospa Irena Rojc iz srednje vrtnarske šole v Celju.

sednik republike Milan Kučan, kar nam je bilo še v posebno čast, saj smo lahko z njim poklepetali.

lo letos prvič v Ljubljani in upamo, da bo odslej vsako leto.

Olga Varga

Proti potovalni bolezni

Prihaja čas potovanja in izletov. Prijetno vzdušje pa lahko predvsem tistim z majhnimi otroki precej zagreni potovalna bolezen, ki pa se ji je mogoče izogniti ali pa jo vsaj olajšati. Če otroka med vožnjo vedno muči potovalna bolezen, mu dajte zdravila proti slabosti in bruhanju že pred odhodom. Si-

cer pa mu med potovanjem ponudite prigrizek, a ne pretežak in premasten. Na potovanje vzemite dovolj pijače, občutek slabosti pa lahko preprečujemo tudi z bomboni. Vedno naj bodo pri roki vrečke za bruhanje, vsaj nekoliko naj bo odprto okno avtomobila, ogrevanje pa vključite le v najhujši sili.

Kako se otrok nauči...

Kadar se uči otrok voziti kolo, so padci in poškodbe nekaj vsakdanjega, zato je treba nadobudniku pomagati. Nestrpnost, ker otroka kolo sploh še ne zanima, je povsem neupravičena. Starši naj ga ne silijo na kolo, ampak naj raje počakajo, da bo sam dobil voljo do učenja.

Dokler otrok še nima pravega ravnotežja in občutka za hitrost, je zanj primernejši skiro. Pomožna kolesa za učenje niso primerna, ker dajejo občutek lažne varnosti. Bolje je, da pomagajo otroku pri učenju starši, saj ga lahko sproti opozarjajo na nevarnosti.

Kuhajte z nami

Sarma iz svežega zelja

Za pripravo sarme potrebujemo: glavo svežega zelja; za nadev pa: 60 dag mleto svinjine ali mešanega mesa, 3 žlice tekoče maslo, 1 čebulo, 15–20 dag riža, sol, poper, žlico kisa, žlico goste paradižnikove mezge ali toliko svežih paradižnikov, 3 žlice sladke smetane in žlico gladke moke.

Priprava:

Zeljne liste ločimo od glave tako, da najprej ob kocu prerežemo glavna listna rebra. Nato glavo položimo v krop in listi se bodo sami ločili od glave. Velike in lepe liste zložimo v posebno skledo, kjer jih poparimo z okisanim kropom. Počakamo, da se nekoliko zmehčajo. Vodo odcedimo, listom pa prerežemo glavno, trdo žilo. Pazimo, da list ostane cel. Sredinski del glave zrežemo na rezance. Na maslobi prepražimo sesekljano čebulo. Nanjo damo zeljne rezance. Zalijemo s pol litra vode ali kostne juhe. Riž zmešamo z mesom in začimimo. Na vsak list damo žlico nadeva. List rahlo zvijemo in ga na obeh koncih s prsti potlačimo proti nadevu.

Če namesto paradižnikove mezge uporabljamo sveže paradižnike, jih najprej zdušimo in pretlačimo. Dodamo jih k zeljnim rezancem. Nanje zložimo pripravljene sarme. Pokrito počasi kuhamo dobro uro. Ko je jed pripravljena, razredčimo kislino s malo vode in z moko naredimo podmet ter zelje zgostimo.

SESTAVIL MARKO NAPAST	EDEN OD NAJVEČJH NEMSKIH FILOZOFOV	ZELO STRUPENA KACA, KOBRA	NEMSKA INDUSTRIJSKA NORMA	ANTIČNO IME ZA DONAVO	KOZASKI POGLAVAR	NASPROTJE ŽIVEGA	DOLGO- REPA PISANA PAPIGA
DRŽAVA V ZDA							
SLOVENSKI PESNIK IN GENERAL (RUDOLF)							
DELO MON- TAŽERJEV							
ANDREJ CERKASOV			ARABSKI KNEZ POŠTNA POŠILJKA				
STROJ							
KANTON V SVICI				NOBELJ			ŽENSKI PEVSKI GLAS
PIVSKI VZKLIK (NA DUŠKI)				STARO- GRŠKA PESNICA	STANE SEVER BURMANSKI DRŽAVNIK		
GLASBENA ZALO- STINKA							
KALJ		KRATICA DRŽAVE OREGON (KATRAN)				POSPOR (ITALJANSKI PISATELJ (UMBERTO))	
ARABSKI ZREBEC			TRSKA SRČIC				
KOKOS, KI NESE JAJCA							
IME DVEH DVORCEV V VERSAI- LESU							

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE — Vodoravno: Sarmati, areopag, tiskalo, ispa, NR, štirka, Nar, aga, Arov, RI, MH, erar, B, stud, interna, Asirija, ruk, Kar.

MURSKI VAL • MURSKI VAL

LESTVICA SLOVENSKE ZABAVNE GLASBE

7 VELIČASTNIH

1. O MAMA, MAMA, MAMA — Brane Drvarič
2. ROŠTIVA LUC — Luči
3. KER TE NIMA RAD — Tomaž Domicelj
4. RLA JE SREDA — Don Mentony band
5. FULL SPON — Alfi Nipič
6. VEMIM KOT CVET — Mika Čemažar
7. LE TEBE SANJAM — Chateau

PREDLOGI

1. STRAST — California
2. 20 LET SMO STARI — Čudežna polja
3. GLASBA JE ŽIVLJENJE — Vocalart

LESTVICA TUJIH SKLADB

1. VIVA LAS VEGAS — ZZ Top
2. BETTER DAYS — Bruce Springsteen
3. MY GIRL — The Mamas & The Papas
4. SONG FOR LOVE — Extreme
5. TEARS IN HEAVEN — Eric Clapton
6. KNOCKIN' ON HEAVENS DOOR — Guns N'Roses
7. FRIDAY I'M IN LOVE — Cure

PREDLOGI

1. LONG ROAD — Gun
2. DON'T TALK JUST KISS — Right Said Fred
3. YOU WON'T SEE ME CRY — Wilson Phillips

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE NA MURSKEM

1. KREŠČAKON, CEKRON PA Z MARELOF

1. OBLETNICA POROKE — Brane Drvarič
2. MOJ GORAMI — Slovenskogoriški kvintet
3. MOJ DRI GLI DOM — Ans. Slovenija
4. ZA NAS JE SVETO — Alfi Nipič in njegovi muzikanti
5. SLOVENIJI — Ans. Tonija Iskre
6. PLANINSKI KRST — Ans. Nagelj
7. ZAKLADI SLOVENIJE — Ans. Franca Miheliča

PREDLOGI

1. NA DOPUSTU — Ans. Ivana Puglja
2. BELI DRAGA — Ans. Lojzeta Slaka
3. VZPON NA TRIGLAV — Ans. Marela

Kupone pošljite do četrta, 16. julija 1992, na naslov: Murski val, Titova 29, 69000 Murska Sobota, za glashbene lestvice.

Kupon št. 21

Glasbeni za skladbo:

• tuja

• domača

• narodnozabavna

ime in priimek ter naslov

VESTNIK 9. JULIJA

Kdo sme zbirati pomoč?

Na ministrstvu za notranje zadeve Republike Slovenije ugotovljajo, da je bilo v zadnjem času več primerov nezakonitega zbiranja prostovoljnih prispevkov za namene, ki niso v skladu z zakonom o prekrških, ki predpisuje za zbiranje prostovoljnih prispevkov dovoljenje, ki ga izda občinski upravni organ za notranje zadeve za območje občine, na katerem se bodo zbirali prispevki. Različni dokumenti, ki so jih izdale družbene in civilnopravne organizacije iz Bosne in Hercegovine, niso pravne veljave in zato ne dajejo pravice do zbiranja prostovoljnih prispevkov. Sicer pa poleg humanitarnih organizacij, Rdečega križa Slovenije in Karitas, ki zbirata finančna sredstva na svojih žiroračunih, lahko zbirajo prispevke tudi posamezniki in organizacije Republike Slovenije, ki imajo za takšno dejavnost dovoljenje občinskega upravnega organa, pristojnega za notranje zadeve.

Osumljenca za zapahi

Poročali smo že o vlomih v trgovine v Ljutomeru, Lendavi, Gornji Radgoni in Hotizi. Zdaj je ni bilo mogoče zapisati, kdo je vlomilec. Kriminalisti in policisti pa so med ogledi krajev vse verjetnosti dva vlomilca. Njihovo domnevo je potrdil tudi neki Odrančan, ki je videl v svoji vasi na večer pred vdomom dva avtomobila, ki sta se vozila v osebnem avtu rumene barve z registracijsko oznako ZG. Tak avto so videli tudi v Ljutomeru. Začela se je akcija iskanja in 27. junija so prebrali v Krškem J. V. in B. B. iz Zagreba in osumili so ju vlomov na območju Pomurja, am-pak tudi na drugih območjih Slovenije. Priprli so ju.

V Petrovcih ni dežurnih

S 6. julijem so na oddelku policije v Gornji Radgoni končali službo, ki je trajala od 23. in 7. uro naslednjega dne. Zdej dela dežurna policija od 7. do 14. ure, v prostih urah pa naj se občani obrnejo na policijsko postajo v Ljubljani, kjer jih pokličejo na številko 92 ali 112.

Spet kraje in vlomi

Vozniški storilec je med 3. in 4. julijem ukradel s parkirišča v Radgoni osební avto Vectra, registracijska oznaka NM-D7413, kar je bil avto Gregor L. iz Ljubljane. Če bi kdo kaj vedel o avtomobilu, naj sporoči polici.

Podrl kolesarja

Vozniški storilec je med 3. in 4. julijem ukradel s parkirišča v Radgoni osební avto Vectra, registracijska oznaka NM-D7413, kar je bil avto Gregor L. iz Ljubljane. Če bi kdo kaj vedel o avtomobilu, naj sporoči polici.

Z avtom v drog

V nedeljo, 5. julija, okrog 16. ure se je pripetila na lokalni cesti zunaj Bodonca prometna nesreča, v kateri se je ena oseba hudo poškodovala, materialno prikrasjanje pa znaša 250.000 tolarjev. Voznik R. iz Radgona je vozil s preveliko hitrostjo proti Zeleni, zato je vozilo v blagem ovinku zaneslo na desno bankino, kar je povzročilo prevrnilo in končno obstalo na cesti. Voznik Simon M. iz Polane je padel iz avta in se hudo po-

Pri prenovi kletnih prostorov v osnovni šoli dr. Janko Šlebinger v Gornji Radgoni naleteli na človeške kosti

Človeške kosti v osnovni šoli

Na osnovni šoli, ki stoji tik ob cerkvi sv. Petra v Gornji Radgoni, že nekaj časa poteka obsežna prenovitvena dela. Ker v starem poslopju redno poteka pouk posebne osnovne šole s prilagojenim programom, so v času pouka obnavljali ostreže in pročelje. Sedaj, med počitnicami, pa so se delavci podjetja Raster iz Gornje Radgone lotili obsežnih prenovitvenih del notranjih prostorov.

Notranje predelave so potrebne, kot je povedala ravnateljica šole Terezija Šegula, zato da bodo s tem pridobili nekaj dodatnih prostorov. S preizidavami pa bodo dobili tudi primernejše prostore za sodobnejši način pouka otrok, ki obiskujejo to ustanovo. Veliko prostora bodo pridobili s preureditvijo podstrešja, kjer bodo pomožni šolski prostori, zbornica, in pisarne.

Veliko neizkoriščenega prostora pa je bilo v kleti. Da bi tudi te prostore izkoristili, so se lotili obsežnih gradbenih del. Morali so poglobiti tla in pa narediti nekaj prezidav. Prestavitvi bodo morali tudi stopnišče iz kletnih prostorov in skopati novi prostor za stopnišče. Pri tem pa so delavci naleteli na gomilo s človeškimi kostmi. Ker teh ni bilo malo, so pokli-

cali strokovnjake, da si ogledajo to nenavadno najdbo.

Čeprav še ni uredne razlage, odkod kosti v stari osnovni šoli, pa je domneva, da so kosti iz časa novogradnje šole. Šola stoji namreč na terenu, kjer je bilo v preteklosti pokopališče. Kot je znano, so bila v preteklosti pokopališča okrog cerkva. Redka so še ohranjena. Eno takih si turisti lahko ogledajo v Vrbi ob Vrbskem jezeru v Avstriji, na avstrijskem Koroskem, kjer še danes pokopavajo mrtve. Ko so pred skoraj dvesto leti gradili radgonsko šolo, ki je kulturni spomenik, so verjetno zbrali kosti in jih

zakopali na mestu, kjer so jih pač našli. Kot smo se lahko prepričali, so kosti dobro ohranjene, saj so ležale v vlažni ilovici in tako niso pretirano hitro razpadale. Najdba je vzbudila ljudsko domišljijo, saj so mnogi v tej gomili kosti videli množični grob iz te ali one dobe, ko so izginjali njihovi sokrajani.

Zanimivo je, da so na človeške kosti naleteli tudi 1949. leta pri kopanju jame za električni drog.

Tudi ta jama je bila nedaleč od te šole in cerkve, verjetno na mestu, kjer je bilo takrat že opuščeno pokopališče.

Ludvik KRAMBERGER

Zgradba osnovne šole dr. Janka Šlebingerja v Gornji Radgoni, kjer so našli pri prenovi kletnih prostorov gomilo človeških kosti.

Foto: L. Kr.

Trčenje v Martjancih

Posledice prometne nesreče, ki se je zgodila 5. julija ob 1.05 na regionalni cesti Murska Sobota - Martjanci, so: materialna škoda za 900.000 tolarjev, ena oseba pa je bila hudo poškodovana.

Voznik osebnega avta Robert N. iz Marjanec je med vožnjo skozi sicer pregledni ovinek zapeljal na levo stran vozišča in trčil v nasproti vozeči osební avto, s katerim se je pripeljal 33-letni Drago L. iz Murske Sobotice. Ta je v trčenju dobil tako hude poškodbe, da je zaradi njih pozneje umrl v soboški bolnišnici.

Z avtom v cvetličarno

Bernarda M. iz Murske Sobotice se je 4. julija ob 3. uri peljala iz smeri Odranci proti Murski Soboti. V Beltincih na Panonski ulici jo je začelo zanašati zaradi neprimerne hitrosti in je trčila v cvetličarno. Sopotnik Bojan M. iz Murske Sobotice se je lažje poškodoval in so ga odpeljali v bolnico, gmotna škoda na avtu in cvetličarni pa znaša 500.000 tolarjev.

Nesreča v Radomerju

V četrtek, 2. julija, ob 15. uri se je zgodila zunaj Radomerja huda prometna nesreča, ki jo je povzročil voznik osebnega avta Mladen Č. iz Varaždina. Vozil naj bi pod učinkom alkohola, zato ne preseneča, da je zapeljal na levo stran ceste in trčil v nasproti vozečega kolesarja Miroslava V. s Pavlovskega Vrhca, ki je dobil hude telesne poškodbe, zato so ga prepe-ljali v bolnico.

Gasilski jubileji

110 let GD Radgona

Gasilsko društvo Gornja Radgona je proslavilo visok jubilej - 110-letnico uspešnega delovanja. Praznovanje so začeli že v soboto z vajo gasilskih enot in enot civilne zaščite, v kateri so sodelovali gasilci iz Gornjeradgonskega, Lendavskega, Petanjskega, Murskosoboškega in sektorja avstrijske Radgone. Prikazali so gašenje in reševanje z najrazličnejšo opremo od najpreprostejših ročne prenosne in prevozne črpalke do najsoodobnejše opreme, s katero danes gasilci že razpolagajo. Sodelovali so tudi enote civilne zaščite in Rdečega križa pri reševanju in dajanju pomoči ponesrečencem.

Praznovanje so nadaljevali v nedeljo s slavnostno sejo gasikega društva, na kateri so zaslužnim posameznikom podelili 14 občinskih in 10 društvenih priznanj. Osrednja slovesnost pa je bila pred domom gasilcev s pozdravnim nagovorom predsednika društva Petra Cvetkoviča in slavnostnim govorikom Albinom Gojmanom - namestnikom ministra za obrambo Republike Slovenije. Pripravili so tudi kulturni program, v katerem so sodelovali radgonski gasilski oktet in tamburaši iz Črešnjevca. Ob tej priložnosti so predali namenu avtosterno ter zaslužnim podelili republiška gasilska priznanja in odlikovanja. Ta so prejeli: Stanko Babič, Peter Cvetkovič, Erik Geder, Karel Hojs, Marjan Lorber, Franc Munda in Jože Petek.

F. MAUČEC

Gasilci v Murskih Črncih

Praznovali 60-letnico

Gasilsko društvo v Murskih Črncih so ustanovili 1932. leta in vanj se je tedaj včlanilo 28 gasilcev. V nedeljo pa so črnski gasilci praznovali 60-letnico uspešnega delovanja. Ob tej priložnosti so pripravili slovesnost, na kateri so prebrali gasilsko kroniko, izvedli kulturni program in podelili priznanja. Gasilsko društvo Murski Črnci je prejelo republiško odlikovanje republiške gasilske zveze druge stopnje, priznanje pa je dobilo tudi 19 gasilcev. Ob jubileju so izdali knjižico in v njej opisali razvoj ter sedanje stanje. Pohvalijo se lahko, saj imajo lep gasilski dom in sodobno opremo.

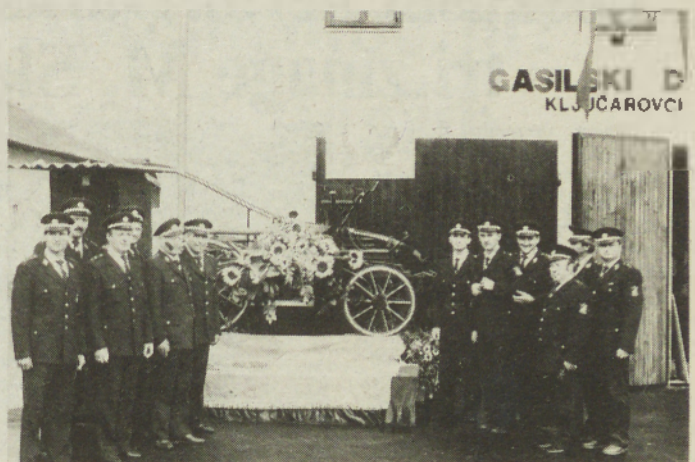
F. Ku.

Fair play je mrtev — živel Catch the cash

Kaže, da razvpita igra Fair play ni spametovala ljudi, čeprav so mnogi ostali brez vlozene vsote, kaj šele, da bi kaj zadeli. Spet so segli v mošnjo in vložili 900 mark v novo igró Catch the cash, saj so organizatorji obljubljali velike zadetke. Potem ko je začelo navivnežev, ki bi se in že vplačevali denar, zmanjkovati, se je igra ustavila. Ni bilo namreč več denarja, ki bi krožil. Tisti, ki so bili na vrhu, so zadeli, drugi pa so se lahko obrisali pod nosom. Dobil je tudi organizator igre - tako imenovano »poslovno združenje« Catch the cash iz Ljubljane. Vse to se je menda zgodilo zato, ker igralci niso bili dovolj pridni. Vsak bi moral pridobiti po štiri, stekal bi se denar ... potem pa z izplačili ni bilo težav. Ker pa je vsake igre enkrat konec, bi se zgodilo to, kar se je zdaj, enkrat pozneje.

S. S.

100 let GD Ključarovci

Visok jubilej - 100-letnico uspešnega delovanja - so preteklo nedeljo proslavili gasilci iz Ključarovca. Bil je to pravi krajevni praznik, na katerega so se dalj časa vestno pripravljali. Že na četrtkovi slavnostni seji gasilskega društva so zaslužnim delavcem podelili 50 društvenih in 8 občinskih gasilskih priznanj. Nedeljsko praznovanje pa se je začelo z jutranjo budnico godbe na pihala družine Štefanec iz Cezanjevca. Potem je bila sv. maša, nato pa je g. župnik iz Križevca Štefan Vinkovič blagoslovil gasilski dom. Osrednja proslava jubileja pa je bila popoldan pred gasilskim domom. Slavnostni govornik je bil predsednik izvršnega sveta ljutomerske občine Ludvik Bratuša, v kulturnem programu pa so sodelovali moški pevski zbor iz Križevca ter recitatorji. Na slovesni proslavi so podelili tudi najzaslužnejšim gasilcem za dolgoletno in požrtvovalno delo republiška gasilska priznanja in odlikovanja. Plaketo veterana sta dobila Janez Prelog in Jože Sagaj (dva gasilca sta ti priznanji prejela že prej). Za 60-letno delo v gasilstvu je prejel značko Jože Kosi. Republiška odlikovanja pa so dobili: Viktor Novak, Franc Budja, Franc Kosi (20), Franc Kosi (11) in Janko Cof. Ob jubileju so pripravili tudi razstavo ter izdali posebno brošuro s prikazom razvoja gasilstva v kraju.

F. MAUČEC

Bralci pričakujejo vesti iz vašega kraja — postanite naš dopisnik.

Prijave z vsemi dokazili pošljite na naslov:
Fachmarkt ROTH
A - 8342 Gnas
Gnas 135
g. Brandtner
tel: 99433151/2252-60

Dodatne informacije po telefonu številka: 069/22 338

GORENJE, GA, d.o.o.

Prodaja na drobno Velenje, Razstavno-prodajni center Lendava, Kranjčeva 10.

Tel.: 069/75-558, 75-568 TELEFAX: 069/75-568

Delovni čas: od 8.00 do 15.30, ob sobotah od 8.00 do 12.00

NAKUP VELIKEGA GOSPODINJSKEGA APARATA GORENJE TOKRAT RESNIČNO DRUGAČE

Postanite lastnik velikega gospodinjkega aparata na sodoben način.

- * 24 obrokov,
- * cena in obroki so v DEM,
- * vsak obrok zapade v plačilo 20. v mesecu in ga poravnate v tolarški protivrednosti po uradnem srednjem tečaju banke Slovenije na ta dan,
- * aparat dobite takoj oziroma najkasneje v 14 dneh po podpisu pogodbe,
- * garancija in servis zagotovljena,
- * pralni stroji že od 44. DEM na mesec,
- * hladilniki že od 30 DEM na mesec.

CENA, STALNI OBROK, TAKOJŠNJE LASTNIŠTVO OB IZPOLNJEVANJU POGODBENIH OBVEZNOSTI

Ugoden nakup malih gospodinjstevskih aparatov, akustike, svetil, ročnih orodij, kuhinj, kopalnic, malih kmetijskih strojev, vrtnega orodja - ročni obdelovalni stroji.

NOVO V PRODAJI — VISOKA KAKOVOST

- jedilni pribori, jedilni servisi, krožniki, skleda ...
- posode za kuhanje in pečenje v mikrovalovnih pečicah
- bioposode, specialne posode za kuhanje in pečenje brez masla in olja
- razni ekonom lonci za hitro kuhanje z večplastnim dnom

KRISTAL ROGAŠKA

- okrasni vrči
- zelo kakovostne keramične posode za rože ...

OBIŠČITE NAŠ RAZSTAVNO-PRODAJNI CENTER IN SE PREPRIČAJTE!!!

Srečko Katanec v Moravskih Toplicah

»Rade volje bom pomagal slovenski reprezentanci«

Na nekajdnevni dopustu je bil v Moravskih Toplicah znani slovenski nogometaš, 29-letni Srečko Katanec, nekdanji igralec ljubljanske Olimpije, zagrebškega Dinama, beograjskega Partizana, nemškega Stuttgarta in sedaj italijanske Sampdorije. Več let je tudi igral v reprezentanci Jugoslavije. Izkoristil smo njegovo bivanje v zdravilišču Moravske Toplice za pogovor o nogometu.

— Sampdorija sodi v vrh italijanskega in evropskega nogometa. Kako ste zadovoljni z minulo tekmovalno sezono?

— Po rezultatih je bilo moštvo Sampdorije eno najuspešnejših, žal pa smo ostali brez evropskega naslova. Kot je znano, smo v finalu pokalnih prvakov šele v podaljku izgubili z Barcelono.

— Še naprej ostajate pri Sampdoriji. Kako dolgo?

— Pri Sampdoriji ostanem še eno leto, potem pa bomo videli.

— Na evropskem nogometnem prvenstvu so za presenečenje poskrbeli Danci. Kako to komentirate?

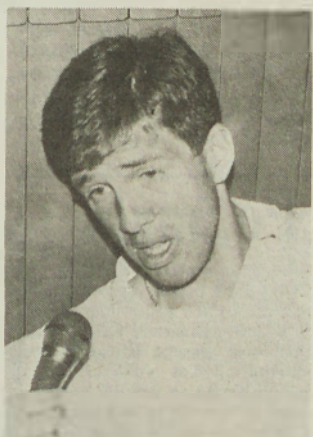
— Danci so bili presenečenje na letošnjem evropskem prvenstvu, saj so na tekmovalje prišli šele v zadnjem trenutku na mesto Jugoslavije. Imeli pa so tudi srečo, ker so bili igralci že nekaj časa na dopustu, tako da niso bili psihično obremenjeni kot druge reprezentance, ki so na napornih tekmovaljih šle v prvenstvo.

— Danci so se tako veliko spočili bolj kot Nemci, čeprav ni drugi, sicer bi bil vrnjen red po mojem drugačen. Moram pa tudi povedati, da po tem, kar so pokazali nogometaši na evropskem prvenstvu, ko presenečenje, saj gre nogometaš, ki je vseh enajst igralcev igra, teče in se bori. Za nogometaš je zelo pomembno, narediti prekršek v dolgem trenutku, kar so po mojem revidirali Danci zelo dobro vedeli. Imeli pa so tudi nekaj sreče, saj so dajali zadetke v pravih trenutkih, pa tudi v finalu tekmi so dali gol na zadetku kar je vplivalo na potek igre.

— Po osamosvojitvi Republike Slovenije ustvarjamo svojo

nogometno reprezentanco. Kaj menite o njeni vrednosti?

— Trenutno bi težko realno ocenil kakovost slovenske nogometne reprezentance. To tudi ni mogoče storiti po kakovosti igre v slovenski ligi. Še manj

pa po finalni pokalni tekmi med dvema najboljšima slovenskima ekipama Olimpijo in Mariborom, ki sta igrali slabo. Zakaj sta igrali tako slabo, ne vem, saj sem pričakoval veliko več. Gotovo je, da so nogometaši utrujeni od napornega prvenstva v slovenski ligi, vendar se to prvenstvo vseeno ne more primerjati z drugimi tekmovalji po Evropi, ko praktično igraš vsako nedeljo in sredo.

— Kaj lahko pričakujemo od slovenske reprezentance na evropski sceni?

— Treba bo veliko delati in marsikaj spremeniti. Nekaj let ni mogoče pričakovati kakšnih fenomenalnih rezultatov. V Sloveniji je nekaj kakovostnih igralcev, iz katerih bi se dalo sestaviti dobro reprezentanco, vendar pa je potrebno marsikaj spremeniti pri delu v klubih in

reprezentanci. Kot igralec, ki sem štiri leta igral v tujini, na evropskem in svetovnem prvenstvu, treh finalnih evropskih pokalov, mislim, da mora slovensko reprezentanco voditi profesionalce, ki je vodil moštvo in sodeloval v evropskem nogometu. Reprezentanco mora voditi strokovnjak, ki v nogometaših vidi prihodnost, saj rezultati ne pridejo čez noč, temveč čez leta. Osim je na primer v meni videl perspektivnega reprezentanta, saj ko me je izbral, nisem bil izdelan nogometaš, vendar me je stalno uvrščal v reprezentanco. Njegova reprezentanca, ki jo je sestavil leta 1984, je dosegala vidnejše rezultate šele zadnja tri leta. Nikakor ni mogoče sestavljati reprezentance iz tekme v tekmo. Zato mislim, da bi kakovostno reprezentanco težko sestavil strokovnjak, ki je končal visoko šolo in treniral le moštva v slovenski ligi. Pred trenerjem morajo imeti reprezentanti »rešpekt«, če tega ni, kakovost igre pri igralcih začne padati. Vse to in še marsikaj bi morali upoštevati pri ustvarjanju slovenske nogometne reprezentance. Seveda pa s tem nočem reči, da slovenska reprezentanca ni sposobna pripraviti presenečenja, vendar pa bo to bolj ali manj zasluga igralcev.

— V slovenski reprezentanci računajo tudi na vaše sodelovanje. Kaj mislite vi?

— Povedal sem jim, da bom, dokler bom aktivno igral nogomet, rade volje pomagal. Koliko časa pa bom še aktivno igral, ne vem, mislim pa, da se bom kmalu odločil.

— Na dopust ste prišli v zdravilišče Moravske Toplice. Zakaj?

— Že več let nisem bil na dopustu. Tokrat pa sem 35 dni dopusta, ki smo ga dobili pri Sampdoriji, izkoristil in prišel v Moravske Toplice, kjer mi ugaia in kjer si po napornem tekmovalju relaksiram kolena in gležnje.

Feri Maučec

Prestopni rok nogometašev

Velike spremembe pri pomurskih ligaših

Poletni prestopni rok nogometašev je mimo in uganjanje med ljubitelji nogometa v Pomurju o vsemogočih in nemogočih spremembah v klubih je konec. Tako kot se je napovedovalo, je pri nekaterih klubih prišlo do precejšnjih sprememb igralskega kadra.

Do največjih sprememb je vsekakor prišlo pri soški Muri, sicer najbolje uvrščeni ekipi iz Pomurja v prvem državnem prvenstvu. Klub so zapustili trener Bojan Prašnikar, sicer selektor slovenske nogometne reprezentance ter igralci: Kukič in Posavec sta odšla v Feldbach, Zetič k mariborskemu Železničarju, Berendiš v Dokležovje, Kelenc v Avstrijo in Černjavič k Tišini, medtem ko so prosti Prekazi, Vickovič in

Kovačič. Mura pa se je okrepila z naslednjimi igralci: Irgolič in Kosijem (oba Potrošnik, Beltinci), Jančarjem, Slavicom in Kristjanom Cenerjem (vsi Avstrija), Emeršičem (Maribor Branik), Omerovičem (Svoboda, Ljubljana), Danijem Lebarjem (Gidos, Turnišče), Cifrom (Beltrans, Veržej) in Stojkom (Ljutomer). Do sklepa redakcije še nismo mogli izvedeti, kdo bo novi trener Mure. Novi tehnični vodja je Ervin Kerčmar.

Pri beltskem Potrošniku je v prestopnem roku prišlo do naslednjih sprememb: odšli so Irgolič in Kosi (Mura) ter Baša (Odranci). Prišli pa so: Mundjar (Nafta).

Horvat (MTC), Gašević (Beltrans, Veržej), Maučec (Gidos, Turnišče), Vegič (Odranci). Računajo pa še na mladince: Bašo, Ozvatiča, Gruškovnjaka in Šerugo.

Tudi pri lendavski Nafti so nastale precejšnje spremembe. Iz kluba so odšli: Mundjar (Potrošnik), Dovečer, Palatinuš in Rataj (vsi MTC, Čakovec). Prišli so: Herceg (Avstrija), Veselič (Maribor), Žalik in Varga (oba Dobrovnik), Kustec (Bratanci), Horvat in Požgaj (oba Mladost, Čentiba). Računajo pa še na mladince Nedelka in Utršo. Pri Nafti še računajo na enega igralca iz Madžarske.

Feri Maučec

Mali nogomet

Stročja vas tretja

V Križevcih pri Ljutomeru je bil 6. pozivni turnir v malem nogometu SRP 92, ki ga je organiziral Partizan Križevci pod pokroviteljstvom podjetja Virje. Sodelovalo je 9 ekip, ki so se v predtekmovalnem pomenju v treh skupinah. Zmagovalci skupin so se uvrstili v sklepni del tekmovalja. Za največje presenečenje je poskrbel Stročja vas, ki je s Križevci igrala 1:1, po streljanju šeststrelcev pa zmagala s 4:2 ter jih izločila. V finalu je Stročja vas izgubila s Tekstilom Dekorom iz Maribora z 0:1 in z Mamba Žunke iz Selnice ob Dravi z 1:3 ter zasedla tretje mesto.

N. Š.

Nogomet

Zdomeci na Bistrici

V soboto, 11. julija 1992, ob 17.30 bo na Bistrici nogometno srečanje med ekipama Športnega društva Slovenija iz Toronta, ki ga sestavljajo naši rojaki, ki živijo v Kanadi in NK Bistrica. Za ekipo gostov igra tudi rojak Avgust Kelenc iz Gornje Bistrice. Na srečanju pričakujejo tudi predstavnike krajevne skupnosti in občine, pa tudi številne ljubitelje nogometa, znanke in sorodnike naših zdomecev. Po tekmi bo družabno srečanje.

Strelstvo

Hriberšek pred Belclom

Strelska družina Rudar iz Preseke je pripravila tekmovalje v streljanju z malokalibrsko puško. Sodelovalo je 25 strelcev. V članski konkurenci je zmagal Franc Hriberšek pred Francem Belclom in Dušanom Kosijem, pri mladincih pa je bil najboljši Boštjan Makoter pred Tončkom Križaničem in Marjanom Križaničem. Najstarejši tekmovalci je bil Viktor Kozar iz Nunske Grabe.

D. Kosi

PNL — mladina

Končna lestvica

Beltrans	26	20	5	1	122:26	45
Bakovci	26	14	7	5	50:25	35
Gidos	26	16	2	8	105:31	34
Ljutomer	26	11	9	6	49:34	31
Dobrina	26	12	6	8	76:40	30
Črenšovci	26	12	6	8	50:48	30
Ižakovci	26	12	4	10	69:54	28
Rakičan	26	12	4	10	53:66	28
Tigop Lipa	26	12	3	11	74:64	27
Tišina	26	10	3	13	45:46	23
Bistrica	26	7	4	15	46:77	18
Odranci	26	5	6	16	33:75	16
Polana	26	4	5	17	38:78	13
Dobrovnik	26	2	2	22	38:175	6

Lista strelcev

47 golov:	Lacko (Gidos)
23 golov:	Đsterc (Beltrans)
22 golov:	Danič (Dobrovnik)
20 golov:	Prašnikar (Beltrans)
17 golov:	Kosednar (Rogašovci)
	Brunec (Beltrans)
	Telkas (Ižakovci)
16 golov:	Pozderec (Gidos)
	Sobočan (Lipa)
14 golov:	Lehar (Gidos)
	Zver (Ižakovci)
	Štefanec (Beltrans)

Nogomet

Pomurske lige ne bo

V novi tekmovalni sezoni bo v nogometu zopet prišlo do nekaterih sprememb. Poleg prve državne lige, ki bo zmanjšana od 21 na 18 moštev, je bila ustanovljena druga slovenska nogometna liga ter deljeni tretji slovenski ligi. Do sprememb pa prihaja tudi v pomurskem tekmovalnem prostoru. Občinska nogometna zveza Lendava se je odločila, da bodo njihove moštva tekmovala v prvi in drugi občinski ligi in ne več v pomurski nogometni ligi. Prvo občinsko ligo Lendava bo sestavljalo deset moštev: Odranci, Črenšovci, Dobrovnik, Polana in Bistrica, ki so doslej tekmovali v pomurski ligi, ter pet prvouvrščenih moštev iz dosedanje prve občinske lige Lendava: Hotiza, Renkovci, Kobilje, Nedelica in Mladost. Ostala moštva iz lendavske občine pa bodo tekmovala v drugi občinski ligi Lendava. Tudi na območju medobčinske nogometne lige bosta dve ligi, prva naj bi štela 14, druga pa 13 članov. V prvi medobčinski nogometni ligi Murska Sobota bi tekmovala moštva iz dosedanje pomurske lige: Bakovci, Ljutomer, Tišina, Rakičan in Tigop Lipa ter najboljše uvrščena moštva iz dosedanje prve medobčinske lige. Tako torej v novi tekmovalni sezoni ne bo enotne pomurske nogometne lige.

F. M.

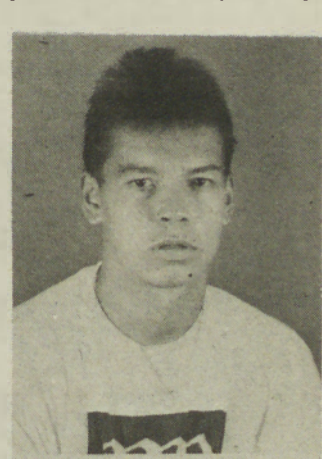
Sportni obrazi

Danilo Lacko najboljši strelec

V minuli tekmovalni sezoni v pomurski mladinski nogometni ligi je bil daleč najboljši strelec Danilo Lacko (Gidos, Turnišče). Dosegel je 47 golov ali 24 golov več kot drugouvrščeni strelec. Gre za učenca tretjega letnika kadetske šole za policiste iz Turnišča.

Z nogometom se je začel redno ukvarjati z devetim letom pri pionirjih Turnišča. Njegov prvi trener je bil Jože Tibaut. Prvo tekmo je odigral septembra leta 1984. Potem je nastopal s kadetsko selekcijo, po štirih letih pa je bil uvrščen v mladinsko moštvo, sedaj pa je tudi član članskega moštva Gidos iz Turnišča. Prvo tekmo za člansko moštvo je odigral letos v Središču. Najraje igra v napadu, svoje najboljše igre pa je pokazal od spomladi 1990 do junija 1991 pod vodstvom trenerja Štefana Markoja. Za svoje dosedanje največje uspehe si šteje naslov pomurskega pokalnega zmagovalca, polfinalni pokal Slovenije vzhodne skupine in prvo mesto med strelci pomurske mladinske lige. Je član šolske reprezentance, dva-

krat je nastopil v pomurski reprezentanci in dosegel dva gola, je pa tudi član šolske državne reprezentance. Seveda pa si naj-

bolj želi, da bi si čimprej priboril mesto v članskem moštvu in kasneje tudi v slovenski reprezentanci.

F. M.

Predstavljamo vam prvake

Radenska prvak v drugi ligi

Pomurski rokomet si vedno pridobiva pol v slovenskem merilu. Po uvrstitvi rokometne Pomurske lige in njihovi uvrstitvi v evropski pokal so se lani uvrstili v slovensko ligo rokometas Kro-

na ligo pa so postali prvaki v slovenski ligi vzhod še rokometas Radenske iz Gornje Radgone in se po sedmih letih zopet uvrstili v slovensko ligo.

Rokometas iz Gornje Radgone so v letih 1977 do 1979 že tekmovali v slovenski ligi. Radenska je eden od klubov, ki so spomladan- ali v slovenski ligi. Radenska je eden od klubov, ki so spomladan-

ali v slovenski ligi. Radenska je eden od klubov, ki so spomladan-

ali v slovenski ligi. Radenska je eden od klubov, ki so spomladan-

ali v slovenski ligi. Radenska je eden od klubov, ki so spomladan-

ali v slovenski ligi. Radenska je eden od klubov, ki so spomladan-

ali v slovenski ligi. Radenska je eden od klubov, ki so spomladan-

ali v slovenski ligi. Radenska je eden od klubov, ki so spomladan-

ali v slovenski ligi. Radenska je eden od klubov, ki so spomladan-

ali v slovenski ligi. Radenska je eden od klubov, ki so spomladan-

ali v slovenski ligi. Radenska je eden od klubov, ki so spomladan-

ali v slovenski ligi. Radenska je eden od klubov, ki so spomladan-

Rokometas Radenske iz Gornje Radgone — prvaki v drugi slovenski ligi vzhod. Stojijo od leve: Perša, Miljevič, Žalodec, Grah, Merčnik, Horvat, Geder, Benko (trener); spodaj: Fišinger, Katan, Trbuc, Husar, Ambuš, Canjkar in Holc.

Foto: N. Juhnov

imeli posebnih težav, saj imajo na razpolago 16 dovolj kakovostnih igralcev. Njihov cilj je, da bi prvo leto tekmovalja v slovenski ligi zasedli mesto v sredini lestvice, pri prihodnosti pa tudi kaj več. Kot nam je povedal dolgoletni rokometas in športni delavec

F. Maučec

Mostje prepričljivo prvo

Nogometaši Mostja so postali prvaki druge občinske nogometne lige Lendava. Ta naslov so osvojili prepričljivo in brez pravega tekmeča ter se ponovno vrnili med najboljša moštva lendavske občine. Gre za obetavno moštvo, ki je pred nedavnim v pokalni tekni premagalo eno od vodilnih moštev v prvi občinski nogometni ligi Lendava s 3:0.

Foto: F. Bobovec

Na fotografiji nogometaši Mostja. Stojijo od leve: Ratko (trener), Zlatko, Jankič, Janež, Feher, F. Gabor, Špilak, Magdič in B. Gabor, Horvat, Vinko, Lutar, Franko, K. Žižek, M. Zver in Goslan.

VESTNIK 9. JULIJA

Spomini na preteklost

Poročali smo že o kmečkem prazniku pri Vidmu ob Ščavnici in objavili sliko uprizorjene mlačne mladosti iz Čakove. Odrezali so se tudi prebivalci drugih vasi, kar je dokaz, da na območju »jurjevške farce« niso zavrgli starih delovnih pripomočkov, običajev... Za to jih gre pohvaliti!

BOLEHNEČICI — Hlevski gnoj je nenadomestljiv, marsikomu smrdi, fantom iz Bolehnečic pa sploh ne. Pokazali so, kako so ga nekoč nalagali na kmečke vozove in ga vozili na njive s kravami ali konji. Fantje pa so včasih tudi komu zagodili: ponoči so razstavili kmečki voz, ga spet sestavili na slemenah gospodarskega poslopja in nanj nakopali gnoj.

SLAPTINCI — Zdaj ni hiše, kjer ne bi imeli pralnega stroja za oblačila. Bili pa so tudi časi, ko so ženske kuhale perilo na štedilniku ali na prostem v kotlu, ga prale z domačim milom, izplakovale pa ob potokih. To so duhovito prikazale »debelice« iz Slaptincev. Tudi poškopile so številne gledalce, kar pa je v vroči nedelji prijetno delo.

TERBEGOVCI — Marsikdo že (še) ne ve, kaj je to stopa, tudi najti jo je težko, ko pa so jo izpodirli v Terbegovcih so jo našli in na kmečkem prazniku pri Vidmu prikazali, kako so nekoč »pohali« proso, ajdo... Starejši so se spomnili svojih mladih let in napornega dela.

Otvoritev »prleške ceste«
V počastitev prve obletnice dneva državnosti in petega praznika Krajevne skupnosti Logarovskih slovesnost ob otvoritvi »prleške ceste« od Logarova do Moravca. Priložnostni nagovor Ljudvik Bratula, ki je tudi preževal trak ob otvorni okrog 4 kilometre dolgega cestnega odseka. Podarili spominske nagrade, v kulturnem programu pa je nastopila godba na pihala iz Male Nedelje. Hkrati so obiskovalcem in gostom ponudili prleško južino.

MJ

ZENIK — Zdaj je na vsaki kmečki domačiji električni mlin kladivar, desetletja nazaj pa so vozili koruzo potočne in murske mlina. Pa ne od vsepovsod! Na neki kmetiji na Zeniku so imeli domači mlin na kamen, ki so ga poganjali z roko. Mlin so ohranili in prikazali, kako je deloval. Koruzno moko je bilo treba seveda presejati, preden so skuhalo žgance.

SELIŠČI — Tačas vinogradniki hite s škropljenjem vinske trte, da je ne bi uničila peronospora, sicer ne bo vinske kapljice. Lanska letina pa je bila dobra, saj Seliščarji niso prikazali le izdelave sodov, njih praznjenja, pretakanja, ampak so iz enega točili — zastoj seveda — vinsko kapljico. Da pa je bilo bolj veselo, so igrali domači godci.

KRALJEVCI — Na kmečkem prazniku pri Vidmu ob Ščavnici so kmečke žene razstavile in ponudile v pokušino množico domačih pekarskih dobrot. Ženske iz Kraljevca pa so na »paradi« prikazale, kako se mesi testo, kako pripraviš kvasenice in druge pogače, in končno, kje in kako je treba (s)pečti. V peči na drva seveda.

BISERJANE — Nekoč so imeli v jurjevski fari konje pri skoraj vsaki hiši, zdaj pa le še tu in tam. Nadomestili so jih traktorji. Nekaj konjske opreme pa je še ostalo. Dekleta in ženske iz Biserjan so sedle na voz z gumijastimi kolesi, domačin je zapregel traktor, nanj dal omot, v roke vzel bič in hajd na potep s pevkami!

POSNETKI: Š. SOBOČAN

Obnova vodovoda

Lukavci — Noršinci

Kot ugotavljajo člani nadzornega organa in izvajalci del pri rekonstrukciji 2374 metrov dolgega odseka prve etape primarnega cevovoda Lukavci — Noršinci, so morali premagati izredno težavne razmere, ki so se pojavljale zaradi visoke talne vode. To je posledica nižjega terena od prvotno načrtane trase, izvajalcu pa je nemalo preglavic povzročal tudi droben zrnat material, ki je terjal spremembo tehnologije izkopa na večji širini ob stalnem črpanju talne vode. Hkrati so morali sprijeti montirati cevi, kar je povzročalo zastoj pri delih, občasno pa so se pojavljali tudi problemi z lastniki zemljišč.

Do konca te pomembne naložbe je treba urediti še gradbišča, in sicer s humusom in zatratitvijo terena, dodatnim gramozenjem poljskih poti, ki so spričlo prekopov in vzdolžnih izkopov močno načete, urediti odškodninske zahteve, opraviti pogovore z lastniki zemljišč o soglasjih in pridobiti ustrezen atest o dezinfekciji cevovoda. Prav tako naj bi investitor, to je izvršni svet Ljutomerske občinske skupščine, opravil tehnični pregled prve etape tlačnega cevovoda od črpališča v Lukavcih do Noršincev.

Brez upoštevanja 3-odstotnega temeljnega prometnega davka znaša vrednost vseh opravljenih del blizu 11,4 milijona tolarjev. Zaradi spremembe trase in slabših razmer pri zemeljskih delih in montaži cevovoda so se prvotno načrtovani stroški povečali za blizu 2,3 milijona tolarjev. Sicer pa odbor za rekonstrukcijo vodovoda Lukavci — Noršinci predlaga, da izvršni svet sprejme novo obračunano vrednost opravljenih del in zagotovi 180 tisoč tolarjev za sanacijo krajevne ceste in druga sklepna dela. Tak sklep naj bi veljal šele po predložitvi polletnega obračuna poslovanja Komunalnega podjetja Ljutomer, medtem ko bo pristojni občinski upravni organ opravil tehnični prevzem zgrajenega objekta. Izvršni svet je sprejel tudi sklep o razpisu oddaje del za rekonstrukcijo črpališča v Lukavcih, in sicer posebej za montažno in gradbeno dela. Obenem naj bi uredili še čistilno napravo za pitno vodo na črpališču v Moti, kar bi stalo 2,2 milijona tolarjev.

MILAN JERŠE

Leteči Gams se je vrnil v Radoslavce

Čeprav mu teče 67. leto, je nemiren in poskočen kot kakšen mladenič. Vedno ga nekam žene. V mislih pa večkrat tudi poleti nad svojo domačijo v Radoslavcih, tako kot je to nekoč počel zares.

Beseda je o ALOJZU GANZI, ki so ga znanci klicali kar Gams. Za njim je okrog 1.500 ur letenja po zraku z vojaškimi, športnimi, motornimi in jadralnimi letali. Prvič je krmilil krila leteče ptice v Alžiriji, kjer se je tudi izsolal za pilota, potem ko je leta 1943. pobegnil iz nemške vojske. Proti koncu jeseni naslednjega leta pa se je priključil letalstvu NOV Jugoslavije in prišel na sremsko fronto.

Ljudje so mu močno zaploskali in ga imeli za junaka, predpostavljeno pa so ga okarali in mu za leto dni prepovedali leteti. Šele to ga je nekoliko umirilo.

»Če sem se bal leteti? Ljudje vsak dan drvijo z avtomobili, nekatere čaka nesreča, pa se ne bojijo. Tako je pri letalcih. Moraš imeti znanje in malo sreče.«

Gams je bil tudi velik šaljivec. Ko je bil nekoč na zdravniškem pregledu, ga je zdravnik psiho-

Alojz Ganza, ki so mu znanci rekli tudi Gams, je ohranil tudi nekatera oblačila iz časov 2. svetovne vojne.

»Z bojnimi letali, ki so nam jih priskrbeli Rusi, smo poleteli vse do Ljubljane. To so bili dokaj veliki jaktri. Po osvoboditvi sem ostal v aktivni vojaški letalski službi še dve leti, nato pa sem se demobiliziral, se vrnil v Slovenijo in postal poklicni član Letalske zveze Slovenije.«

Pomagal je razvijati letalske centre po vsej Sloveniji — pri njihovem tehničnem razvoju, usposabljanju letalcev, padalcev in kar je bilo pač potrebno. Tako ga je pot večkrat zanesla tudi v Črnelavce, kjer je bila prva letališka steza, in na letališče v Rakičanu. Okrog leta 1950 je vozil tudi Titovo štafeto proti Murski Soboti. Pri veržeskem mostu bi se moral ob določeni uri »srečati« z drugim pilotom. Ker pa je Gamsa zamikalo, da bi se prej malo zaokrožil nad rodnimi Radoslavci, je zamudil dogovorjeno uro, poletel sam proti stezi v Črnelavcih in se ob pristanku znašel v jarku. Ta nezgoda pa mu ni vzela poguma. Postal je še bolj »drzen«. Nekoč je naredil »loping« 5 metrov nad zemljo in potem takoj pristal. To je bilo na letalskem mitingu v Mariboru.

log med drugim začel spraševati poštovanko. Zmedel se je in ni mu šlo. Kolegi so se mu kasneje dovoljo tega smejali in rogali. Alojz pa je tuhtal, kako bi zdravniku vrnil mlo za drago. Kmalu je dobil priložnost, ko je bilo dogovorjeno, da ga bo malo popeljal z letalom. Sebi je nadel padalo, njemu pa ne. Ko sta bila v zraku, je delal tako, kot da bi se motor začel kvariti. Naenkrat je zavpil: »Skoči!« Zdravnik je ves prebledel. Kako naj skoči brez padala? No, potem sta vseeno srečno pristala in Alojz mu je rekel: »To je za poštovanko!«

Zdaj je na žalost njegovega letenja konec. Nazadnje se je drgnil v zrak pred dvema letoma na Ptuj, kjer je tudi preživel največ časa. Tam je bil od leta 1960 pa do upokojitve direktor Tehnoservis in tozda Gorenje. Po vrnitvi v rojstni kraj se je kmalu aktivno vključil v delo krajevne skupnosti in to dni veliko »leta« po bližnji občinski cesti, ki jo posodablja. V svoji hiši pa si je uredil manjši letalski muzej, ki ga spominja na jeklene ptice, s katerimi se je tako rad družil.

JOŽE GRAJ

Gančani

Ustanovili turistično društvo

V Gančanih so te dni ustanovili turistično društvo. Ustanovitve sta se udeležila tudi predsednik in tajnik pomurske turistične zveze Edi Mohorko in Štefan Dravec. Sprejeli so pester program dela. Med drugim se bodo vključili v slovensko akcijo Izbiramo najlepši kraj, z domačimi običaji in obrtjo se bodo predstavili na beltskem folklornem festivalu, v kraju namestili table, organizirali predavanja za člane in krajanje ter skrbeli za čistočo kraja. Bolj kot doslej želijo popularizirati vsakoletno postavljanje mlaja, ki je v Gančanih dolgoletna tradicija, ter prireditve vsebinsko obogatiti. V turističnem društvu bo imela krajevna skupnost zaveznika pri urejanju kraja in skrbi za zdravo in čisto okolje.

F. M.

Iz ene vasi nastali dve

Do leta 1935 sta bila Murski Vrh in Murski kraj. Potem sta se priključila in začela vsak svoje življenje. Toda en brez drugega ni mogel, saj sta tik drug ob drugem.

Stalo je bilo odli minule tedne, ko smo v Murski Vrh prišli, k namarjajo, da sta do leta 1935, v kateri sta se priključila, bila ena sama vas. Predsednik Murskega društva Vrh, in sicer Ljudvik Bratula, ki je tudi preževal trak ob otvorni okrog 4 kilometre dolgega cestnega odseka. Podarili spominske nagrade, v kulturnem programu pa je nastopila godba na pihala iz Male Nedelje. Hkrati so obiskovalcem in gostom ponudili prleško južino.

ki in tudi sam si namerava tam zgraditi dom. Murski kraj, kakor tudi okolni kraji, je na točki, s katere je lep pogled naokoli. Obdajajo ga vinogradi, speljane so asfaltno ceste, na Murski kraj pa so menda imeli prvi v radgonski občini vaški vodovod. Z deli pri urejanju Plojeve zidanice nameravajo nadaljevati. Stoji na trdnih temeljih, ima veliko obokano klet, ki ni le idealna za shrambo vina, ampak tudi za gostinski lokal. Čeprav je naselje sredi vinogradov in zidanice, si želijo še javno okrepčevalnico. Prometa ji prav gotovo ne bi manjkalo, saj je tudi na veselicah, ki jih prireja športno kulturno društvo Vrh, vselej veliko ljudi. Izkupek namenjajo dejavnosti društva.

Mladi z Murskega in okolice tekmujejo v malem nogometu v občinski rekreacijski ligi. V njej je 12 moštev, oni pa so pristali na 7. mestu. Dejavnost je tudi kulturna sekcija, ki doslej še ni imela večjih lastnih prireditev, je pa sodelovala drugod, deni-

mo na kvizu znanja pri Vidmu ob Ščavnici. Zdaj, ko bodo imeli prostor za shajanje, bodo skušali tudi sami

prirediti kako kulturno prireditev. Doslej so imeli le zabave.

Š. SOBOČAN

Nekdanja Plojeva zidanica, v kateri je bila več let šola, je dobila novo pročelje, prostor pred njo je asfaltiran, v stavbi je zdaj trgovina, na urediv pa še čakajo kletni prostori. Kdo jih bo vzel v najem in uredil? Čakajo na ponudnika.

Foto: Š. S.

Spet zlata harmonika

19. julija 1992 ob 14.00 bo območno srečanje za Zlato harmoniko Ljubečne. Srečanje »fajtonarjev« bo ob Gajševskem jezeru.

Prijatelje diatoničnih harmonik in Murskega vala vabimo k sodelovanju. Prijavite se lahko na naslov Murski val, Titova 29, 69000 MURSKA SOBOTA. Sporočite nam naslova dveh skladb, ki ju boste izvajali, ena od teh mora biti obvezno ljudska.

Razpis velja do 15. julija.

Murskovalovci se veselimo srečanja z vami.

Zahteva odgovorov

Krajanje Gočove smo na SO Lenart naslovili naslednje dopise:

— Zahtevak krajanov Gočove in ostalih, da se preneha z vsemi aktivnostmi glede izgradnje usnjarne v Gočovi (1. 6. 1992)
— Pritožba na spremembe in dopolnitve družbenega plana občine Lenart za obdobje 1986—1990 ter pritožbo na spremembe in dopolnitve dolgoročnega plana občine Lenart za obdobje od leta 1986 do 2000 (1. 6. 1992)
— Vprašanja v zvezi z nameravano gradnjo tovarne usnja, depozije in sežigalnice odpadkov v Gočovi (14. 6. 1992)
Na nobenega od navedenih dopisov nismo prejeli odgovora, še naprej pa se izvajajo aktivnosti v zvezi z izgradnjo. Takšen odnos do krajanov Gočove smatramo kot skrajno ignorantski in žaljiv.
Zato ponovno apeliramo na g. predsednika Skupščine občine Lenart, ki verjetno ima določene pristojnosti, DA NAM POSREDUJE ODGOVORE NA OMENJENE DOPISE, tudi če se skupščina v tem času ni sestala.

CERES, d.o.o.

Martjanci 19, telefon: 069/48-639

Ugoden nakup:

KAN 28% 15,3 SLT/kg

UREA 48% 19,0 SLT/kg

— zaščitnih sredstev

— krmil

— semen

— min.-vit. mešanice DOBRODEJ

Delovni čas: od 8.00 do 16.00,
v petek od 9.00 do 16.00,
v soboto od 7.00 do 12.00

KEMA p. o., KREMEN IN SPECIALNI GRADBENI MATERIALI

KEMA

69201 Puconci
telefon: (069) 45-020
telefaks: (069) 45-023

UGODNA PRODAJA V JULIJU

- Lepilo za keramične ploščice
- Lepilo za siporeks
- Izravnalna masa za tla
- Izravnalna masa za zid
- Hidroizolacijska masa
- Mivka
- Frakcije 3—5,0, 5—8,0 mm

25 kg v vreči	780,00 SLT
40 kg v vreči	960,00 SLT
25 kg v vreči	1.080,00 SLT
25 kg v vreči	1.050,00 SLT
25 kg v vreči	1.920,00 SLT
1 m ²	2.800,00 SLT
1 m ²	1.400,00 SLT

PRODAJA KOMPENZACIJSKEGA MATERIALA

- Hrastov lamelni parket, ekstra
- Hrastov lamelni parket, standard
- Hrastov lamelni parket, rustik
- Jesen, standard
- Vinfleks
- Vinaz

980,00 SLT/m ²
780,00 SLT/m ²
640,00 SLT/m ²
810,00 SLT/m ²
1.050,00 SLT/m ²
840,00 SLT/m ²

Vse cene so že z davkom. Gotovinsko plačilo.

Delovni čas: od 7.00 do 15.00 vsak dan razen sobote in nedelje.

TGP

MURSKA SOBOTA d.o.o.

export-import, Irgovina, gostinstvo, turizem, posredništvo

69000 M. Sobota, Zvezna ul. 12, tel. 069/21 095

POSREDNIŠTVO TUJEGA POSOJILA

PODJETNIKI, OBRTNIKI, KMETJE KOOPERANTI

Posredujemo pri najemu tujega posojila v višini 50.000 do 500.000 ATS.

DVIG GOTOVINSKEGA POSOJILA V 21 DNEH OD DOSTAVITVE POPOLNE DOKUMENTACIJE

JAMSTVO: HIPOTEKA NEPREMIČNIN

Informacije po telefonu: 069/21-095 ali v podjetju, Zvezna 12, Murska Sobota.

Priporočamo se!

TESARSTVO-KROVSTVO
BRANKO BELEC
Cvetkova ul. 23
69000 Murska Sobota

Opravljamo vsa tesarska in krovna dela.

Pokličete nas lahko tudi po telefonu 31-355. Priporočamo se!

Beltinci, Ravenska 27,
tel.: 42-151
Črenšovci, Prekmurske čete 20
● tekstil ● drogerija ● šport

OBVESTILO

Od 6. julija je odprta odvetniška pisarna Borisa Štefaneca v Grajski ulici 4 v Murski Soboti. Uradne ure: od ponedeljka do petka od 7.30 do 16.00, ob sredah do 17.30. Telefon: 069/21-783

DEKLETA POMURJA

Brhkost in lepota sta tudi del naše pomurske pokrajine. Pokažimo ju Sloveniji in svetu. Zato vas vabimo, da zberete pogum in se prijavite na predfinalno tekmovanje za MIS Slovenije, ki bo v soboto, 25. julija, na kopališču Fazanerija v Murski Soboti. Organizatorji izbora, revija KAJ, agenciji VIDEOTON in MATEJA iz Maribora ter podjetje SPORTING POMURJE iz Murske Sobotice, pripravljajo najlepši (nadedli ji bomo naziv modre noči) in njenima spremljevalkama prijetna presenečenja in udeležbo na polfinalu izbora MIS Slovenije. In do finala ter naslova najlepše Slovenije je potem le še korak. S tem pa ste bližji tudi južni Afriki in tekmovanju za najlepšo regijo sveta. Prijave s podatki in dvema fotografijama v dnevnem oblačilu in kopalkah pošljite na naslov: SPORTING POMURJE, Zvezna 1, Murska Sobota. Rok prijave: 22. 7. 1992.

Zvezna 12
Telefon: 25 006

V novem stanovanjskem naselju v Černelavcih v neposredni bližini Murske Sobotice

PONUJAMO:

- nekaj parcel za individualno gradnjo v Černelavcih,
- zbiramo interese za začetek gradnje manjših vrstnih stanovanjskih hiš v Černelavcih,
- vabimo vse graditelje, ki gradijo ali obnavljajo stanovanjske hiše, da se še lahko včlanijo v stanovanjsko zadrugo, ki jim ponuja pomoč pri pridobivanju dokumentacije in pri nakupu materiala po grosističnih cenah ter strokovno svetuje.

Vse informacije dobite na sedežu stanovanjske zadruge v Murski Soboti, Zvezna 12, dopoldne ali po telefonu 25-006 med 6.30 in 15. uro.

PBS.

POŠTNA BANKA SLOVENIJE D.D.

Spoštovane državljanke, spoštovani državljani!

Po temeljitih pripravi smo se v Poštni banki Slovenije odločili, da sprejmemo izziv.
Vstopamo na trg bančništva!

In pika!

Poštno banko Slovenije d.d. smo ustanovili v skladu z Zakonom o bankah in hranilnicah Republike Slovenije. Naša prva naloga je izplačilo hranilnih vlog s pripadajočimi obrestmi vsem varčevalcem bivše jugoslovanske Poštne hranilnice iz Republike Slovenije. Izberete si lahko tudi privlačnejšo možnost: terjatve spremenite v vlogo!

PBS. POŠTNA BANKA SLOVENIJE D.D.

Svet krajevne skupnosti Križevci pri Ljutomeru razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. pisarniškega delavca
s polnim delovnim časom za določen čas — nado-
meščanje delavke na po-
rodniškem dopustu
Zahteve: srednja eko-
nomska šola oz. srednja
administrativna šola.
delovne izkušnje vsaj dve
leti.

2. komunalni delavec
(delo na pokopališču)
s polnim delovnim časom
za nedoločen čas.
Zahteve: končana naj-
manj 8-letna osnovna šola.

Prijave z dokazili sprejema
svet KS Križevci 8 dni po ob-
javi. O izbiri bomo kandidate
obvestili v 15 dneh po odloči-
tvi.

Vzgojnoizobraževalni zavod Veržej razpisuje delovna mesta:

- vodja doma**
z 19-urno vzgojno obveznostjo
- vodja šole**
s polovično učno obveznostjo
- pedagoškega vodja**
za enote vrtca pri osnovnošolskih zavodih občine Ljutomer

Pogoji:

- Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, ki jih predpisuje
a. Zakon o izobraževanju in usposabljanju otrok in mladostnikov z
motnjami v telesnem in duševnem razvoju
b. Zakon o osnovni šoli
c. Zakon o vzgoji in varstvu predšolskih otrok
2. pet let delovnih izkušenj pri vzgojnem, vzgojno-izobraževalnem
oziroma vzgojnovarstvenem delu z otroki
3. organizacijske sposobnosti.
Začetek mandata 1. 9. 1992 za dobo 4 let.
Rok za prijave v 15 dneh po objavi razpisa, obvestilo o izbiri pa v 30
dneh od objave razpisa.

**Vse, česar ne potre-
bujete, lahko prodate ob pomoči male-
ga oglasa v Vestniku.**

SATELITSKE ANTENE
razni modeli, sprejemljive
cene, možnost posojila ...

Trajbar, Cankova,
40-099.

trgovski center črnuče

INFORMACIJE IN NAROČILA

Tel. 061/371-176
061/374-543
Fax: 061/374-693

VELIKA IZBIRA ORIGINALNIH NADOMESTNIH DELOV FIAT

POSEBNI POPUSTI ZA VOZILA LADA V SODELOVANJU S COOPING

stara cena

nova cena

565.469 SIT	LADA SAMARA 1300/3v	457.600 SIT
596.270 SIT	LADA SAMARA 1500/3v	483.800 SIT
644.515 SIT	LADA SAMARA 1300/5v	520.000 SIT
677.028 SIT	LADA SAMARA 1500/5v	546.000 SIT
509.275 SIT	LADA KARAVAN 1500	410.800 SIT
650.000 SIT	LADA NIVA 1600	525.200 SIT

POHITITE, DA NE ZAMUDITE!

ŽITNI KOMBajn EPPL 211-H,
pripravljen za žetev, prodam.
54-043, Križevci 43. m1206
ŽITNI KOMBajn ZMAJ 133, letnik
1990, in jedilni krompir, star, 15
SLT/kg, prodam. 79-307, m1212
TRAKTOR ZETOR 4911 v dobrem
stanju prodam. Centiba 248. m4804

razno

NOVO SEDEŽNO GARNITURO,
40% ceneje kot v trgovini, ugodno
prodam. Gomboc, Pečarovi 42, tel.
51-455, m1160

KLETKE za kokoši ugodno prodam.
Alojz Marič, Ropca 17. m1175
VINO, šmarnico, in poljski Fiat 125
P, po delih prodam. Filovci 48.
m1177

**LAHKA VOZ Z GUMIJASTIMI KO-
LESI** in prikolico za avto, nosilnost
500 kg, prodam. 89-036

KAKOVOSTNO SUHO VINO, v litri-
ski embalaži (rizling, šipon), prodam
po 100 SLT/liter. Embalaža za zame-
njavo. Soboška 15, Ljutomer m3780
POHIŠTVO ZA DNEVNO SOBO
prodam. 23-540. m1199

DELNICE LEK, razreda B, vrednost
ene delnice 100 DEM, po srednjem
tečaju BS. 76 delnic po 85% vredno-
sti, prodam. 79-091. m4811

SEME RDEČE DETELJE prodam.
Krog, Trubarjeva 80. m1182

REZERVNE DELE za kombajn Ep-
ple, prodam. 89-061. m3777

STISKALNICO — PRESO, staro, za
točilno mizo ali kot starino, vinograd
630 trsov, star 8 let, nedaleč od Mo-
ravskih Toplic, 30 m oddaljen od as-
falta, z njivo, sadovnjakom ali brez
njega, 64 arov veliko njivo v Fokov-
cih, parcelo za počitniško hišico, vi-
nograd ali sadovnjak v Fokovcih ob
asfaltni cesti prodam. Naslov v upra-
vi lista. m1184

STROJ za pobiranje sladkorne pese
Neptun in Golf, dizel, 1990/1, pro-
dam. 81-118. m3781

POROČNO OBLEKO prodam.
23-989. m1186

TOPLLOTNI IZMENJEVALNIK, tu-
di za kolektorje, 280 l, Gorenje, nera-
bljen prodam. 48-276. m1189

BLATNIK, prednji, desni, za golf JX
dizel, smerni kazalec, prednji, desni,
prodam. Jože Zelko, Veščica 7.
m1201

STRESNO OPEKO KIKINDA 333,
200 m², s slemenjaki in letvami pro-
dam. 70-700. m1213

TISKALNIK star 10 prodam za 350
DEM. Horvat, 23-108. m1216

POHIŠTVO ZA KUHINJO in zamr-
zovalno skrinjo, 320 l, prodam. Razla-
gova 13. m1221

BUKOVA DRVA prodam. 23-637,
po 17. uri. m1228

AKACIJEVA DRVA, 12 m², prodam.
21-406. m1230

SEME DETELJE INTERNATKE
prodam. Karel Kumlin, Lendavska 39,
Cernelavci, 23-823. m1231

POMIVALNI STROJ GORENJE
Ugrandi, še nerabljen, prodam.
49-037. m1232

REGAL za dnevno sobo, dobro ohran-
jen, ugodno prodam. Naselje 14. di-
vizije 27, po 16. uri. m1237

Razno!
Preklicujem veljavnost hranilne knji-
žnice HKS 226, Ljutomer—Križevci.
Franc Mauko, Stročja vas 10, 69240
Ljutomer. m3772

ŠTEDILNIK na centralno ogrevanje,
nov, nerabljen, HF 25 K, vzdigni, levi,
ugodno prodam. Drago Hanžekovič,
Berkovci 14, p. Videm ob Ščavnici.
m3771

DOBRO SITUIRAN SLOVENEK z
nemškim državljanstvom želi spozna-
ti Slovenko za skupno življenje, staro
okrog 50 let, visoko okrog 1,60 m, z
vozniškim dovoljenjem (okolica Ba-
novce). Sem nekadilec. Ponudbe poš-
ljite na upravo lista pod »V DVOJE
JE LEPŠE«. m3770

TRAKTOR TOMO VINKOVIČ TV
420, skoraj nov, prodam. Pečarovi
35 c. 51-043, po 15. uri. m1168

SLAMOREZNIČO kupim.
70-480. m1178

SIPOV OBRAČALNIK ter tribrazdni
plug Slavonac, dobro ohranjen, pro-
dam. Janč Laci, Kobilje 47,
79-213. m1190

PUJSKE prodam. Jože Pertoci, Tro-
povci, Jordan 18. m1239
**NESNICE, MLADE JARČICE, PA-
SME HISEX**, rjave, cepljene, prodaj-
amo po zelo ugodni ceni. Akcijska
prodaja. Vsak, ki kupi 10 jarčic, dobi
eno zastoj. Naročila sprejemajo in
dajejo vse informacije v gostilni Tibi-
ja Horvata, Nemčavci, 24-393.
m1199
**NESNICE, MLADE JARČICE, PA-
SME HISEX**, rjave, cepljene, prodaj-
amo po zelo ugodni ceni. Akcijska
prodaja. Vsak, ki kupi 10 jarčic, dobi
eno zastoj. Naročila sprejemajo in
dajejo vse informacije v gostilni Ani-
ce Benčec v Bakovcih, 43-070, in v
gostilni Zelezen v Beznovcih,
49-025. m1199

posesti

GARSONJERO, družbeno, najamem
ali kupim večje stanovanje.
31-384. m1171

STAREJŠO HIŠO na 12-arski parce-
li (čez cesto pri gostilni Rajh) v Ba-
kovcih na Soboški 33 prodam. Cena
po dogovoru. 22-257 ali Stefan
Perkič, Nas. 14. div. 77, M. Sobota.
m1197

ENOSOBNO STANOVANJE pro-
dam in kupim starejšo hišo v Murski
Soboti. 31-083. m1198

PROSTOR ZA TRGOVINO, odlična
lokacija, v Lipi, dam v najem. Ugod-
no prodam Ford Fiesta 1.1 i CLX, čr-
no, dodatno opremljeno. 22-336.
m1200

HIŠO na relaciji Ljutomer—Križev-
ci, damo v najem za mirno obiri.
61-687 ali 61-970. m3286

LOKAL v centru Lendave oddamo.
75-670, Lebar, zvečer. m4814

GRADBENO PARCELO, 4,17 ara, v
Dolgovaških goricah, prodam. Banu-
ta 11. m4808

GOZD, 6050 m² in 6333 m², v Dolini
prodam. Žekš, Partizanska 26, Bakov-
ci, m1215

NOVEJŠO HIŠO v Murski Soboti,
na parceli 630 m², prodam. 22-011.
m1222

POSLOVNI PROSTOR v središču
mesta v Murski Soboti, velikost
37 m², primeren za trgovino, gostin-
stvo in podobno dejavnost prodam
ali dam v najem. 23-274. m1234

**NOVEJŠE ENOSOBNO STANO-
VANJE** prodam. 31-329, popold-
an. m1235

NEDOGRAJENO POČITNIŠKO
HIŠICO na Vaneči in električno kitaro
Gipson in ojačevalec Roland pro-
dam. 24-634. m1236

MANJŠI LOKAL na zelo dobri loka-
ciji v Murski Soboti, za gostinsko ali
slastičarsko dejavnost, dam v najem.
25-445. m343

kmetijska mehanizacija

TRAKTOR TOMO VINKOVIČ TV
420, skoraj nov, prodam. Pečarovi
35 c. 51-043, po 15. uri. m1168

SLAMOREZNIČO kupim.
70-480. m1178

SIPOV OBRAČALNIK ter tribrazdni
plug Slavonac, dobro ohranjen, pro-
dam. Janč Laci, Kobilje 47,
79-213. m1190

TRAKTOR TOMO VINKOVIČ TV
420, skoraj nov, prodam. Pečarovi
35 c. 51-043, po 15. uri. m1168

SLAMOREZNIČO kupim.
70-480. m1178

SIPOV OBRAČALNIK ter tribrazdni
plug Slavonac, dobro ohranjen, pro-
dam. Janč Laci, Kobilje 47,
79-213. m1190

kmetijska mehanizacija

TRAKTOR TOMO VINKOVIČ TV
420, skoraj nov, prodam. Pečarovi
35 c. 51-043, po 15. uri. m1168

SLAMOREZNIČO kupim.
70-480. m1178

SIPOV OBRAČALNIK ter tribrazdni
plug Slavonac, dobro ohranjen, pro-
dam. Janč Laci, Kobilje 47,
79-213. m1190

kmetijska mehanizacija

TRAKTOR TOMO VINKOVIČ TV
420, skoraj nov, prodam. Pečarovi
35 c. 51-043, po 15. uri. m1168

SLAMOREZNIČO kupim.
70-480. m1178

SIPOV OBRAČALNIK ter tribrazdni
plug Slavonac, dobro ohranjen, pro-
dam. Janč Laci, Kobilje 47,
79-213. m1190

kmetijska mehanizacija

TRAKTOR TOMO VINKOVIČ TV
420, skoraj nov, prodam. Pečarovi
35 c. 51-043, po 15. uri. m1168

SLAMOREZNIČO kupim.
70-480. m1178

SIPOV OBRAČALNIK ter tribrazdni
plug Slavonac, dobro ohranjen, pro-
dam. Janč Laci, Kobilje 47,
79-213. m1190

kmetijska mehanizacija

TRAKTOR TOMO VINKOVIČ TV
420, skoraj nov, prodam. Pečarovi
35 c. 51-043, po 15. uri. m1168

SLAMOREZNIČO kupim.
70-480. m1178

SIPOV OBRAČALNIK ter tribrazdni
plug Slavonac, dobro ohranjen, pro-
dam. Janč Laci, Kobilje 47,
79-213. m1190

motorna vozila

JUGO 45, karamboliran, prodam. Jo-
že Zver, Lipa 136, 41-857. m1163
MOPED AVTOMATIK COLIBRI,
skoraj nov, ugodno prodam.
26-426. m1165
VW HROŠČ 1200, letnik 1973, prva
registracija 1976, zelo dobro ohran-
jen, prodam. 24-005. m1166
GOLF, letnik 1977, motor 1981,
1600 ccm³, prodam. Cena po dogovo-
ru. 55-047, po 18. uri. m1167
TOMOS CTX 80 in dva avtomatika
prodam. Janez Škrobar, Črnci 45,
Apače. m3283

LADO 1300, letnik 1982, garažirano,
42.000 km, drap barve, z vlečno klju-
ko in prikolico, prodam. Cena po do-
govoru. 75-124. m1169

MOPED TOMOS, 50 ccm, kot nov,
A-kategorija ni potrebna, prodam.
75-124. m1169

VW HROŠČ 1200, letnik 1975, pro-
dam. 76-012. m1170

AUDI 80, letnik 1976, delno karam-
boliran prednji del, motor nepoško-
dovan, prodam. Pucanci 75, po 17.
uri. m1179

JUGO FLORIDO, staro 18 mesecev,
prodam. 48-373. m1193

JUGO 45, star 7 let, prevoženih
63.000 km, prodam. Lemerje 44 ali
45-093. m1185

SUZUKI SWIFT GTI, letnik 1991,
registriran do marca 1993, prevoženih
10.000 km, kovinsko črne barve, pro-
dam. 42-339. m1208

VW HROŠČ, letnik 1976, dobro
ohranjen, prodam. 42-339. m1208

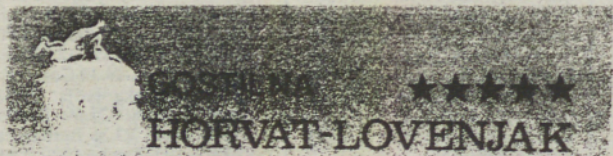
GS 1.3 SUPER z dodatno opremo
prodam za 1.500 DEM. 65-536,
po 18. uri. m1219

TOMOS KOLIBRI, nov, ugodno
prodam. 32-407. m1220

BT 50 S, letnik 1989, odlično ohran-
jen, prodam. 23-538. m1224

LADO 1300 S, letnik 1982, karambo-
lirano, prodam. 23-958. m1225

Oglašujte v Vestniku

Polana 40 pri Murski Soboti

Obveščamo vas, da bo od 12. julija do
1. avgusta gostilna zaprta zaradi letnega
dopusta. Mesec avgust — mesec ribjih
specialitet in romske glasbe.

Se priporočamo!

VESTNIK

Izdaja podjetje za informiranje Murska Sobota
Časopisni svet: dr. Jože Bedernjak, Stefan Cigut, Zlatko Erlih,
mag. Dalibor Geder, Cilka Jakelj, Rajko Stupar, dr. Aleksander Šiftar

Uredništvo: Irma Benko (direktorica in glavna urednica), Janez Votek (odgovorni urednik), Lud-
vik Kovač (namestnik odgovornega urednika), Bernarda Balažič-Peček, Jani Dominko, Jože Graj,
Majda Horvat, Milan Jerše, Feri Mauček, Stefan Smej, Stefan Sobočan, Endre Gönter (tehnični ured-
nik), Nataša Juhnov (fotografinja), Nevenka Emri (lektorica).

Vodja agencije Venera: Renata Bakan-Ficko
Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29. Telefoni: novinarji in odgovorni urednik
21-383, 21-064 in 25-019, glavna urednica in direktorica 22-403, računovodstvo in tajništvo 21-383 in
21-064, GPS (trženje) 22-403, telefaks 22-419. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Naročnina za 3. trimesečje 1992 je 750,00 SLT, za podjetja 1.500 SLT, za naročnike v tujini 80
DEM letno.

Tekoči račun pri SDK Murska Sobota 51900-603-30005, devizni račun pri Abanki Ljubljana
50100-620-00112-5049512.

Tisk: GZP Mariborski tisk, Maribor. Na podlagi mnenja Ministrstva za informiranje št. 16/1B z
dne 30. 1. 1992 se šteje tehnik Vestnik med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne šte-
vilke 3, za katere se plačuje pet odstotni davek od prometa proizvodov.

delo

SAMOSTOJNEGA AVTOMOBILISTE
JA IN AVTOMEHANIKA (prosim)
65-137. m1162

PONUJAM RUSIJEVE LOPE v
ževcih v Prekmurju od 3. do 20. po-
sta. 22-275. m1172

DEKLE z veseljem do dela v gosti-
stvu takoj zaposlimo. 51-117

SIVILJE s prakso, lahko tudi
ne, zaposlimo za nedoločen čas. 51-117

VILJISTO Metka, Gornji Petrovci
m1194

storitve

EMAJLIRAMO OBRABLJENE
KOPALNE KADI v vseh niansah.
Garancija! 69-152. m1195

CENJENE GOSTE OBVEŠČAMO,
da ho kmečki turizem v Lipovcih pri
Sabotinovih zaprt do 1. septembra
1992. Po tem datumu se spet toplo
priporočajo. m1227

V SPOMIN

Branku Nedeljku

iz Stare-Nove vasi

Ne moremo razumeti, zakaj ti ni bilo usojeno živeti.
Že štiri leta so nam edina uteha solze in rože, ki ti jih prinaša-
mo v hvaležnosti za tvoje plemenito srce.
Hvala vsem, ki našega Branka hranite v srcu in v lepem spomi-
nu ter obiskujete njegov tihi dom.

Z ljubeznijo in bolečino vsi tvoji najdražji

Zahvala

V 91. letu starosti nas je zapustil
naš dragi oče, brat, dedek ter pra-
dedek

Jožef Brunec

z Melince

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo predobremu in po-
žrtvovalnemu gospodu dr. Ivi Carju za njegovo nesebično po-
moč, dobrim sosedom, sorodnikom ter znancem, ki so ga v
skovali med njegovo boleznijo, g. duhovnikom za pogrebni
obred, častitim sestram, pevcem za odpete žalostinke, gospi
kom, darovalcem svetih maš ter cvetja in vsem, ki so ga v
premili na njegovi zadnji poti.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči otroci, brat in sestra ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

V 73. letu nas je za vedno zapustil naš dragi mož, očka in dedek

Avgust Kerčmar-Gusti

iz Ribarjevega naselja 6
v Lendavi

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam v tem času neizmerne žalosti stali ob strani in se z globokim spoštovanjem do pokojnika poklonili njegovemu spominu. Hvala za tople besede iskrenega sožalja, za cvetje in za prispevke, ki ste jih v njegov spomin namenili za humanitarne namene.

Lendava, 5. 7. 1992

Zena Marica, sin Marjan z ženo Sonjo ter vnukinja Damjana in vnukec Vojko

Težko je izgubiti človeka, ki ga ljubiš. Še težje ga je izgubiti za vedno. A najtežje se je naučiti živeti brez njega.

ZAHVALA

V 46. letu starosti nas je po krajši in hudi bolezni za vedno zapustil naš nadvse ljubljeni mož, ati, sin in brat

Viktor Vouri

iz Rakičana

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji in prerani poti, darovali vence, šopke, nam pa izrekli sožalje. Hvala tudi g. župniku za pogrebni obred, predsedniku KS za slovesni, govorniku Pomgrada in kolektivu Mure ter zdravstvenemu oddelku pljučnega oddelka.

Žalujemo vsi, ki smo ga imeli radi

Ni več besed, ne stiska rok, ostal je le spomin na trpek jok. Ko si odhajal, se nisi postavljal, saj si verjel, da boš še prišel, a usoda je hotela, da si za vedno odšel. Le naša srca vedo, kako boli, ko več med nami tebe ni.

ZAHVALA

V 58. letu nas je po kratki bolezni zapustil naš dragi mož, sin, oče in stari oče

Štefan Škafar

iz Odrance

V globoki žalosti se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih pomagali, sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, darovali vence, cvetje in za sv. maše ter ga v tako lepem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Posebna hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in Mariji Marič za poslovilne besede ob odprtem grobu. Hvala tudi g. inž. Pinterju in sodelavcem iz Avstrije. Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Globoko žalujemo: žena Marija, oče, sin Štefan in hčerka Nada z družinama

S svojim vedrim nasmehom vsakega osrečiti si znal, vendar pred usodo neizbežno ves nemočen si obstal. Naj lik njegov ostane nam in vam v spomin.

ZAHVALA

V 64. letu nas je za vedno zapustil dragi mož, oče, tast in dedek

Štefan Belec

iz Šulinca

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem dobrim sosedom, prijateljem, znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam pomagali, darovali vence, šopke ali nam drugače pomagali ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji prerani poti. Hvala tudi g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, gosli iz Avstrije in pevcem za odpete žalostinke. Vsem še enkrat — iskrena hvala!

V nemi žalosti vsi njegovi najdražji

Zaman je bil tvoj boj, zaman vsi dnevi tvojega trpljenja. Bolezen je bila močnejša od življenja.

ZAHVALA

Po hudi in neozdravljivi bolezni nas je v 67. letu starosti za vedno zapustil naš dragi mož, oče, tast in stari oče

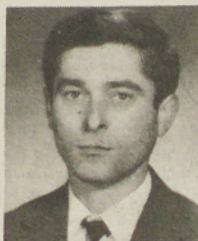
Jožef Smej

iz Kobilja 5

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, botrini, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam pomagali, izrekli sožalje, darovali vence, šopke in za svete maše ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Posebna hvala g. duhovniku ter kaplanu Janezu Ferencu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govorniku KS. Posebna hvala medicinskemu osebju ZD Dobrovnik za pomoč in nego na domu, OE Motvarjevci ter Integralu PiD Lendava. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujemo: žena Kristina, sin Štefan z družino, hčerka Marjeta z družino ter sestri in brat z družinami

Ljubezen, delo in trpljenje, bilo tvoje je življenje. Nam pa ostali sta praznina in velika bolečina.

ZAHVALA

Boleča je resnica, da nas je po težki in hudi bolezni v 56. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče, sin, brat in zet

Peter Bagar

iz Gornjih Petrovec 67

Ob tej težki in boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, botrini, prijateljem in znancem, ki ste sočustvovali z nami, nam pomagali, izrekli sožalje, darovali vence in šopke cvetja ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Najlepša hvala zdravniškemu osebju internega oddelka v Rakičanu in dr. Kiršnerju ter sestri Maruši za nesebično pomoč. Posebna zahvala družini Karla Lazarja za vso pomoč. Hvala tudi sestrici Zlati in Evgeni Pankerju iz Stanjevec. Posebna hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, gasilcem ter kolektivom Akse, Kartonaže in Farme. Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujemo vsi njegovi

Mir njej, ki tu počiva, v hladnoj zemlji spi. Lepše sonce njej sije, lepša zarja se dani.

ZAHVALA

V 62. letu starosti nas je zapustila naša draga žena, mama, stara mama in tašča

Kristina Kučan

roj. Kuzma
iz Tešanovec

Ob tragični izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam pomagali, nas tolažili, izrekli ustno ali pisno sožalje, darovali vence in cvetje in jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Iskrena hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govornici g. Veri za ganljivo slovo in g. Stanču za odigrano Tišino. Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Globoko žalujemo: mož Geza, sin Franc, snaha Vlasta, vnuka Dejan in Gabrijela in drugo sorodstvo

Kako bi dihal rad, poslušal, sedel med vami, katero vmes povedal, pa me tišči teptan nad mano grob prerani.

V SPOMIN

5. julija mineva boleče leto, odkar nas je zapustil dragi oče in brat

Ludvik Čahuk

iz Križevca v Prekmurju

Iskrena hvala vsem, ki se z lepo mislijo ustavite ob njegovem grobu, mu prinašate cvetje in prižigate sveče.

Žalujemo vsi, ki smo te imeli radi

Ne jokajte ob mojem grobu, le tiho k njemu pristopite, spomnite se, kako trpel sem, in večni mir mi zaželite.

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, brata, dedka in pradedka

Karla Kereca

iz Prosečke vasi 26

se iskreno zahvaljujemo zdravstvenemu osebju bolnice Rakičan, g. župniku za obisk in pogrebni obred, hvala tudi salezijski družbi, pevcem za odpete žalostinke, vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, gasilcem, vaščanom in vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujemo vsi njegovi

Droben cvet na grobu in blede lučka tam gori, a v grobu naša draga žena, mama, stara mama spi. Samo rože lahko ti še damo in sveče v spomin prižgemo, vedi, draga mama, ko cvetovi bodo oveneli, sveče ugasnile, bomo še vedno radi te imeli.

V SPOMIN

Žalosten in boleč je spomin na 14. julij, ko so zvonovi večerni tiho zapeli, melodije nežne tvoje ne sliši več uho. Naše solze, ki rosijo nam oko, te ne morejo iz spanja večnega zbuditi. Tvoj večni dom le rože zdaj krasijo in sveče ti v pozdrav gorijo.

Marija Zökš

iz Kovačevca

Hvala vsem, ki se je še spominjate, ji prinašate cvetje in prižigate sveče.

Neutolažljivi vsi, ki so jo in ki jo še imajo neizmerno radi

ZAHVALA

V najlepših letih nas je za vedno zapustil naš

Anton Čeh

pekarski mojster
iz Beltincev

Najtopleje se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi prerani zadnji poti, nam stali ob strani, nas tolažili in lajšali bolečine smrti, izrazili sožalje, cvetje in za dobre namene.

Zahvaljujemo se medicinskemu osebju klinike v Ljubljani, še posebno dr. Kompanovi in prof. Peganu, stricu Lojzetu za skoraj vsakodnevne obiske, prijatelju Ivanu in vsem neimenovanim, ki ste nesebično stali ob strani in nam pomagali. Zahvaljujemo se pevcem iz Turnišča, pevcem domačega cerkvenega pevskega zbora, govornikom KS in NK Potrošnik za poslovilne besede.

Iskrena hvala g. duhovniku za pogrebni obred. Vsem iskrena, iskrena hvala.

Žalujemo: žena Vera, sinova Robert in Tomas, mama Marija, sestra Rozika ter drugi sorodniki

Na nogometni tekmi v Lendavi med selekcijami Vestnika in Pomurja se je še enkrat pokazalo, da drži sociološka teza, po kateri je nogomet zrcalo gospodarskih teženj.

Kamor je zletela žoga, tja so se pognali vsi — tako kakor v vsakdanjem življenju: kjer je oštarija, tja vsi.

Navijač Laci je do sedmega piva to še nekako prenašal. Potem pa je vzkliknil: »P... jim lukova, tak su kak cuze-ki.«

Imel je srečo, da ni stal med Odrančarji. Če bi ga slišali, bi bilo takole: Kamor Laci, tja vsi!

Če se bo naročnina Vestnika kmalu povečala, to ne bo zaradi premij igralcem Maučečeve selekcije (Vestnik), temveč zaradi podkupnine Balantičevim (Pomurje) izbrancem. Pustili so se premagati. Tako da so po vsakem igranem padcu ležali tri minute dlje od vestnikovcev.

Irma Benko-Mama je bila kljub temu razočarana nad rezultatom. Votek ji je obljubil režirano igro s štiridesetimi goli. Za njen naslednji rojstni dan bo raje priredil kosarkarsko tekmo. B. Čekča-Jamesa bo gotovo imel v svoji selekciji.

Drnovšek, ko je slišal za Havlovo izjavo, da mu ne bo čisto nič žal, če ne bo več izvoljen za predsednika Češke in Slovaške, češ da bo lahko vsaj mirno pil pivo v katerikoli pivnici, brez okrog stojičih policistov: »Če pa jaz ne bom izvoljen, si bom lahko mirno oblekel jugoslovansko generalsko uniformo in bom brez policijskega spremstva tekal s svojimi psi.«

Ivan Oman je ob zadnjem obisku v Prekmurju, takoj ko je prestopil reko Muro, padel na kolena in poljubil zemljo. Tako ravna po vzorniku papežu Vojtiti, odkar je od SLS prestopil h krščanskim demokratom.

Brigita Bavčar, vsaj štirikratna ministrica soboške občinske vlade in nekajkratna nadaljnja funkcionarka, ta teden še ni odstopila in preklicala odstopa z nobene funkcije.

Andrej Hrastelj-Domoljub je zahteval preiskavo radgonske občinske dvorane. Prepričati se hoče, če od stavbe ne peljejo kakšni podzemni hodniki. Narodnjak Hrastelj se ne boji Turkov oziroma srbskih vpadov, marveč ga zanima, kako demokratom vedno uspe izginjati iz dvorane, ko bi na zasedanju skupščine morali glasovati.

Če bi v Sloveniji vladala Marija Terezija, vsaj tri četrti naših carinikov ne bi bilo v svojih zdajšnjih službah.

Cesarica je svoje državne uslužbenke in čuvanje izbirala po merilu, ki bi bilo za doberšen del naših carinikov pretanko oziroma predolgo.

V svojo službo ni sprejela moškega, ki si čez trebuh ni videl erektnega moškega priveška.

Zlata mrzlica, ki bo v prihodnjih dneh zajela oba bregova Mure, je že na pohodu. Tompa in Herzog sta pri ministristvu za kmetijstvo že povpraševala po ceni murske struge.

KESEDA KONJ

TRUCK PULLING • BIG-FOOT-SHOW

Rene Stey
Neu aus
USA

80-MINUTNI ŠOV
KASKADERJEV V NOVI
INDUSTRIJSKI
CONI (pred
delavnicami mizarstva
ŠAVEL)
v soboto (11. 7.)
ob 19.00
v nedeljo (12. 7.)
ob 15.00.
PRIREDITEV BO
OB VSAKEM
VREMENU.
OBIŠČITE
ORIGINALNI ŠOV
KASKADERJEV
RENEJA STEYA.

Zabojniki za mirovne sile

AR CONT iz Gornje Radgone, ki je že dolga leta znan kot uspešen izdelovalec zabojnikov (kontejnerjev) in izvoznik, bo do 1. oktobra letos izdelal 500 zložitljivih zabojnikov za UNPROFOR ter jih dostavil na zagrebsko letališče.

Kar dolgo so trajala pogajanja in prepričevanja, preden so posel dobili Radgončani in ne kateri od številnih tujih izdelovalcev zabojnikov. AR CONT se je za ta posel, ki je seveda tudi dobro plačan, odločil na pobudo in posredovanje Gospodarske zbornice Slovenije. Minulo soboto so

uspešno opravili še zadnji poskus — štiri demonstracijske postavitve zabojnikov — nato pa se je UNPROFOR odločil, da bo posel, vreden 2,3 milijona dolarjev, predal AR CONT-u. Ta ima že do sedaj dovolj stroga merila pri izdelovanju zabojnikov, saj čez 90 odstotkov vseh izdelkov

izvažajo.

Zaradi dodatnega dela bodo morali tudi delavci dodatno zavhati rokave. Do sedaj so izdelali mesečno 250 do 300 zabojnikov, sedaj pa bodo morali to število povečati na 400 ali 450 mesečno. Potrebno bo dodatno delo čez uradni delovni čas, prav tako pa se bodo morali to poletje najverjetneje odpovedati dopustu.

Verjetno pa zaradi tega ne bo problemov, saj se prav vsi zavedajo, kako pomembno je naročilo UNPROFORJA. Ne le da je posel zelo dobro plačan, s tem ko so izbrali za izvajalca prav AR CONT in ne koga drugega, so jim priznali tudi kakovost. Upajmo, da jih ne bodo razočarali.

Bernarda B. Peček

Lendavski pereci

Že tako in tako smo veliki grešniki, zdaj pa prihaja nad nas še nova preizkušnja. Verjeli ali ne, res je: Štefan, ki že vrsto let pripravljiva živali, neke noči ni imel sna (le kdo bi ga imel ob mačkici!) in se je domislil dobrega biznisa. Že čez nekaj dni se je povezal s tujim partnerjem in ustanovil podjetje za vse vrste erotičnih storitev. Firmi je nadel ime Ta-ca, kar je okrajšava za priimka Tamaš-Cardif. Zapičil se je v soboško Zvezdu, kjer je hotel dobiti prostore za dnevni in nočni striptis, oziroma tako imenovani PIP-šov. Pobudo mu je zavrnil krščansko usmerjeni Ivan. Naš junak pa se ni vdal: tožil bo, saj meni, da mu jemljejo pravico do dela.

Štefan pa je tudi lovec, ki je omogočil svoji družici, da je uplenila srnjaka velikana. Med jago se je spomnil Copekovega mlina in padla je ideja: poslopje je treba urediti. Slišal ga je profesor, ki ima enako ime kot on, in zapele so lopate. Začela so se velika dela v dovodnem kanalu, po katerem naj bi spet tekla kristalno čista voda, v njej pa bi se umivale prijateljice noči, ki bi prišle iz Rusije. Za to je zvedel prvoborec Jožko, ki se je s pestjo udaril po prsih in izustil: Tod nismo ustanavljali odbora Osvobodilne fronte zato, da bi bila v mlino kurbarija! In beseda je meso postala! V mlino se uradno ne bodo šli PIP-šova. Takole (zasebno) pa morda. Iznajdljivi podjetnik zdaj išče drugo lokacijo. Molimo, da ga minejo grešne misli.

Sploh je v moji občini veliko greha. No ja, zdaj, ko so žogobri na dopustu, ga je nekoliko manj, ampak vroči dnevi bodo

hitro minili, potem pa bomo spet slišali čestitke in pozdrave, kot so: Beniti... ldi... Je pa tudi res, da so to običajne besede, ki jih slišiš na vsakem koraku, tudi od otrok, pa se nihče več ne zgraža nad njimi.

Se pa zadržemo ob rečeh, ki bi nas ne smele zganiti, saj gre za povsem zasebne poglede. Tako je na Kapci tik ob glavni cesti hišica iz pravljice: streha ni ne črna ne rdeča ne siva, ampak modra. Na to barvo pa smo občutljivi kot bik na rdečo (O, le, o, le!). Dvigamo torej glavo pokonci, da bi videli še večjo površino. V Veščici v soboški občini pa je nekdo prebarval z modro vso hišo, pa nikomur nič. Oba si zaslužita priznanje, saj sta pričarala modrino sinjega Jadrana, ljudem prihranila denar za pot in trošenje, kopajo pa se lahko doma v škaflu, v katerem so nekoč, dokler še ni bilo vodovodov, napajali živino.

Prava živina pa so tudi posamezniki, pred katerimi imajo strah in trepet delavci, kolikor jih je pač še ostalo v podjetjih. Ne preseneča, ko pa sindikat, ki je bil nekoč podaljšana roka partije, ni več to, kar je bil. Je pa vendarle koristen, kar bo potrdila Zdenka, ki se je kot nezaposlena veliko razdajala v okviru sindikata, potem pa se celo zaposlila. Na sindikatu!

In da bi moj birmanski soimešnjak Štefan, ki bi imel rad PIP-šov, ljudem praznil žepa in sejal greh? Nikar ga ne bičajmo, saj vemo, kaj je rekel Jezus: Kdor je brez greha, naj vrže vame kamen! V evangeliju najdemo opravičilo za njegova dejanja, pri posvetnih občinskih vladarjih pa ne. Godi se mu krivica, godi se mu krivica...

NACI

Radgonski mehurčki

Vesel sem, če ljudje radi preberejo to, kar napišem na tej zadnji strani Vestnika (če ne drugje, vsaj tukaj kaj izvejo o svojem mestu). Posebno pa me radosti, da so med rednimi bralci tudi sodniki. Imajo prav, imajo pravico, da pojasnijo, kako je z obnovo njihove zgradbe v Gornji Radgoni (bodo odslej Radgončani z večjim veseljem hodili k sodniku za prekrške?). Tako kot imam jaz pravico, da ostanem anonimen in pišem nekakšno kroniko našega mesta. Nisem pa jih obtoževal, da se okoriščajo z denarjem od vojne odškodnine — tega sploh ne potrebujejo, saj jih država dovolj dobro plačuje. Naloga novinarjev je, da preverijo vse te nejasnosti. Jaz pa sem le navaden Radgončan, ki se rad spreha po našem lepem mestu, opazuje, posluša... in tu in tam kaj zapiše.

Naše mesto je po svoje lepo, čeprav nam Prekmurci očitajo, da nima duše. Mogoče je to res, prepričan pa sem, da se bo kmalu spremenilo tudi to. Mora se, saj bomo le tako lahko obdržali ljudi: ljudje naredijo neko mesto prijetno ali odvrtno. Zadržali pa jih bomo v mestu, če bodo tukaj dovolj zaslužili, če se bo dogajalo kaj zanimivega, če bodo prireditve, razstave, zabava, družabno življenje. Nove fasade v mestu niso dovolj. Mesto se mora obnoviti in zaživeti tudi drugače... kaj pa vem, saj ne vem natančno opisati. Na primer ljudje bi morali govoriti gre-

mo v Gornjo Radgono, tam se vedno dogaja kaj zanimivega, tam lahko dobro jemo, kupimo, česar ni v drugih trgovinah, si ogledamo zanimivo predstavo... Nekako tako bi se moralo govoriti o Gornji Radgoni!

Izletniki vse rajši hodijo na izlete v našo Prekijo in proti Avstriji ali Madžarski. Skoraj vsi se ustavijo v Gornji Radgoni. Skoraj vsi si gredo ogledat mejni prehod in cerkev. Zakaj, ni treba posebej poudarjati. Toda tam ni nobenega vodnika, nobene zapisane informacije, spominskih razglednic ali drugih spominkov... Saj ne da bi se morali hvaliti z okupacijo mejnega prehoda in porušenim zvonikom, toda če gostje že hodijo sem, ne da bi jih kdo posebej vabil, bi jim morali nekaj ponuditi.

Mejni prehod je tak, kot je bil lani, nekoliko lepši — z novimi fasadami na bližnji ulici, z novimi cvetličnimi gredami. Kompas je edina svetla točka v tej ulici, na katero smo ponosni. Trudijo se, da bi bili dobri, da bi nekaj ponudili, spremenili. Pred kratkim so prav prijetno obnovili vrt oziroma del pločnika, vendar pa se je spomeniško varstvo pritožilo: zahtevajo, da postavijo nazaj marele in posadijo drevo! S temi je tako kot s policisti — ko jih potrebuješ, jih ni nikjer, sicer pa so vedno na cesti!

»Radgončan«

WOLFCOMMERCE

SKLAD VZAJEMNE POMOČI
OBČANOV IN PODJETIJ IZ R SLOVENIJE

ponudba za člane sklada:
brezobrestna stanovanjska, potrošniška
ali gotovinska posojila

Pričakujemo vas v Murski Soboti, Stefana Kunšperga 1,
vsak delavnik od 9.00 do 15.00 (ob ponedeljkih tudi od
16.00 do 19.00 ure). Telefon: (069) 26 272, 32 951.

Cene umetnih gnojil

Vrsta	Panonka	KZ	Slovenija
KAN	16.50	18.00	18.50
UREA	—	20.00	20.00
NPK 15-15-15	25.20	20.80	26.00
NPK 8-26-26	28.50	20.00	—

Cene rabljenih avtomobilov

Minulo nedeljo je na sejem rabljenih avtomobilov pri Agroservisu svoja vozila pripeljalo 25 prodajalcev. Lastniki so zamenjali trije avtomobili. Zastava 101, letnik 1987, s prevoženimi 57.000 kilometri, so prodali za 4.000 DEM; Zastava 101, letnik 1990, s prevoženimi 34.000 kilometri je stala 3.000 DEM, at Regata, letnik 1984, s prevoženimi 87.000 kilometri pa 6.500 DEM.

Znamka avtomobila	letnik	prevož. km	cena
Golf 1.6 B	1987	75.000	11.200 DEM
Peugeot 309	1990	38.500	9.000 DEM
W Jetta JX	1989	31.000	10.000 DEM
R 4	1981	135.000	5.500 DEM
LADA SAMARA 1.3	1988	37.000	5.000 DEM
Lada Riva	1987	43.000	1.000 DEM
Zastava 126 P	1983	15.000	5.000 DEM
Jugo 45	1990	31.000	2.000 DEM
Jugo 55	1990	41.000	1.000 DEM
Opel Kadett 1.3 S	1989	58.000	6.000 DEM
Visa Oltcit	1991	7.600	—

Pomurska banka dd
Murska Sobotla

Menjalniški tečaj Pomurske banke z dne 7. julija 1992 od 11.00 do 12.00
Srednji tečaj Banke Slovenije velja od 7. julija 1992 od 0.00 do 0.00

Država	Enota	Banka Slovenije	Nakup	Prodaja
Avstrija	100	717.8249	710.00	745.00
Francija	100	1499.6573	1.502.10	1.567.00
Nemčija	100	5.051.9027	5.060.00	5.280.00
Italija	100	6.6761	6.50	6.800.00
Švica	100	5.639.4390	5.648.50	5.800.00
ZDA	1	76.5161	76.60	78.00

S 1. julijem 1992 veljajo nove obrestne mere

Hranilne vloge	Letno	Mesečno
Tekoči in žiroračuni	50,79 %	0,42 %
Tofarska varčevalna knjižica	40,95 %	0,34 %
VEZAVA	96,76 %	0,81 %
Depoziti: od 10 do 19 dni	96,76 %	5,90 %
Depoziti: od 20 do 29 dni	98,73 %	5,99 %
Depoziti: od 30 do 90 dni	102,66 %	6,17 %
Depoziti: od 90 do 180 dni	104,63 %	6,25 %
Depoziti: nad 180 dni	106,60 %	6,34 %
Depoziti: nad 1 mesec	96,76 %	5,90 %
Depoziti: nad 3 mesece	104,63 %	6,25 %
Depoziti: nad 6 mesece	108,56 %	6,42 %
Depoziti: nad 9 mesece	112,50 %	6,59 %
Depoziti: nad 12 mesece	116,43 %	6,76 %
Depoziti: nad 15 mesece	110,53 %	6,84 %
Depoziti: nad 18 mesece	114,47 %	6,92 %
Depoziti: nad 21 mesece	118,40 %	7,00 %

V ISTRI SPREJEMAJO ČEKE LJUBLJANSKE BANKE

Če boste dopustovali v Istri, lahko dvignete gotovino s svojega tekočega računa v vseh enotah Istarske banke. Če boste enotah Istarske kreditne banke Umag, Čeke boste lahko izplačali v CRD po tečaju banke. Pula pa bo zaračunavala 1 % provizijo, Istarska kreditna banka Umag pa provizije bo zaračunavala.